

Τὸ ἑπὶ τοῦ παιδιοῦ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ή Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ

«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται από τριμελή 'Επιτροπή 'Εντεταλμένων
Κυριών ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Ηρώδου 'Αττικού 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1952

ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 71 (23)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

'Οργανισμῶν, Τραπεζῶν, 'Εταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινοῦτες καὶ Σχολεῖα » 50.000

Παιδιά Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ.
τὸ χρόνο. "Απορα παιδιά: "Ενα χρόνο 15.000. "Εξά-
μην 10.000. Τὰ εὐπορα. "Ενα χρόνο: 25.000. "Εξά-
μην 15.000.

'Εξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

'Υπεύθυνος Συντάξας: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, 'Αντιφίλου 16 — 'Αθήναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, 'Αθήναι

'Ο 'Ηλίας Χουλιάρης με'ρωτᾷ: Τί εἶναι ἐκεῖνο
πού συγκρατεῖ τὴ γῆ στὸ ἀπειρο; Δὲν ἔπρεπε νὰ
πέφτῃ διαρκῶς καὶ νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν
ἥλιο;

'Α π ἄ ν τ η σ η: 'Εκεῖνο πού συγ-
κρατεῖ καὶ τὴ γῆ καὶ ὅλα τὰ οὐράνια σώ-
ματα καὶ δημιουργεῖ τὶς κινήσεις τους εἶ-
ναι ἡ παγκόσμια ἔλξις. Καὶ αὐτὸς ἀκόμα
ὁ ἥλιος κινεῖται καὶ συμπαρασύρει μαζί
του στὸ ἰλιγγιώδες τρέξιμό του καὶ ὅλους
τοὺς πλανῆτες. Μὰ καὶ αὐτὸς ἔλκεται ἀπὸ
ὅλους τοὺς ἄλλους ἡλίους καὶ λές τὸ σύμ-
παν κρατεῖ μιὰ σταθερὴ ἰσορροπία — ὄχι
ὅμως ἀπόλυτη — μεταξύ τῶν οὐρανίων σω-
μάτων.

'Ο Κωνσταντῖνος Τρίαντος ἐρωτᾷ: "Οταν θὰ
γίνῃ παγκόσμιος εἰρήνη ποῖα μέρη θὰ ἀνήκουν
σὲ μᾶς; Ποιῆς χώρας εἶναι μικρότερες ἀπὸ τὴν
'Ελλάδα σὲ ἔκταση;

'Α π ἄ ν τ η σ η: Τὸ πρῶτο μέρος τῆς
ἐρωτήσεώς σου εἶναι κάπως περίεργο. Ἀπὸ
τὸν περασμένο πόλεμο ἡ 'Ελλάδα κράτησε
ὅτι εἶχε καὶ πήρε ἀπὸ τὴν 'Ιταλία τὰ Δω-
δεκάνησα. Πρῶτοῦ ὑπογραφή ἡ συνθήκη
τῆς Εἰρήνης ἡ 'Ελλάδα διεξεδίκαζε τὴν
'Ελληνικωτάτη Βόρειο "Ηπειρο καὶ διευθέ-
τησιν τῶν συνόρων μας μετὰ τῆς Βουλγαρίας
καὶ φυσικὰ καὶ τὰ Δωδεκάνησα. Μὰ ἐκτὸς
ἀπὸ τὰ τελευταῖα πού πήραμε, οἱ ἰσχυροὶ
τῆς Γῆς — μετὰ τὴν ἀντίδραση τῆς Ρω-
σίας — δὲν ἱκανοποίησαν τὶς δικαίως ἐθνι-
κῆς ἀξιώσεις τῆς χώρας μας. Ἡ 'Ελλάδα
βυθίκε ἄλλη μιὰ φορὰ ἀδικημένη, ἀν καὶ οἱ
θυσιῆς τῆς ἡττᾶς τεράστιες καὶ ἡ συμβολὴ
τῆς στὸν ἀγῶνα τῶν ἐλευθέρων λαῶν ἀπο-
φασιστικὴ. Τώρα οἱ ἀδελφοὶ μας τῆς Κύ-
πρου ζητοῦν νὰ ἐνωθοῦν μετὰ τὴν 'Ελλάδα.
'Ο 'Ελληνικὸς Λαὸς συμμερίζεται τὸν πόθο
τῶν Κυπρίων.

'Η 'Ελλάδα ἔχει ἔκταση 132,562 τετρα-
γωνικῶν χιλιομέτρων. Μικρότερα σὲ ἔκτα-
ση Κράτη ἀπὸ τὴν 'Ελλάδα εἶναι τὰ πα-
ρακάτω πού τὰ βάζω μετὰ ἀλφαθητικὴ σει-
ρά. 'Αγιος Μαρίνος 61 τ.χ. 'Αλβανία
28.748, 'Ανδόρρα 453, Αὐστρία 83.851,
Βατικανὸν 4,5, Βέλγιον 30.507, Βουλγα-
ρία 110.842, Δανία 44.330, 'Ελβετία
41.295, 'Ιρλανδία 70.283, 'Ισλανδία
102.819, Λιχτενστάιν 157, Λουξεμβούργον
2.586, Μονακὸ 1,5, 'Ολλανδία 33.734,
Οὐγγαρία 93.011, Πορτογαλία 91.721,
Σάαρ 1.900, Τεργέστης ζώνη 830, Τσε-
χοσλοβακία 27.827, Σπιτισβέργη 62.920.
'Αναφέρω καὶ τὸ εὐρωπαϊκὸ τμήμα τῆς
Τουρκίας πού εἶναι 23.973. Θὰ ἦταν, ἀν
καὶ δὲν μετῶτας, χρήσιμο νὰ σοῦ πῶ

καὶ ποιῆς χώρες εἶναι μεγαλύτερες σὲ ἔ-
κταση ἀπὸ τὴν 'Ελλάδα, τίς βάζω κι' αὐ-
τὲς σὲ ἀλφαθητικὴ σειρά. Ἀγγλία 445.
224, Γαλλία 510.986, Γερμανία 356.360,
'Ισπανία 503.061, 'Ιταλία 301.026, Νορ-
βηγία 324.132, Νοτιοσλαβία 256.880, Πο-
λωνία 311.730, Ρουμανία 337.384, Ρωσ-
σία — εὐρωπαϊκὸ τμήμα — 6.000.000
περίπου. Σουηδία 449.165 καὶ Φινλανδία
337.113.

'Ο Γιῶς τῆς Λέσβου με'ρωτᾷ: Πότε ἄρχισαν
νὰ τελοῦνται οἱ 'Ολυμπιακοὶ 'Αγῶνες;

'Α π ἄ ν τ η σ η: Οἱ κυρίως 'Ολυμ-
πιακοὶ ἀγῶνες ἐγίνοντο κάθε 4 χρόνια
στὴν 'Ολυμπία πρὸς τιμὴν τοῦ Διὸς καὶ
ἦταν γιὰ πολλοὺς αἰῶνες ἡ σπουδαιότερη
καὶ πιὸ ἐπίσημη γιορτὴ μετὰ τὴν ἐπισημὴν
χαρακτῆρα. Ἡ ἀρχὴ τῶν 'Ολυμπίων φθά-
νει στοὺς μυθικοὺς ἀκόμα χρόνους καὶ
σύμφωνα μετὰ τὴν παράδοση στοὺς 'Ολυμ-
πιακοὺς εἶχαν ἀγωνισθῇ ὁ Πέλοπας, ὁ 'Η-
ρακλῆς, ὁ Οἰνόμαος καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἥ-
ρωες. Ἡ ἱστορικὴ τους ὁμῶς περίοδος ἀρ-
χίζει ἀπὸ τότε πού πρωτόγραφαν τὰ ὄν-
ματα τῶν ὀλυμπιονικῶν, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ
776 π. Χ.

776 π. Χ.

'Η ἀναβίωση τῶν 'Ολυμπιακῶν ἀγῶνων
γίνηκε στὰ 1896. Μετὰ τὴν πρωτοβουλία
τοῦ Γάλλου φιλάθλου Πιερ Κουμπερτέν γί-
νηκε στὸ Παρίσι στὰ 1894 διεθνὲς ἀθλη-
τικὸ συνέδριο τὸ ὁποῖον ἱδρύσε τὴν διεθνή
'Επιτροπὴ 'Ολυμπιακῶν ἀγῶνων πού ὀρ-
γάνωσε στὴν 'Αθήνα τοὺς πρώτους 'Ολυμ-
πιακοὺς 'Αγῶνες (6 - 15 Ἀπριλίου). Ἀπὸ
τότε οἱ 'Ολυμπιακοὶ ἀγῶνες ἐπαναλαμβάν-
ονται κάθε τέσσαρα χρόνια. Ματαιώθηκαν
μόνο ἐξ αἰτίας τῶν δύο παγκοσμίων πο-
λέμων οἱ 'Ολυμπιακοὶ τοῦ 1916, 1940
καὶ 1944.

'Ο Χρῖστος Παρασκευόπουλος με'ρωτᾷ: Πού
γενήθηκε καὶ πού πέθανε ὁ Λορέντζος Μαβίλης;

'Α π ἄ ν τ η σ η: 'Ο Λορέντζος Μα-
βίλης κατέγεται ἀπὸ τὴν Κέρκυρα γεννή-
θηκε ὅμως στὴν 'Ιθάκη στὶς 6 Σεπτεμ-
βρίου 1860 ὅπου ὁ πατέρας του ἦταν
πρόεδρος τοῦ τοπικοῦ δικαστηρίου. Σκο-
τώθηκε στὶς 8 Νοεμβρίου τοῦ 1912 στὸ
Δρίσκο σὲ μάχη πού ἔλαβε μέρος ὡς ἀ-
ξιωματικὸς τοῦ ἐθελοντικοῦ σώματος τῶν
Γαριβαλδινῶν. Κατὰ παράδοση οἱ Γαρι-
βαλδῖνοι ἐμάχοντο ὄρθοι καὶ ἀκάλυπτοι.

'Ο 'Ηλίας Π. Μπάμπουλης με'ρωτᾷ: Πότε ἀνε-
καλύφθη ἡ τυπογραφία καὶ ἀπὸ ποῖον καὶ ποῖα
ἡ σημασία της στὸν πολιτισμὸ; Ποῖα μέσα χρη-
σιμοποιούσανε γιὰ τὴ γραφὴ πρὸ τῆς τυπογρά-
φιας;

'Α π ἄ ν τ η σ η: Ἡ ἱστορία τῆς τυ-
πογραφίας ἀρχίζει σὲ ἀρχαιότατη ἐποχὴ
στὴν Κίνα ὅπου εἶχαν κατασκευασθῇ γιὰ
πολυγράφηση πέτρινες πλάκες πάνω στὶς
ὁποῖες χαράσσονταν τὰ γράμματα. Στὸν
ἕκτο αἰῶνα μετὰ Χριστὸν στὴν Κίνα ἐπί-
σης φτιαχτήκαν ἀντὶ γιὰ πέτρινες ἐξέλιες
πλάκες. Στὰ 1041 μ. Χ. οἱ Κινεζοὶ ἐφτια-
σαν τὰ πρῶτα σιδερένια κινητὰ στοιχεῖα.
Μὰ ἡ ἐφεύρεση αὐτὴ δὲ γενικεύθηκε. "Ετσι
ἡ τυπογραφία παραμένει ἐφεύρεση εὐρω-
παϊκή. Στὰ 1440 ὁ 'Ολλανδὸς Κόστερ ἐ-
φτιασε τὰ πρῶτα χυτὰ στοιχεῖα. Τὸν ἴδιο
περίπου χρόνο ὁ Γερμανὸς Γουτεμβέργιος
ἐφτιασε τὸ καλούπι — τὴ μήτρα — με-
τὰ τὴν ὁποῖαν μποροῦσε κανεὶς νὰ φτιάξῃ
τυπογραφικὰ στοιχεῖα. 'Ο ἴδιος ἐξετύπωσε
τὸ πρῶτο βιβλίο. Τὸ βιβλίο. Ἡ τυπογρα-
φία ἀπὸ τὸν Γουτεμβέργιο διαδόθηκε γρή-
γορα σὲ ὅλη τὴν Εὐρώπην καὶ κατόπιν σ'
ὅλο τὸν κόσμον. Στὰ 1476 τυπώθηκε στὸ
Μιλάνο τὸ πρῶτο 'Ελληνικὸ βιβλίο: «Ἡ
Γραμματικὴ» τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Λα-
σκάρους. "Επειτα ἀπὸ λίγα χρόνια ἱδρύ-
θηκε στὴ Βενετία τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ χυ-
τήριο. Τὸ πρῶτο 'Ελληνικὸ τυπογραφεῖο
στὶς ἀνατολικὲς χώρες ἱδρύθηκε στὴν Κων-
σταντινούπολιν ἀπὸ τὸν Κεφαλωνίτη μο-
ναχὸ Νικόδημον Μεταξά. Πρὸ τῆς τυπογρα-
φίας πλὴν ὀρισιμῶν περιπτώσεων κατα-
σκευῆς σφραγίδων τὰ διάφορα βιβλία ἐγί-
νοντο χειρόγραφα σὲ περιορισμένα ἀντί-
τυπα.

ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑ

(Σκ. Κ. Περδικάρη)

ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟ-
ΤΑΜΙΑ

(Σκ. Κ. Περδικάρη)

ΑΛΟΓΟ

(Σκ. Λ. Βασιλειάδης)

Ο ΝΙΚΟΣ

ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΣ
(Σκίτσο Ζηλιάρης)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

‘Η νύμφη ‘Ηχώ και η φλυαρία της

Βρισκόμαστε στα τέλη του Νοέμβρη και λές πώς ο χειμώνας δεν λείπει να ρθῇ. Κάνει κάτι λιπαράδες, χαρά Θεού. ‘Εκείνο τὸ Σάββατο, μόλις ἔφαγαν τὰ παιδιά και ὁ παπὺς τους, ξεκίνησαν γιὰ ἕνα μακρινὸ περίπατο. ‘Ηθελαν ν’ ἀπολαύσουν τὸ χειμωνιάτικο ἥλιο. Καὶ τὰ παιδιά ἦταν ὅλο χαρὰ πὺν θὰ εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ τρέξουν λίγο και νὰ ξεσκάσουν ἀπὸ τὰ τόσα μαθήματα και τοὺς κόπους τῆς ἐβδομάδας. Κι’ ἔτρεχαν ὅλοι, και ὁ παπὺς ἀκόμα, πὺν με ὅλα του τὰ γερατειά, εἶχε μιὰ σβελτάδα πὺν θὰ τὴν ζήλευσαν και μεγάλο ἀκόμα.

— Μὴν τρέχετε, εἶπε ὁ Γιώργος στὰ ἄλλα του ἀδελφία. Θὰ κουράσουμε τὸν παπὺ. . .

— Μὴν ἀνησυχεῖτε γιὰ μένα, ἀπάντησε ἀμέσως ἐκεῖνος. Φρόντισα, σὰν ἦμουν νέος νὰ ζῶ φυσικὴ ζωὴ και ἔτσι σήμερα καθὼς βλέπετε, σὰς ἀκολουθῶ χωρὶς νὰ κουράζομαι. Κοιμῶμαι πάντα ἑνωρὶς και ξυπνοῦσα πάντα πρωὶ-πρωὶ. Γυμναζὰ συστηματικὰ τὸ σῶμα μου και ἔκανα τακτικὰ μακρινοὺς περιπάτους. Δὲν ἔκαμα ἐκεῖνο πὺν λέμε ζωὴ μαλθακή. Μὰ και σὲ τίποτα δὲν ἔκαμα κατὰχρησι. Καὶ τοὺς περπάτους μου και τὴν γυμναστική μου, και ριπάτους μου και τὴν γυμναστική μου, και τὸ ρητὸ τῶν ἀρχαίων μας προγόνων, πὺν διακρίρυσσαν τὸ περίφημο «μὴδὲν ἄγαν».

— Καὶ τί θὰ πῇ «μὴδὲν ἄγαν»; ρώτησε ἡ Τασία.

‘Ο Γιώργος ὁ μεγαλείτερος, καθὼς ξέρουμε, ἀπὸ ὅλα τ’ ἀδελφία προθυμοποιήθηκε νὰ ἐξηγήσῃ:

— «Μὴδὲν ἄγαν» θὰ πῇ τίποτα τὸ πάρα πολὺ, δηλαδὴ τίποτα τὸ πάρα πάνω ἀπὸ ὅ,τι πρέπει.

— Σωστά, εἶπε εὐχαριστήμενος ὁ παπὺς. Καὶ θὰ μπορούσα νὰ σὰς συστήσω νὰ ἔχετε πάντα σὰν ὁδηγὸ τῆς ζωῆς σας αὐτὸ τὸ περίφημο ρητὸ τῶν ἀρχαίων: Τὸ «μὴδὲν ἄγαν».

‘Εκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Τασία εἶδε ἀπὸ μακριὰ νὰ ἔρχεται ἡ φίλη της και συμμαθήτριά της, ἡ Μανουέλλα και τὴ φώναξε δυνατὰ:

— Μανουέλλα...
Μὰ δὲν πρόφτασε νὰ προσβῇ τίποτ’ ἄλλο και ἔκουσε νὰ ἐπαναλαμβάνεται δυὸ φορές — ἔλασα — ἔλασα... .

— Πρόσεξε μὴ γελαστής πὺς ἡ φιλενάδα σου ἀπάντησε «ἔλα», εἶπε γελώντας ὁ παπὺς. «‘Αλλωστε δὲν φαίνεται νὰ σε ἀκούσε και προχωρεῖ πίσω ἀπὸ τὸ λόφο!

— ‘Οσο γι’ αὐτὸ τὸ ξέρουμε πὺς ἦταν ὁ ἀντίπαλος, ἡ γιὰ νὰ τὴν πούμε με τὸ καλύτερο ὄνομά της ἡ ‘Ηχώ εἶπε ὁ Γιώργος καμαρώνοντας γιὰ τὶς γνώσεις του.

— Μὰ δὲν εἶχα καμμιὰ ἀμφιβολία, παρατήρησε με καλωσύνη ὁ παπὺς. ‘Αλλοῖμονο, τὰ ἐγγόνια του νὰ μὴν ξέρουν γιὰ τὴν ἠχώ. Μὰ πολὺ φοβοῦμαι πὺς δὲν θὰ ξέρετε πὺς οἱ ἀρχαῖοι ‘Ελληνες τὴν θεωροῦσαν γιὰ νύμφη. . . Τὴ νύμφη «‘Ηχώ...».

— Μὰ και μεις παπὺ δὲν εἶχαμε καμμιὰ ἀμφιβολία, παρατήρησε ὁ Κωστάκης πὺς οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας δὲν θὰ ἀφηναν και αὐτὸ τὸ φυσικὸ φαινόμενο χωρὶς νὰ τοῦ δώσουν μιὰ μυθολογικὴ ἐξήγηση. . .

— Πὺν νὰ μὴ τὸ κάμουν ὁλόκληρο παραμῦθι συμπλήρωσε τώρα ἡ Τασία.

— ‘Ετσι εἶναι, παρατήρησε ὁ παπὺς. ‘Η ‘Ηχώ ἦταν νύμφη. Κόρη τοῦ ‘Αέρα και τῆς Γλώσσας. Μὰ εἶχε ἕνα μεγάλο ἐλάττω-

μα. ‘Ηταν τρομερὰ φλύαρη. Μὰ παρ’ ὅλη τὴ φλυαρία της ἦταν εὐχάριστη γιὰτί στὶς διηγήσεις της εἶχε ἐξαιρετικὴ εὐγλωττία.

‘Όταν διηγόταν κάτι, κρέμονταν ὅλοι ἀπὸ τὸ στόμα της. Καὶ ἡ θεὰ ‘Ηρα εἶχε τόσο πολὺ γοητευτὴ μαζὶ της πὺν τὴν κρατοῦσε διαρκῶς κοντὰ της γιὰ νὰ τὴν λείπει ὠραῖες και συναρπαστικὲς ἱστορίες. Καὶ πόσες μάλιστα φορές ἡ ‘Ηρα ἀπορροφημένη ἀπὸ τὶς διηγήσεις τῆς ‘Ηχῶς δὲν ἔπαιρνε χαμπάρι τὶς συχνὲς ἀπουσίες τοῦ Δία στὴ Γῆ. Καὶ ἡ ‘Ηρα γινόταν ἔξω φρενῶν κάθε τόσο πὺν ὁ Δίας ἐφευγε ἀπὸ τὸν ‘Ολυμπο μεταμορφωμένος γιὰ νὰ καμὴ παρέα με τοὺς θνητοὺς. Μὰ ἀπὸ τὸ μυαλό της μάλιστα πέρασε μιὰ τρομερὴ ὑπόψια: Χωρὶς ἄλλο ὁ Δίας ἔβαλε τὴν ‘Ηχώ νὰ τὴν λείπει ἱστορίες γιὰ νὰ τὴν ἀπασχολῇ και αὐτὸς νὰ τὸ σκόση ἀπὸ τὸ θεϊκὸ παλάτι τοῦ ‘Ολύμπου. Καὶ μιὰ και φοβόταν νὰ τὰ βάλῃ με τὸν Δία τὰ ἔβαλε με τὴ δύστυχη τὴν ‘Ηχώ. . .

— ‘Όπως συμβαίνει τὶς περισσότερες φορές εἶπε γελώντας ὁ Γιώργος. Τὰ σπασμένα τὰ πληρώνει καμμιὰ φορά ὁ πῖο ἀδύνατος.

— Ἀντὶ νὰ χτυπὰς τὸ γάϊδαρο χτυπὰς τὸ σαμάρι, εἶπε διακόπτοντας ἡ Τασία.

— Σωστά. Μὰ ἕνα τέτοιο πράγμα δὲν στέκεται σὲ ἀνθρώπους πολιτισμένους. Δὲν μπορεῖ νὰ πληρῶνῃ ἐκεῖνος πὺν δὲν φταίει. Μόνο σὲ μιὰ πολιτεία ἀπολίτιστη, μόνο σὲ μιὰ κοινωνία μισοαγρίων ἐπιτρέπεται τέτοιο πράγμα. Νὰ πληρῶνῃ ὅχι ὁ φταίχτης ἀλλὰ ὁ ἀδύνατος. Σὲ μιὰ κοινωνία ἀνθρώπων καθὼς πρέπει δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τιμωρεῖται κανεὶς γιὰ ξένες ἀμαρτίες. ‘Όστόσο στὸν ‘Ολυμπο ὅλος ὁ θυμὸς τῆς ‘Ηρας στράφηκε ἐναντίον τῆς φλύαρης νύμφης. Δὲν τὸ παίρνω στὸ λαί-

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

(Σκίτσο τοῦ ‘Εξάψαλμου)

μό μου πὺς δὲν εἶχε πραγματικὰ με τὸ Δία συνωμοτήσει γιὰ νὰ ξεγέλανε τὴν καυμένη τὴν ‘Ηρα. Μὰ και αὐτὴ νὰ ἦτανε τῆς ἄξιζε ἡ τιμωρία γιὰ τὴν ἀκατάσχετη φλυαρία της. Δὲν λογαρίαζε ποτὲ τὶς σφῆς παροιμίες τῶν ἀρχαίων. . . μὰ και τῶν νεωτέρων πὺν μιλῶνε γιὰ τὴ σιωπὴ σὰν τὸ καλλίτερο ἀπὸ τὰ προτερήματα τοῦ ἀνθρώπου. ‘Η ἀρχαία σοφία αὐτὸ μας διδάσκει: «Κρεῖττον τοῦ λαλεῖν τὸ σιγᾶν». Καὶ ὁ ‘Επικτήτος, ὁ Στωϊκὸς φιλόσοφος τῆς ἀρχαιοτήτος, μας δίνει αὐτὰ τὰ ἀθανάτα ρητὰ: «Γλῶσσαν μίαν τοῖς ἀνθρώποις ἡ φύσις ἔδωκε, δύο δὲ ὅτα, ἵνα διπλάσιον ὦν λεγομεν παρ’ ἑτέρων ἀκούομεν».

— Καὶ πὺς θὰ τὰ ἐξηγήσουμε ὅλα αὐτὰ τοῦ μας εἶπες; ρώτησε τώρα ὁ Κωστάκης.

— Ἀς παρακαλέσουμε τὸν Γιώργο πὺν ἔχει ἀρχαῖες ἀρχαῖες νὰ μας τὰ ἐξηγήσῃ, ἀπάντησε ὁ παπὺς.

— Μὰ δὲν εἶναι δύσκολο εἶπε πρόθυμα ὁ Γιώργος. Τὸ πρῶτο θὰ πῇ πὺς εἶναι καλλίτερα ἀπὸ τὴν νὰ μιλᾷ κανεὶς νὰ σιωπῇ. Καὶ τὸ ἄλλο πὺς ἡ φύση ἔδωκε στὸν ἀνθρώπο μιὰ γλῶσσα και δυὸ αὐτιά. Καὶ τοῦτο γιὰ νὰ ἀκούμε διπλάσια ἀπὸ ἐκεῖνα πὺν λέμε.

— Οἱ σύγχρονοί μας, πῆρε τώρα τὸ λόγο ὁ παπὺς, λένε με ἄλλα λόγια τὰ ἴδια περίπου πράγματα: «ΑΚΟΥΕ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΛΕΓΕ ΛΙΓΑ» ἡ «ἀργυρὸ τὸ μίλημα και χρυσὸ τὸ σῶμα» ἡ «ἀσημένια μου μιλιὰ χρυσὴ μου βουβαμαρα». Κι’ ἀκόμα: «Τὰ πολλὰ λόγια εἶναι φτώχεια».

— Μὰ ἀκούσα σήμερα κιόλας στὸ σχολεῖο εἶπε ὁ Γιώργος, πὺς «κόποιος δὲν μιλεῖ τὸν θάφτον».

— Κι’ αὐτὸ εἶναι σωστὸ, εἶπε ὁ παπὺς. Γιατί ἀκριβῶς ἔρχεται νὰ ἐπικυρώσῃ αὐτὸ πὺν σὰς εἶπα πρῶτύτερα. Δηλαδὴ τίποτα τὸ ὑπερβολικό. Τίποτα τὸ ἀπολυτο. Οὔτε φλύαρος οὔτε καὶ ἀμίλητος. Μὰ προκειμένου νὰ πῆς ἀνοησίες καλύτερα σιωπῇ.

Μὰ αὐτὲς τὶς ἀλήθειες δὲν τὶς εἶχε ποτὲ καταλάβει ἡ νύμφη ‘Ηχώ. Γι’ αὐτὸ και τιμωρήθηκε σκληρὰ ἀπὸ τὴν ‘Ηρα. Καὶ τὴν καταδίκασε νὰ μὴ μιλᾷ ποτὲ τῆς χωρὶς νὰ τὴν ρωτήσουν. Καὶ τότε νὰ ἀπαντᾷ με πολὺ λίγες λέξεις. ‘Αν εἶναι δυνατόν με μονοσύλλαβα. Καὶ ἡ καυμένη ἡ ‘Ηχώ τόσο πολὺ στενοχωρήθηκε πὺν ἀπὸ τότε ἀπὸ τὸ φόβο της ὅχι μόνο δὲν δίνει ἀπάντησι ἀλλὰ και ἐπαναλαμβάνει μηχανικὰ τὶς τελευταῖες συλλαβὲς ἀπὸ τὴν τελευταία λέξη πὺν ἀκούει. . .

‘Αλλὰ ὁ ἥλιος ἄρχισε τώρα νὰ γέρνῃ πρὸς τὴ δύση και οἱ καμπάνες τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωριοῦ σήμαιναν τὸν ἑσπερινό. Τὸ κρὺ ἀρχισε τώρα νὰ γίνεται τσοχτερό. Καὶ ὁ παπὺς με τὰ τρία ἐγγόνια του ξαναγύρισαν στὸ χωριὸ και τράβηξαν γιὰ τὴν ἐκκλησιὰ κι’ ἔφτασαν τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς πὺν ὁ παπὺς με τὴ μελωδικὴ του φωνὴ ἔφελνε τὸ «Φῶς ἱλαρόν. . .».

A. K. M.

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

“ΦΟΝΙΑΔΕΣ”

Φονιάδες γέμισε ἡ τέχνη σας,
Δροσίνη, Παλαμὰ, Πολέμη,
κι’ ὅτι λαμπρὸ ἐσεῖς στεριῶνате,
ἀπ’ τὰ συθέμελά του τρέμει.

Νοθέψαν ἄκαρδα οἱ ἀλόγιστοι,
τῆς μουσικῆς τὸν κάθε ἦχο,
κι’ ἔκαναν, βάρβαρα γρυλίσματα,
τὸν λουλουδένιο σας, τὸν στίχο! . . .

Μοντέρνους γέμισε ὁ τόπος μας
π’ ὅλο ζητοῦνε νὰ γκρεμίσουν,
κάτι λαμπρὸ, ψηλὸ, κι’ ἀνεγκλιχτο,
πὺν δὲν μποροῦν, αὐτοὶ νὰ χτίσουν! . .

Φονιάδες γέμισε ἡ τέχνη σας,
Πορφύρα, Πάλλη, Μαλακάση,
κι’ ἂν ἀπ’ τοὺς τάφους δὲν βογγίστε,
ἡ νέα γενιά, θὰ τοὺς δικάσῃ! . .

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ
(Νάξος)

Τα παιδιά χροιάφουν

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΜΑΣ

Γλυκύτατη μητέρα μας
τρανή προστάτριά μας,
εσύ, άφηγίσες τὸ πᾶν,
γιὰ νὰ σωθῇ ἡ γενιά μας.

Ἐσένα φώτισε ὁ Θεὸς
νὰ σώσῃς τὰ παιδιά σου,
ποὺ τάπαιρναν γιὰ πάντοτε,
μακριὰ ἀπ' τὴν ἀγκαλιά σου.

Ἐσύ 'σαι τὸ καμάρι μας
ἀστέρι τῶν ἀστέρων,
Ἐσένα θέλει ἡ Ἑλλάς
μητέρα τῶν μητέρων.

Φαειδρὸς

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ

Χρυσοροδίζει ὁ οὐρανὸς στὰ μύρια χάδια
ποὺ τοῦ στέλνει ὁ ξανθόμορφος Φαίδος, ἀλλά-
ζει ἡ πλάση φοροσιῆς πανώριες καὶ πορφυρο-
ντώνεται μὲ πρωτόφαντὴ καλλονή, ἀφταστού με-
γαλείου.

Χιλιάδες μέρη διάδεκε τὸ φωτοβόλο τοῦτο
ἀστέρι, ἀγνάντευε ἀπὸ ψηλὰ τὴν ὁμορφοστολι-
σμένη φύση, καὶ προχωρεῖ παντοτεινὰ σ' ἄ-
τέλειωτο στρατὶ τοῦ, νὰ χύσῃ ἀπλετο φῶς σὲ
κείνους ποὺ τὸ καρτεροῦν.

Κρύβεται μεσ' στὰ σύννεφα τὰ μουντόχρωμα
καὶ ἀλλάζει γιὰ λίγο τὴν ὄψη τοῦ μὲ τὶς βα-
θύχρωμες ἀποχρώσεις τοῦ.

Διαδραίνει ἀπὸ πόλεις καὶ χωριά καὶ χαμο-
γελαίει ἀνωθὲ τους. Φτάνει καὶ στὸ χωριὸ μου
σκορπάει γλυκὸ χαμόγελο κι' ὕστερα πάει νὰ
δύσῃ καὶ σ' ἄλλους τὴ χαρὰ νὰ φέρῃ.

Ἀργά, ὅργα γένει πῖσω ἀπὸ τὰ ἐπιβλη-
τικὰ ροχακτοφάλα. Χρυσόπρωτες ρίχνει γύρω
ἀκτίνες καὶ ἀφήνει παντοῦ στιγμὲς χαρᾶς.
Χαίρονται τὰ δέντρα, χαίρονται τὰ ρυακία,
τραγουδοῦν τὰ ζωντανά, καὶ οἱ φυλλωσιῆς τῶν
δέντρων μὲ τὰ χαρούμενα θροῖσματά τους στέλ-
νουν χαιρετισμούς καὶ εὐχαριστήρια στὸ Φω-
τοδότῃ τους.

Πέρα στὰ βοσκοτόπια τὰ ξανθόμαλλα πρό-
βατα χοροπηδοῦν γυρνώντας στὴν στάνη. Καὶ
ὁ καλοκαρδὸς τσάμπνης παίξει τὴ γλυκὴ φλογέρα
τοῦ καταχαριστήμενος ἀπὸ τὰ μάγια
τῆς φύσης.

Τ' ἀγέρι δροσιτικό, τ' ἀγέρι ποὺ συνοδαίνει
τὸ ἡλιοβασίλεμα τραγουδεῖ κι' αὐτὸ μὲ σκόρ-
πιες νότες κάποια δική του ἐμπνευσι.

Οἱ γρανιτένιοι βράχοι τ' ἀντικρουοῦν ποτα-
μοὺ ἀσφράττουν στὶς στερεὲς ἡλιαχτίδες, κά-
νουν ἐπίδειξη τοῦ ἄγριου μεγαλείου τους, θέ-
λουν καὶ αὐτοὶ οἱ ἄγριοι βράχοι, ν' ἀγκαλιά-
σουν σφιχτὰ αὐτὸν ποὺ τοὺς καλοντύνει καὶ
νὰ τὸν ἀχαριστήσουν.

Ἡ ὥρα τοῦ ἡλιοβασιλέματος εἶναι ὥρα μα-
γική, ζωτική, πανέμορφη ποὺ μαγεύει κάθε
ζωντανό. Δὲν ξέρω ἄλλου μὰ νομίζω πὼς τὸ
ἡλιοβασίλεμα τοῦ χωριοῦ μου εἶναι παράξενο.
Ἀγαπᾷ τὸ χωριὸ μου πολὺ, ἀλλὰ ἡ ἀγάπη
μου αὐτὴ περισσεύει καὶ γίνεται ἀκατανίκητη
ὅταν θυμώμαι τὰ στεργοχάδια τ' ἡλιοῦ ποὺ
ἐκεῖ εἶναι μαγαντικά, τ' ἀγέρι τοῦ δειλινοῦ
πιδ ἑξαίσιο.

Μιά θύμηση τοῦ χωριοῦ μου εἶναι γιὰ μένα
μιὰ τρανή χαρὰ μιὰ θύμηση τοῦ χωριοῦ μου καὶ
ἐνα δέος ξεφύγει ἀπὸ τὰ παιδιάστικά μου
χείλη πρὸς τὸν Παντοδύναμο!

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Ἐδεσσα)

ΤΟ ΓΛΥΚΟ ΜΟΥ ΟΝΕΙΡΟ

Νύκτα βαθεῖα. Νύκτα κατασκότεινη. Ἐρημιὰ
βασιλεύει παντοῦ. Τὰ πάντα ἔπαισαν νὰ κοιμη-
θοῦν. Τίποτα δὲν ἀκούγεται στὴ νεκρωμένη
φύση. Ἐπεσα κι' ἐγὼ στὸ κρεβάτι μου. Τὰ
μάτια μου ἐκλείσαν ἀμέσως. Γλυκὸς ὕπνος μὲ
κατέλαβε. Συγχρόνως ἐνα ὄνειρο γλυκὸ ἔδλε-
πα. Ναί, γλυκό!...

Ἐβλεπα, τὸ ὁμορφο καὶ γραφικὸ σπιτάκι
μου τριγυρισμένο ἀπὸ τὸν κῆπο, πνιγμένο στὰ
δρῶσερά λουλούδια. Ἐβλεπα, τὴν βερικοκκία
καὶ τὴν ἀμυγδαλιά ποὺ τόσες φορές σκαρφά-
λωσα σὰν γάτος ὅταν ἦμην μικρός. Ἐβλεπα,

τὴν πελώρια κληματαριά καὶ τὸν ἀγαπημένο
μου πατέρα νὰ τὴν κλαδεύῃ. Στὸν τοῖχο τὴν
τριανταφυλλιά, τὸ στέλιμα τοῦ σπιτιοῦ, ποὺ
σὰν νυφούλα ἦταν μὲ τὰ κατάλευκα ρόδα της,
καὶ τὴν μονούλα μου νὰ τὴν περιποιεῖται. Πιο
κάτω τὰ μικρὰ ἀδελφάκια μου ἐπαίξαν χαρού-
μενα καὶ γέμизαν τὸν κόσμο μὲ γέλια καὶ φω-
νές. Ὅλα τὰ ἔβλεπα καθαρά! Ἀλλοίμονο!
Τέτοια ὄνειρα λίγες φορές τὰ βλέπει κανεὶς
καὶ παρηγοριεῖται ἀφοῦ δὲν τᾶχει στὴν πραγ-
ματικότητα.

Μιά δυνατὴ φωνὴ ἀπ' τὴ χαρὰ μου ἔβγαλε
καὶ ξύπνησα. Καὶ τ' ὄνειρό μου χάθηκε!...

ΡΟΜΦΑΙΑ

ΕΝΑΣ ΦΟΝΟΣ

Καθόμουν στὴν σκιά ἐνὸς γέρου - παύκου
καὶ ρέμβαχα. Τὸ βλέμμα μου πετοῦσε στὴν
γύρω φύση ἀνήσυχο σὰ νὰ γύρισε κατὶ. Σ' ἓνα
κλωνάρι τοῦ παύκου καθόταν ἓνα μικρὸ που-
λάκι καὶ κελαιδοῦσε χαρούμενο.

Σὲ μιὰ στιγμή βλέπω νὰ πλησιάζῃ πρὸς τὸ
μέρος ποὺ καθόμουν ἓνα παιδί. Στὰ χέρια τοῦ
κρατοῦσε κατὶ. Τὰ μάτια τοῦ τὰ εἶχε κορφα-
μένα ἐπάνω στὸ παύκο. Τί νὰ κοίταζε ἄραγε;
Παραμόνευε τὸ πουλάκι ποὺ ἦταν στὸ πεικὸ.
Τὸ παιδί δὲν χάνει οὔτε λεπτό. Βάζει στὸ
λάστιχο μιὰ πέτρα καὶ ἀμέσως τὸ ματιάζει.
Ἐγὼ μὴ προφθάνοντας νὰ τοῦ πῶ κατὶ γι'
αὐτὸ ποῦ θὰ ἔκανε, βλέπω τὸ πουλάκι νὰ
πέφτῃ ἀναίσθητο κάτω στὸ ἔδαφος. Κατόπιν
τὸ πᾶρε τὸ ἔβαλε στὸν κόρφο τοῦ κι' ἔφυγε.

Ἐγὼ ἤμουν καταλυπημένος γιατί εἶχε ἀφαι-
ρεθῇ ἡ ζωὴ τοῦ συντρόφου μου. Ἦμουν ἀκόμη
λυπημένος διότι εἶχα χάσει μιὰ τόσο ὠραία
σὺν κι' αὐτὴ μουσική!...

ΣΠΥΡΟΣ Γ. ΣΚΑΦΙΔΑΣ
(Παιδοπολὴ Ἄγ. Ἀνδρόν. Ἀττικής)

ΕΙΣΑΙ ΤΩΡΑ Ἡ ΑΝΟΙΞΗ... ΘΑΡΩΝ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ...

Ποῦ τρέχεις τῆς ζωῆς πεταλούδιτσα
μὲ τὰ χρυσὰ σου τὰ φτερά;
καὶ καμαρώνεις σὰν νυφίτσα
στὴν ἀνοιξιὰτικὴ χαρὰ;

Πὼς ἔτσι τριγυρνᾷς σὲ λουλουδάκια
περήφανα, καμαρωτὰ
χωρὶς νὰ βλέπῃς τ' ἄλλ' ἀνάγκια
π' ἀνθήσαν ἔξω μοναχά;

Νομίζεις, πὼς θὰ μείνης ἔσ' αἰώνια
βασίλισσα καμαρωτῇ;
σὲ λίγες μέρες, σὲ λίγα χρόνια
τὸ χράμα σου θὰ μεταρθεῖ.

Εἶσαι τώρα ἡ Ἀνοιξή, λουλούδι
χιλιόπλομο, λαχταριστό
ὅμως μιὰ μέρα καλοκαίρι
θαρθεῖ νὰ σβύσῃ τὸν ἀνθό!...

ΠΕΤΡΟΣ ΓΡΑΝΙΤΗΣ

ΟΥΜΟΥΜΑΙ...

Κάθε δεῖλι τέτοια ὥρα
ζωντανεύανε τοῦ κῆπου οἱ γριές τριανταφυλ-
(λιές...)

Νάταν λείει ξανὰ καὶ τώρα
νὰ μιλοῦσαν γιὰ ἱστορίες — ποῖος τὸ ξέρει;
— ἀληθινές...

Θυμοῦμαι,
ποῦ νανοῦριζε ἡ γαλήνη
τὴν ἀχνόπεπλη νυχτιά. Νάταν τούτῃ τὴ βρα-
(δυὰ)

ὅπως κάποτε νὰ γίνῃ...
...τριαντάφυλλα στὴ δύση νάχουν κῆπο τὴν
(καρδιά...)

ΧΡΥΣ. ΒΑΛΣΑΜΙΔΟΥ

Ο ΤΡΥΓΟΣ

Πέρα στὴν ἄκρῃ τοῦ βουνοῦ, ἐκεῖ ποὺ καμ-
πουριάει γυρτὴ ἡ πεδιάδα ὀλοπράσινη, χι-
λιάδες λυγερόκορμες κοπέλλες οἱ κληματοδερ-
γες στήνουν χορὸ, μὲ τὴν ψιθυριστὴ γλυκό-
λαλῃ πρωτὴν αὔρα. Φυσὰ γλυκὰ, ὁρμονικὰ ἢ
πονεμένη αὔρα καὶ φρούε ἀπαλά ἀθρόυβια τὶς
χορδὲς τῆς λύρας τῆς καὶ γέννουν οἱ κλημα-

τόδεργες φορτωμένες μὲ γλυκοὺς καρπούς σὰ
νὰ χορεύουν. Ὀλόχρυσες λαμποκοποῦν οἱ στα-
φυλόκορες στ' ἀντικρυσμα τοῦ ἡλιοῦ. Ἀπλώ-
θηκε ἡ ροδοδάκτυλὴ αὐγὴ σκορπώντας τὰ μουν-
τὰ μαῦρα σύννεφα τοῦ σκότους, καὶ ὅλα ξυ-
πνοῦν ἀπ' τὸν βαθύ τους ὕπνο. Τὰ μυρωμένα
θυμάρια σκορποῦν γύρω τὴν μοσκοβολία τους.
Ξανθομάλλες γλυκόλαλες ξυπνοῦν ἀπ' τὸν γλυ-
κὸ τους ὕπνο κι' οἱ κοπέλλες στὸ χωριό, καὶ
ξεκινοῦν πολλές μαζί μὲ τ' ἀδειανὰ καλὴθια
φορτωμένα στὰ μουλάρια καὶ τὰ ἐργαλεῖα τῆς
δουλειᾶς τοῦ τρύγου. Καὶ ροδολοῦν πέρα ἀπ'
τὸ μονοπάτι ὅλες καὶ ξεχύνονται στὶς ὀλο-
πράσινες φυτιές. Πῖσω - πῖσω ἐρχονται οἱ
χωριανοὶ καβάλλα στὰ γαϊδουράκια τους. Χορ-
ταίνει τὸ μᾶτι τοῦ ἀμπελοουργοῦ ἀπ' τὸ ὄρειο
θέμα. Γυαλιστερὰ πετράδια οἱ τρυγητάδες
καθὼς τρυγοῦν πάνω στὸ βελουδένιο πράσινο
σεντόνι, γεμίζουν τὰ καλάθια καὶ τ' ἀδειάζουν
στὸ σωρό, κι' ἀπ' τὸ σωρό, φορτώνονται τὰ
μουλάρια καὶ τὰ κουβαλοῦν στὸ χωριό, γιὰ
νὰ βγάλουν τὸ μοσχάτο κρασί. Ὀλημερίς τρυ-
γοῦν οἱ ἐργάτες, σκυφτοὶ πάνω στὰ τουφεκὰ
κλήματα μὲ τὴν μοσκοβολία ποὺ φέρνει τὸ κοκ-
κινωχάμα. Ἐδῶ ποὺ πρωτότερα βασίλευε ἡ ἡ-
συχία καὶ ἡ γαλήνη, ἀντηχοῦν πέρα ὡς πέρα
τώρα τὰ τραγούδια καὶ βασίλειαι ἡ χαρὰ καὶ
ἡ εὐτυχία. Καὶ ἀλήθεια εὐτυχισμένο βρίσκουν
τὸν καμμένο τὸν ἀμπελοουργὸ οἱ αὐλογημένες
ἡμέρες τοῦ τρυγητοῦ. Μὲ ἀγωνία ὁ νοικοκύρης
τοῦ ἀμπελίου περιμένει ὥσπου νὰ βγάλῃ τὸ
κρασί ἀπ' τὶς μεγάλες κῶδες νὰ μὴ βρέξῃ. Ὁ
λόκληρο τὸ χρόνο τὸ φρόντιζε τ' ἀμπελὶ τοῦ
καὶ τὸ πότιζε μὲ τὸν ἰδρώτα του. Καὶ τώρα
ποῦ φθάνει ἡ ἐποχὴ τῆς χρονιάς του. Καλλί-
τερα τὸ λέει τὸ λαϊκὸ δίστιχο:

«Τὸν τρυγητὴ τ' ἀμπελοουργοῦ
πάνε χαλάει ὁ κόποι!...»

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΝ. ΔΕΡΒΕΝΑΓΑΣ
(Μαθ. Γυμν. Καρδίτσας. Τάξη Δ')

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΟΡΦΑΝΟΥ

Δίχως μάνα καὶ πατέρα
εἰς τὸν κόσμο μοναχὸ
μὲ τὴν πείνα συντροφιά του
ζῇ τὸ δύστυχ' ὄρφανό.

Ἄχ τί θλίψεις στὴ ζωὴ τοῦ
τὴν στερήσεις, τί κακό.
Δὲν ἐγνώρισε τὰ χάδια
τῆς μανούλας, τὸ φτωχό.

Δὲν ἐπρόφερε τὴ λέξη
τὴ γλυκεῖα «μάνα, πατέρα»
δὲν χαραττήκε ποτέ του,
δὲν ἐγνώρισε ἄσπρη μέρα.

Πέφτει λίγο νὰ πλαγιάσῃ
σ' ἓνα ἀχνόρειο στρώμα
γύρω τοῖχοι μουχλιασμένοι
καὶ ἐπικρατεῖ μιὰ βράμα.
Κλείν' ὥστόσο τὰ ματάκια...
Ἄχ τί ὄνειρο γλυκό:
Πάει νὰ ἔβρῃ τὴν μανούλα
ἢ κ' ἐπὶ τὸν οὐρανό.

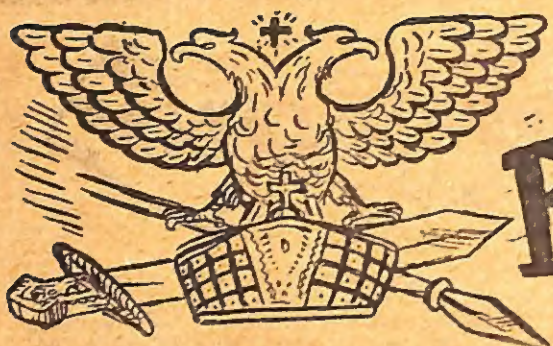
ΚΟΠΑΝΑΚΙ

ΒΡΑΔΥΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Σὰν φτάνει βουβὰ τὸ κάθε Σου δεῖλι
κι' ἡ σκέψη μὲ πόθο πετάει σιμά Σου,
πόσο γλυκὰ τ' ὄνομά Σου
προφέρουν μ' ἀγάπη τὰ δύο μου χεῖλη...

Πατέρα... Τὸ ξέρεις πὼς εἶμαι πιά μόνος
κι' ὅλοῦθε μὲ σφίγγει ἀειπώτος πόνος.
Δὸς μου τὸ χέρι τ' ἄγνό Σου
ν' ἀνέβω μὲ θάρος ὡς τὸ Σταυρὸ Σου...

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ (Θεσσαλονίκη)

Τὸν καιρὸ τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

47ον.

Πρόσταξε τούς σωματοφύλακές του ν' απομακρυνθούν, καὶ καταχαρούμενος, παίρνοντας ἀπὸ τὸ χέρι τὸν Δαφνομήλη, τὸν κατέβασε στὰ περιβόλια καὶ τὸν ὁδήγησε σ' ἓνα μικρὸ δάσος, ὅπου τὰ δέντρα ἦταν τόσο πυκνά, πού οὔτε νὰ τοὺς δεῖ μπορούσε κανένας οὔτε ν' ἀκούσει τίς ὁμιλίες τους.

Πήγαιναν κουβεντιάζοντας, καὶ με καρδιόχτυπο περίμενε ὁ Ἰθάτζης ν' ἀρχίσει ὁ Δαφνομήλης τὴν ξεμολόγησή του.

Τοῦ φάνηκε ἔξαφνα σὰ νὰ κούνησε κάτι μες στὰ κλαδιά.

Μεμιάς τοῦ μπήκαν ὑποψίες. "Ερριξε γύρω μιὰν ἀνήσυχη ματιά, καὶ βλέποντας τὴν τέλεια μοναξιά καὶ τὴ σιωπὴ τοῦ ἀπόκεντρου ἐκείνου μέρους, τὸν ἔπιασε φόβος, καὶ αὐτόματα ἄρπαξε τοῦ σπαθιοῦ του τὴ λαβή.

Δὲν πρόφθασε ὅμως νὰ τὸ σύρει.

Σὰν ἀστραπὴ ὁρμᾷ ὁ Δαφνομήλης ἀπάνω του, τὸν ρίχνει χάμω, τὸν πλακώνει κάτω ἀπὸ τὸ γόνατό του, καὶ με τὰ σιδερένια χέρια του κρατώντας τον καρφωμένο στὸ χῶμα, βουλώνει τὸ στόμα του καὶ τοῦ πνίγει τίς φωνές.

Τὴν ἴδια στιγμὴ, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ δέντρα δυὸ ἄντρες πετιοῦνται, τυλιγμένοι σὲ σκοτεινές κάπες. Ὁ ἓνας, με σηκωμένο τὸ σπαθί, ἀκράτητος ρίχνεται στὸν Ἰθάτζη νὰ τὸν σχίσει.

— Ὁχι, Μιχαήλ, ὄχι! φώναξε ὁ Δαφνομήλης γυρεύοντας ν' απομακρύνει τὸ ὅπλο. Μὴν τὸν σκοτώσεις, θυμήσου τὸ λόγο σου! Τὰ μάτια του μόνο!

Μεθυσμένος ὅμως ἀπὸ τὸ μίσος, ὁ Μιχαήλ οὔτε ἄκουε οὔτε ἔβλεπε.

— Νικήτα! φώναξε ὁ Δαφνομήλης.

Μεμιάς ὁ κατάσκοπος τὸν ξαματώνει.

Μὰ τότε ὁ Μιχαήλ ἔγινε ἔξω φρενῶν, καὶ ξεφεύγοντας ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Νικήτα, ἔσυρε τὸ μαχαίρι του, ξαναρίχθηκε τοῦ Ἰθάτζη, πού ἀγωνίζονταν νὰ ξετινάξει τὸν Δαφνομήλη ἀπὸ τὸ στήθος του, καὶ σήκωσε τὸ ὅπλο του.

Μιὰ φορά... δυὸ φορές κατέθηκε τὸ μαχαίρι... καὶ τὸ ἄγριο πράμα ἔγινε.

Ὁ Ἰθάτζης, με τὰ μάτια τρυπημένα, τὸ στόμα στομπωμένο γιὰ νὰ μὴν ἀκούονται οἱ στριγγιές του ἀναίσθητος σχεδὸν καὶ σκεπασμένος αἵματα βρέθηκε δεμένος χειροπόδαρα, τυλιγμένος στὸ μανδύα του, ἀκίνητος στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν του.

— Γρήγορα, ψιθύρισε ὁ Δαφνομήλης. Στὸν πύργο.

Τότε τὸν ἀρπάζουν οἱ τρεῖς Ἕλληνες, τρέχουν πίσω στὸ παλάτι, καὶ με τὸλμῃ ἀπίστευτῃ περνοῦν ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν αὐλή, ἐμπρὸς σὲ ὅλους τοὺς σωματοφύλακες, πού σαστισμένοι, ἀποβλακωμένοι, τοὺς ἀφήνουν νὰ περάσουν, μπαίνουν στὸ σπίτι, ἀνεβαίνουν τὴ σκάλα τρεχάτα πάντα, φθάνουν με τὸν τυφλωμένο τοὺς αἰχμάλωτο στὸ ἀπάνω πάτωμα, κι ἐκεῖ ξεσπαθώνουν, ἀποφασισμένοι νὰ μὴν παραδοθοῦν ζωντανοί.

Ἀνάμεσα στοὺς προσκαλεσμένους, ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι, σὰν ἀστραπὴ μεταδίνεται ἡ φρικτὴ εἶδηση:

— Τυφλώσαν τὸν Ἰθάτζη.

Σὲ μιὰ στιγμὴ, τὸ χαριτωμένο κτῆμα τῶν Τσάρων γέμισε φωνές καὶ ἁταξία, πήρε ὄψη ἐπαναστατημένης χώρας.

Ἀπὸ παντοῦ βγαίνουν Βούλγαροι, τρέχουν, φθάνουν ὀπλισμένοι, ποῖος με σπαθί, ποῖος με λόγχη ἢ τόξο, ἄλλοι με πέτρες, με ξύλα, με ἀναμμένους δαυλοὺς, καὶ περικυκλώνουν τοὺς Ἕλληνες ξεφωνίζοντας.

— Σκοτώσατέ τους! Κάψατέ, κομματιάσατέ τους! Θάνατο στοὺς προδότες! Σπαράξτε τοὺς κακούργους!

Θάνατο στοὺς προδότες! Σπαράξτε τοὺς κακούργους...

Μερικοὶ τρεχάτα ἔφεραν πίσσα καὶ ξύλα καὶ ἄχυρα, γιὰ νὰ τοὺς κάμουν στὴν κάμαρα μέσα ὅπου εἶχαν κλειστεί.

Ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ παράθυρο ὁ Δαφνομήλης κοίταζε ἀτάραχα τὸ ἐξαγριωμένο πλήθος.

Τὸ ξέσπασμα αὐτό, τὸ θυμὸ, τὴν ἀγανάκτηση, τὰ περίμενε. Μὰ ὄχι τόσο γρήγορα.

Εἶχε λογαριάσει πὺς θὰ πρόφθαινε κάπου νὰ ὀχυρωθεῖ, ἴσως καὶ νὰ συνθηκολογήσει. Ἐμπρὸς ὅμως στὸ πάθος τῶν λυσσασμένων Βουλγάρων, οὔτε στιγμὴ δὲν ἔχασε τὴν ψυχραιμία του.

— Ἐδῶ θὰ πεθάνομε, παιδιά, εἶπε

στοὺς συντρόφους του, μὰ ἔλεος δὲ θὰ ζητήσομε.

Καὶ σκύβοντας στὸ παράθυρο, ἀψηφώντας τίς πέτρες καὶ τίς σαΐτες πού σφύριζαν γύρω του, ἔκανε νόημα πὺς θέλει νὰ μιλήσει.

— Ἀκούσατε δῶ! Σὰς μιλῶ φρόνιμα λόγια! Τὸν ἀρχοντὰ σας δὲν τὸν τύφλωσα ἀπὸ μίσος προσωπικό. Αὐτὸς εἶναι Βούλγαρος, τὸ ξέρετε, κι ἐγὼ Ἕλληνας, μὰ Ἕλληνας ὄχι τῆς Μακεδονίας ἢ τῆς Θράκης, παρὰ τῆς ἀπομακρυσμένης Ἀνατολῆς. Τί λοιπὸν θέλετε νὰ ἔχομε, ὁ Ἰθάτζης κι ἐγὼ, νὰ μοιράσομε μεταξύ μας;

Καὶ βλέποντας πὺς μερικοὶ Βούλγαροι σώπαιναν λίγο - λίγο ν' ἀκούσουν, ἔξακολούθησε:

— Ποιὸς ἀπὸ σὰς εἶναι τόσο μωρός, πού νὰ φανταστεῖ πὺς ἦλθα ἀπὸ ἀμυαλιά ἢ ἀπὸ ἔχθρα δική μου νὰ ριχθῶ σὲ τέτοιον κίνδυνο; Γιὰ ἐκδίκηση δὲν ἦλθα! Μὴ ἔστειλε ὁ Βασιλέας μου! βροντοφώνησε.

Στὰ λόγια αὐτὰ οἱ Βούλγαροι σὰ νὰ μούδιασαν κάπως. Φοβισμένα μурμουρίσματα πέρασαν ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, οἱ βρισιὲς λιγότεψαν, ἄλλοι ἔρριξαν ἀνήσυχες ματιές τὸν παράθυρο, μερικοὶ δαυλοὶ ἐσθῆσαν.

— Μ' ἔστειλε ὁ Βασιλέας μου! ἐπανέλαβε πιδ δυνατὰ ὁ Δαφνομήλης. Καὶ ὅ,τι ἔκανα, τὸ ἔκανα γιὰ τὸν Ἀρχοντὰ μου. Ἄν ἔχελτε νὰ μὰς σκοτώσατε, σὰς εἶναι εὐκολο. Ἐδῶ εἴμαστε! Νὰ μὴν ἐλπίζετε ὅμως πὺς θὰ παραδοθοῦμε στὸ ἔλεός σας! Τὴ ζωὴ μας θὰ τὴν πάρετε, μὰ ἀφοῦ τὴν ἀκριβοτηρῶσατε!

Μερικὲς θυμωμένες φωνές ἀκούστηκαν πάλι, μερικά χέρια σηκώθηκαν ἀπειλητικά. Πολλοὶ ὅμως Βούλγαροι δεῖλιασαν, μερικοὶ ἔφυγαν, ἄλλοι ἀποτραβήχθηκαν παράμερα, καὶ τρομαγμένοι στάθηκαν ν' ἀκούσουν τὰ λόγια πού σὰν κεραυνοὺς τὰ ἔριχνε πάνω ἀπὸ τὸ παράθυρό του ὁ ἀτρόμητος στρατηγὸς τοῦ Αὐτοκράτορα.

— Ἄν πεθάνομε, ὅπως τὸ περιμένομε, φώναξε, θὰ πεθάνομε χαρούμενοι πὺς κάναμε τὸ καθήκον μας! Θὰ πεθάνομε εὐχαριστημένοι, γιὰτὶ ξέρομε πὺς ὁ Ἀφέντης μας καὶ Βασιλέας μας φρικτὰ θὰ μὰς ἐκδικήσει! Γιὰ κάθε κεφάλι δικό μας, χιλιάδες δικὰ σας θὰ πέσουν, καὶ ποτάμι τὸ αἷμα σας θὰ ξεπλύνει τὸ δικό μας...

Πανικὸς ἔπιασε τοὺς Βουλγάρους στὰ λόγια αὐτά.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ἡ Σελίδα τῶν Μυρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΠΑΓΙΑ

Συλλογές

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ποτέ μου δὲν τὸ φανταζόμουν πὼς θὰ σπούδαζα τώρα στὰ γεράματα. Καλὰ τὸ λεγε κείνος ὁ μεγάλος ἀρχαῖος φιλόσοφός μας, ὁ Σωκράτης: «Γηράσκω αἰεὶ διδασκόμενος». Γερνῶ δηλαδή, μαθαίνοντας ὁλοένα. Αὐτὸ ἔπαθα τώρα κι' ἐγώ. Ποτέ μου δὲ φανταζόμουν πὼς ἔχουνε τόσα ὀνόματα, τὰ φύλλα. Ὁ Δημητρός ὅμως μοῦ τὸ μαθε σήμερα μετὰ τὴ συλλογὴ του.

Τὶ ὥραία πού σὰς διδάσκουν, παιδιά μου, μετὰ τὰ νέα συστήματα. Ὅλα τὰ βλέπετε, καὶ τὰ ἐξετάζετε καὶ τὰ φτιάχνετε μετὰ τὰ χέρια σας.

Λοιπόν, μοῦ εἶπε ὁ Δημητρός, ἓνα ἀπόγευμα, πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες:

— Γιαγιά, πᾶμε στὸν κῆπο νὰ κόψουμε φύλλα γιὰ τὴ συλλογὴ μου; Θέλω ἓνα λογ-

χωτό... Θὰ κόψω ἀπ' τὸν εὐκάλυπτο. Δὲ μοιάζει μετὰ λόγχη;

— Ναὶ βέβαια ἔτσι μυτερό πού εἶναι. Νὰ κόψουμε κι' ἀπ' τὸ πεύκο, πού εἶναι κι' αὐτὸ μυτερό;

— Νὰ κόψουμε, βέβαια γιαγιά, μὰ αὐτὸ θὰ τὸ βάλουμε σ' ἄλλη θέση: Τὸ λένε βελονωτό, Νά, καὶ τὸ παλαμοειδές! (ἔκοψε ἓνα φύλλο κληματαριᾶς πού μοιάζει μετὰ τὴν παλάμη τοῦ χεριοῦ μας). Νὰ καὶ τὸ δοντωτό!

Ἐκεῖ ὁ Δημητρός ἔβαλε τὶς φωνὲς γιατί τὸ φύλλο ἦταν τῆς τσουκνίδας καὶ τὸν τσίμπησε. Τὸ χέρι του ἔγινε κατακόκκινο. Ἐτρεῖς τότε κι' ἔκοψα μιὰ μολόχα.

— Φύλλο κολπωτό, παρακαλῶ — καὶ τοῦ ἔτριψα τὸ χέρι... Ἔτσι μπορέσαμε νὰ συνεχίσουμε τὴ συλλογὴ μας, μετὰ τὸ καρυφίλι, πού τ' ὀνομάσαμε πριονωτό — γιατί ἔχει δόντια σὰν τὸ πριονεῖο — καὶ μετὰ τὸ «σύνθετο» φύλλο τῆς πιπεριάς... Πού νὰ σὰς τὰ λέω τώρα, τὰ χίλια δυὸ τόσα φύλλα πού κόψαμε ἀπὸ τὸν κῆπο καὶ τὰ κολλήσαμε πάνω σ' ἓνα χαρτόνι:

Σὲ σχῆμα καλλιτεχνικό, βέβαια γιὰ νὰ φαίνωνται ὅλα μαζί σὰν ἓνα λουλούδι!

Μόνο ἓνα δὲ δρῆκαμε καὶ πολὺ στενωχωρέθηκε ὁ Δημητρός μου: Τὸ καρδιόσχημο: Πού νὰ βρούμε τώρα κισσὸ ἢ κυκλαμινιά. Αὐτὰ ἔχουν σχῆμα καρδιάς. Παρηγόρησα τὸ μικρό μου συλλέκτη πὼς θὰ πηγαίναμε ἐκδρομὴ τὴν Κυριακὴ, γιὰ νὰ βρούμε κυκλαμινιά κι' ἔτσι ἀφήσαμε ἄδεια τὴ θέση, ζωγραφίζοντας γιὰ τὴν ὥρα, τὸ φύλλο πού ἔλειπε.

Τὶ ὁμορφὴ πούναι τώρα ἡ συλλογὴ. Τὴ βλέπω πάνω ἀπ' τὸ γραφεῖο τοῦ Δημητρου καὶ τὴν καμαρώνω. Καὶ λέω, ἓνα ἓνα, τὰ ὀνόματα τῶν φύλλων καὶ τὰ μαθαίνω. Σὰς συμβουλεύω παιδιά μου νὰ κάμετε κι' ἐσεῖς συλλογές, ἀπὸ φύλλα, λουλούδια, καρπούς, κοχυλάκια. Εἶναι ἓνα ὥραιο παιχνίδι πού σὰς μορφώνει καὶ σὰς διασκεδάζει μαζί.

Γιὰ δοκιμάστε!

Σὰς φιλῶ
Ἡ Γιαγιά KANTIANH

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

ἡ δυναχωμένη ΑΛΕΠΟΥ

Μιά φορὰ κι, ἓναν καιρὸ στὸ μεγάλο δάσος μιάς ἀγρίας καὶ ἔρημης ἀπὸ ἀνθρώπους περιοχῆς εἶχε τὸ παλάτι του — μιὰ σπηλιά ὁμορφὴ πού τὴν κρύβανε δέντρα καὶ πρασινάδες — ὁ βασιλιάς τῶν ζώων, τὸ λιοντάρι. Γιὰ ὑπηκόους του εἶχε πλήθος φτερωτά, δίποδα καὶ τετράποδα καὶ ἔρπετα. Ζῶα μικρά καὶ μεγάλα. Μιά μέρα τὸ λιοντάρι φώναξε τὸν πρόθυμο ἀγγελιοφόρο του, τὸν κότσυφα καὶ τὸν διάταξε νὰ καλέσῃ στὸ παλάτι, τὸν κύρ Μάρκο, τὸ γάϊδαρο, τὸν κύρ Διογένη τὸ λύκο καὶ τὴν κυρὰ Μαριῶ τὴν ἀλεπού.

Δὲν χρειάστηκε καὶ πολὺ ὁ φτερωτὸς ἀγγελιοφόρος τοῦ λιονταριοῦ γιὰ νὰ μεταφέρῃ τὸ μήνυμα τοῦ ἀφέντη του.

Καὶ οἱ τρεῖς προσκαλεσμένοι τοῦ βασιλιά ξεκίνησαν, φοβισμένοι, γιὰ τὸ παλάτι. Οὔτε κι' αὐτοὶ δὲν ἤξεραν τί τοὺς περίμενε.

Φτάσανε. Στὴν πύλη τῆς σπηλιάς τοὺς ὑποδέχτηκε ἡ κυρὰ Ὀχιά ἡ πορτιέρισσα τοῦ λιονταριοῦ. Καὶ ἀφοῦ σύρθηκε μπροστὰ τοὺς γιὰ νὰ τοὺς καλωσορίσῃ μετὰ τὴν εὐγένεια πού συνηθίζουν στὰ καλοαναθραμένα φίδια, τοὺς ἔμπασε μέσα στὴν αἴθουσα ὑποδοχῆς.

Ὁ θόλος τοῦ ἀνάκτορου ἦταν ὅλο σταλαχτίτες. Σταλαχτίτες πού ἔλαμπαν λές καὶ ἦταν μεγάλα μπριλάντια. Στὶς διάφορες γωνιὲς τῆς αἴθουσας ἦταν στρωμένα πολλὰ ξε-

ρὰ χόρτα πού ὅπως τοὺς ἐξήγησε ἡ κυρὰ Ὀχιά ἦταν τὰ καλλίτερα στρωσίδια σὲ ὅλο τὸ βασίλειο. Μὰ καθὼς τὰ θαύμαζαν νάσου τὸ λιοντάρι πού ἐρχόταν ἀπὸ τὰ ἐνδότερα τοῦ παλατιοῦ γιὰ νὰ ὑποδεχτῇ τοὺς καλεσμένους του.

Οἱ τρεῖς ξένοι ἔσκυψαν ταπεινὰ τὸ κεφάλι τοὺς γιὰ νὰ χαιρετήσουν τὸ βασιλιά τους.

Κι' αὐτὸς τοὺς ἀνταπέδωσε τὸ χαιρετισμὸ μετὰ πολλὴ καταδεχτικότητα.

— Σὰς κάλεσα τοὺς εἶπε ἐδῶ γιὰ νὰ συζητήσουμε τὰ τόσα μας θέματα, πού ἀπασχολοῦν τὸ μεγάλο καὶ ἀπέραντο βασίλειό μας. Μὰ καλύτερα νὰ πᾶμε στὴν αἴθουσα τοῦ συμβουλίου μας.

Καὶ τοὺς πῆρε πραγματικὰ καὶ τοὺς ὡδήγησε σ' ἓνα ἄλλο διαμέρισμα τῆς σπηλιάς πού σὲ κάθε γωνιά του ἦταν καὶ ἀπὸ ἓνας σωρὸς ἀπὸ κόκκαλα.

— Προτοῦ κουβεντιάσουμε γιὰ τὰ ζητήματά μας εἶπε τὸ λιοντάρι θὰ ἤθελα νὰ ἀκούσω ἀπ' ὅλους σας πὼς σὰς φαίνονται τὰ ἀνάκτορά μου... Ἀλλὰ θὰ μοῦ πῆτε ὅλη τὴν ἀλήθεια. Ἄν κανένας μοῦ πῇ ψέματα νὰ τὸ ξέρῃ ἀπὸ τώρα θὰ τὸν τιμωρήσω. Πές μας ἐστὶν ὁ πρῶτος τὴ γνώμη σου εἶπε στὸ γάϊδαρο τὸ λιοντάρι...

Ἀλλὰ ὅπως εἶπαμε τὴν ἀλήθεια καὶ μόνο τὴν ἀλήθεια...

— Μὰ ποιὸς τολμάει νὰ πῇ ψέματα στὸν ἀφέντη του γιὰ νὰ πῶ καὶ γὰρ στὸ δικό μου, εἶπε τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο του ὁ κύρ Μάρκος. Σὰς λέω λοιπὸν ἀληθινὰ πὼς τὸ παλάτι σας εἶναι θαυμάσιο. Μὰ τὸ

χαλάνε αὐτὰ τὰ κόκκαλα πού βρωμάνε ἀπαίσια ἐδῶ μέσα καὶ τρομάζουν τοὺς ταπεινοὺς σου ἐπισκέπτες.

— Ὅλα κι' ὅλα, διέκοψε τὸν γάϊδαρο τὸ λιοντάρι. Τέτοιες προσβολές καὶ συκοφαντίες δὲ δέχουμαι μέσα στὸ ἴδιο μου τὸ παλάτι. Θὰ τιμωρηθῇς ἀμέσως καὶ χωρὶς οἴκτο.

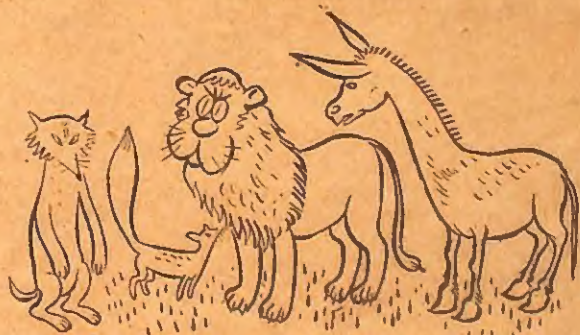
Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ κατασπάραξε τὸν κύρ Μάρκο...

— Καὶ τώρα ἡ σειρά σου κύρ Διογένη, εἶπε στὸ λύκο τὸ λιοντάρι... Ὁ λύκος ξερόδῃξε καὶ εἶπε γλυκαίνοντας ὅσο μπορούσε καλλίτερα τὴ φωνή του:

— Σπουδαῖο τὸ παλάτι σου ἀρχοντά μου... Μὰ τί νὰ σοῦ πῶ! Ἡ εὐωδία πού βγαίνει ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὁμορφα κόκκαλα σοῦ ἀνασταίνει τὴν ψυχὴ...

— Εἶσαι ἓνας ποταπὸς κόλακας διέκοψε θυμωμένο τὸ λιοντάρι. Μὰ ἂν συχαίνουμε μιὰ φορὰ τοὺς ἀναιδεῖς καὶ τοὺς συκοφάντες συχαίνουμε χίλιες φορὲς τοὺς κόλακες. Ἔτσι εἶπε καὶ κατασπάραξε στὴ στιγμὴ τὸν ἄτυχο Διογένη!

— Καὶ τώρα ἡ σειρά σου κυρὰ Μαριῶ εἶπε στὴν ἀλεπού τὸ λιοντάρι (Συνέχεια στὴ σελ. 642)

ΑΓΡΙΟ ΞΥΠΝΗΜΑ...

Τοῦ κ. ΑΛΚΗ ΡΟΔΟΠΟΥΔΟΥ

— Σοῦ λέω ὅτι εἶναι γενική ἀντικειμενική! Χώνεψε το μιά καί καλή...

— Κι' ἐγὼ σοῦ λέω πὼς τὰ μυαλά σου ἄρχισαν νὰ χαλᾶν! Πού ἀκούστηκε βρὲ ἀδεόφοβε γενική ἀντικειμενική σὲ τέτοια περίπτωση;

— Πρόσεξε λίγο τὰ λόγια σου. Κι' ἂν θές νὰ ξεστρωθῇς κοίταξε τὸ Συντακτικὸ τοῦ Ἀσωπίου κι' ἔλα νὰ κουβεντιάσουμε ἔπειτα!

— Δὲ μ' ἐνδιαφέρουν οἱ παραπομπές, πιστεύω μόνο στὸ τί λέει ἡ λογική.

— Ἡ λογική; Χά, χά! Πάντοτε εἶχες τὴ φήμη δλαμμένου μυαλοῦ. Κι' ἂν δὲν πέφτω ἔξω ὁ Γυμνασιάρχης σοῦχει ἕνα ὁλοστρόγγυλο ὀχτάρι... στὴ Λογική!

— Μάζεψε λίγο τὴ γλώσσα σου κύριε προφέσορα!

— Ἐσὺ νὰ τὴ μαζέψης! Τίς συμβουλές κράτα τες γιατί σοῦ χρειάζονται...

Ὁ καυγᾶς στὴν τάξη τῶν τελειοφίτων εἶναι στὸ φόρτε του. Αὐτοὶ ποὺ μαλλώνουν, εἶναι δυὸ ψηλά ἀγόρια ποὺ χειρονομοῦν σὰν τοὺς ρήτορες τῶν ἐπαρχιακῶν πανηγυριῶν. Κι' ἡ αἰτία εἶναι κάποιο συνταχτικὸ φαινόμενο, ποὺ δὲ μπόρεσε αὐτὸ ὁ καθηγητὴς νὰ τὸ βρῇ.

Μάγουλα ἀναποκοκκινισμένα, γροθιές σφιγμένες, μάτια σκοτεινά. Αὐτοὶ οἱ δυὸ ἔφηβοι, πρέπει νὰ μαλλώνουν γιὰ κάτι πολὺ σοβαρό, θὰ σκεφτόσουν ἂν δὲν ἤξερες τὴν ἀφορμὴ. Μπᾶ! Ἀρκεῖ καί μιά γενική διαφορουμενὴ, γιὰ νὰ δώσῃ τὸ σύνθημα τοῦ συναγεμίου σ' αὐτὴν τὴν τάξη.

Γύρω ἔχουν μαζεστῇ κάμποσοι καὶ παρακολουθοῦν μ' εὐχαρίστηση. Κι' εἶναι αὐτοὶ οἱ θεαταί, ἀπὸ τὰ παῖδιά ἐκεῖνα ποὺ μόνον τοὺς, δὲν καταφέρνουν νὰ κάμουν κάτι σπουδαῖο κι' ἐντυπωσιακό.

Οἱ ἄλλοι τελειοφίτοι, ποὺ εἶναι ἱκανοὶ γιὰ μερικά πράγματα, ἔχουν βγεῖ στὴν αὐλὴ, ὅπου σίγουρα καυγαδίζουν κι' αὐτοί.

Ἀ, πολὺ συνηθισμένο πρᾶγμα, αὐτὸς ὁ πολεμικὸς ἀέρας ποὺ φυσάει στὴν τάξη αὐτὴ. Σχεδὸν καθημερινό.

Ὁ Ἀντρέας σκυφτός στὸ θρανίό του, παρακολουθεῖ κάμποσο ἀηδιασμένος τὴ μάταια κι' ἀδικαιολόγητὴ αὐτὴ μάχη. Νοιώθει μιά περιφρόνηση!...

Καὶ τώρα θέλει νὰ φύγῃ. Τὴν ἄλλῃ ὥρᾳ ἔχουν νέα Ἑλληνικά, μὰ δὲ μπορεῖ ν' ἀκούει τίς κουταμάρες ποὺ θ' ἀροδιάσουν οἱ τελειοφίτοι.

Μαζεύει τὰ βιβλία καὶ κατήφοριζε πρὸς τὴ θάλασσα, γεμάτος σκέψεις.

Εἶναι ἀπαίσιος αὐτὴ ἡ τάξη. Ἡ πιὸ πληχτική τάξη τοῦ κόσμου ὁλόκληρου. Κι' εἶναι χωρισμένη, σὲ ομάδες, σὲ φατρίες: Ἀπὸ τὴ μιά μεριά οἱ φανατικοὶ ποδοσφαιρισταί! Εἶναι νὰ γελάς μὰ καὶ νὰ τοὺς κλαῖς. Μετὰ ἀπὸ κάθε μάτς, ἔρχονται μ' ἕνα σωρὸ ἀδαρίες... Χέρια κατάσπαρατὰ ἀπὸ γραντσουινιές, πρόσωπα ἢ μύτες μελανές, πόδια ποὺ προσπαθοῦν νὰ σὲ πείσουν πὼς δὲν κουτσαίνουν! Καὶ πόσο εὐχαριστιοῦνται κάνοντας τὴν κριτικὴ τοῦ διαιτητῆ τοῦ τελευταίου μάτς! Ἀν προσπαθῇς νὰ τοὺς πῇ κανεὶς κάτι ἀποκρίνονται σοβαρά: «Νοῦς ὕγιης ἐν σώματι ὑγίει...». Ναι, τὸ πιπιλίζουν συχνά αὐτό. Μόνο ποὺ παραμελοῦν τὸ πρῶτο — οἱ κατάλογοι τῶν καθηγητῶν πολλὰ δάδλεγαν γιὰ τοῦτο... — καὶ ἀντιστρέφουν τὸ δεύτερο.

Κι' ἐρχόμαστε στοὺς πρωῒνους καυγατζήδες. Συνήθως, δὲν εἶναι τέτοιοι. Ὅλος

τοὺς ὁ κόσμος εἶναι τὰ σχολικὰ ἐχειρίδια — τὰ ἀπαρέμφατα, οἱ πλατεῖς σκώληκες, τὰ διάφορα ὀξέα κλπ. — καὶ δὲν θέλουν, ὅταν εἶναι ἀφοσιωμένοι σ' αὐτά, νὰ τοὺς ταραξῇ. Στεγνὰ μυαλά δηλαδή, ποὺ παίρνουν φωτιά ἂν ἔχῃς ἀντίρρηση σὲ ὅτι λένε...

Μὰ κι' οἱ ἄλλοι μὲ τίς χτυπητὲς γραβάτες, ποὺ καπνίζουν συχνά, ποὺ διαβάζουν κάτι βρωμοβιβλία καὶ δὲν ἀφίνουν ἔργο γιὰ ἔργο τοῦ κινηματογράφου, δὲν εἶναι καλύτεροι. Περνιοῦνται γιὰ ἐξυπνοί, μὰ στ' ἀλήθεια εἶναι οἱ πιὸ κούφιοι... Αὐτὴ εἶναι ἡ τάξη τῶν τελειοφίτων. Μάλιστα.

—Βαρέθηκα πιά! Δὲν εἶναι τάξη αὐτή.

Εἶμαι εὐτυχισμένος, μουνιμυρίζει ὁ Ἀντρέας καθὼς μὲ ἀπόλαυση μυρίζει τὴ μυρουδιά ποὺ στέλνει ὁ φουρτουνιασμένος πύργος, εἶμαι εὐτυχισμένος ποὺ δὲν τοὺς μοιάζω...

Εὐτυχισμένος... κόμπιασε. Εὐτυχισμένος ποὺ δὲν εἶμαι ἴδιός τους, μὰ θὰ μποροῦσα πέρα ὡς πέρα νὰ τὸ πῶ; Ἐτσι ποὺ ν' ἀκούσουν κι' οἱ γοργοφτέρουγοι γλάροι;

Ὅχι. ὁμολόγησε. Γιατί στὸ παραμικρὸ ποὺ θὰ πάθῃ χάνει τὸ κέφι του καὶ μένει ὁλόκληρες μέρες μούγγος. Καὶ πάντα οἱ συμμαθηταί εἶναι ἀφορμὴ στενοχώριας.

Ὁ Γιάννης εἶναι χαρούμενος, σκέφτεται. Ὁ Γιάννης κι' οἱ φίλοι του ποὺ μὲς τοὺς καυγάδες τῆς τάξης δὲν τὰ χάνουν. Καὶ πὼς τὰ καταφέρνουν νὰ καλμάρουν καὶ τοὺς ἄλλους, ὅταν εἶναι μπροστά;

Μυστήριο, πολὺ μυστήριο, ἀναλογίζεται.

Παίρνει τὸ δοῦμο πρὸς τὸ λιμανάκι. Θὰ πάρῃ τὴ βάρκα του καὶ θὰ τραβήξῃ πρὸς τὸ ἀγριεμένο πέλαγος. Εἶναι καλὸς στὸ κουπί, στὸ κολύμπι, στὸ πανί καὶ δὲ φοβάται.

Θὰ χοροπηδήσῃ λίγο στὰ κύματα, γιὰ νὰ σκορπίσῃ τὴ λύπη ποὺ τὸν ἔχει ζώσει.

—Ἀ...ντρέα! Ἀντρέ...ααα!

Κάποιος ποὺ τρέχει στὴν παραλία μὲ μαλλιά καὶ τὸ γιὰκὰ σηκωμένο ἀπὸ τὸν ἀέρα, τοῦ φωνάζει κι' ἔρχεται κομματιαστὰ ἡ φωνή.

—Γεῖά σου Ἀντρέα!

Εἶναι ὁ Γιάννης.

—Πὼς ἔτσι; ἀπορεῖ ὁ Ἀντρέας.

—Πές μου γιὰ ποὺ τοιμάζεσαι κι' ὕστερα σοῦ λέω τὰ δικά μου.

—Θὰ βγῶ στ' ἀνοιχτά μὲ πανί, γιὰ νὰ ξεσκᾶσω λίγο. Εἶναι ἔξερτες ἐπικίνδυνο, μὰ κι' ἐξαιρετικὰ ὁμορφο!

—Θὰ μ' ἀφήσης νὰ σοῦ κάνω παρέα;

Γιὰ τὸν Ἀντρέα εἶναι μιά θαυμασία εὐκαιρία νὰ βρεθῇ μαζί μὲ τὸ Γιάννη καὶ νὰ τὰ ποῦν καταμεσῇς στὸ πέλαγος. Δι-
στάζει ὅμως.

—Ξέρεις καλὸ κολύμπι; ρωτᾷ χαμογελώντας.

—Ὅσο γιὰ νὰ μὴ πατώσω, μοῦ φτάνει αὐτὸ ποὺ ξέρω!...

Ὁ Γιάννης ὅπως πάντα ἔχει κέφι κι' ὁ Ἀντρέας συνέρχεται λίγο.

Σηκώνουν τὸ πανί ποὺ κολπώνεται ἀμέσως. Ἡ βάρκα κόντρα στὸ κύμα, πετάει.

—Ἀντρέα, γιατί ἔφυγες ἀπὸ τὸ μάθημα; ρωτᾷ ἔαφνου ὁ Γιάννης.

—Βαρέθηκα πιά! ξεσπάει ὁ Ἀντρέας. Δὲν εἶναι τάξη αὐτή. Κάτι μικροπράγματα εἶναι ἀφορμὲς νὰ τασκωνοῦνται, νὰ καυγαδίζουν ἀτέλειωτα! Σήμερα καθὼς εἶδες ὁ Ζακλὴς πιάστηκε μὲ τὸν Κόντο, γιὰ τὸ τίποτα. Δὲν ἄντεχα, πνιγόμενα!

—Καὶ δὲν ἔμαθες τί εἶναι ἔπειτα;

—Ὅχι! Εἴχαμε καὶ συνείδηση; ρωτᾷ μ' ἐνδιαφέρον ὁ Ἀντρέας.

—Βέβαια! Τὸ κακὸ δὲ σταμάτησε καί... Ἀ, τὸ νοῦ σου. Ἐρχεται σπηλιάδα!

Ὁ Ἀντρέας ὀρτσάρησε καὶ ὁ ξαφνικὸς ἀέρας χτύπησε τὴ βάρκα χωρὶς νὰ τὴν πειράξῃ.

—Καὶ τί ἔγινε;

—Νά, ὁ Ζακλὴς σὲ μιά στιγμή εἶπε κάτι ἄσχημο πολὺ κι' ὁ Κόντος ὤρμησε πάνου του, τὸν ἔρριξε κάτου καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν πολὺ θλιβερό.

—Τί;

Ὁ Ζακλὴς ἔσπασε γιὰ καλὰ τὸ χέρι του. Τὸν πῆγαμε λιπόθυμο στὴν κλινική. Ἀχ, γιατί νὰ μὴν ἀγαπιοῦνται αὐτὰ τὰ παῖδιά;

—Ν' ἀγαπιοῦνται; εἰρωνεύεται ὁ Ἀντρέας. Θάταν πολὺ ν' ἀνεχόταν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Γιὰ ἀγάπη δὲν ὑπάρχει τόπος!

—Δὲν ἔχεις δίκην Ἀντρέα. Ὑπάρχει πολὺς τόπος, ὁλόκληρη ἡ καρδιά. Χρειάζεται ὅμως κάποιοι γιὰ νὰ τὸν ξεχειρώσῃ. Νὰ τοὺς ἀγαπήσῃ πρώτα!

—Ἐγὼ μιά φορὰ τοὺς περιφρονῶ! Δὲν πρόκειται νὰ πιαστῶ μαζί τους, οὔτε πα-

ρέα θά τούς κάνω ποτέ. Μου είναι αδύνατο...

Σωπαίνουν. 'Ο αέρας δυναμώνει. Τό πέλαγο άσπρίζει πέρα γιά πέρα, από την άφροβολή.

— Γυρνάμε;

— Όπως θέλεις, Άντρέα.

Τώρα έχουν πίσω τόν καιρό. 'Ο Άντρέας είναι στεναχωρημένος. Έλπιζε πώς από την άπροσδόκητη αυτή συνάντηση, θάδωναι κάτι καλό. Μά ο Γιάννης... Έχει κι αυτός κάτι ιδέες! Ν' άγαπήσης τούς συμμαθητές σου!

— Ά, πά, πά! Άν τούς δώσης λίγο αέρα, τότε είναι πού θά σε πάρουν στο μεζέ. Λίγο κέφι όμως! Λίγη χαρά! Πόσο θάθελε νά μπορούσε πάντα νά γελά!

— Γιάννη, ρωτάει σοβαρά, πές μου είσαι πάντα χαρούμενος;

— Μά ναι, Άντρέα! Γιατί ρωτάς;

— Κι' από πού παίρνεις αυτή τη χαρά; Μέσα μάλιστα στη φριχτή μας τάξη πού βρίσκεις τό χαμόγελο;

— Πολύ απλό, Άντρέα. Προσπαθώ νά νοιώσω τόν καθένα συμμαθητή μου, νά τόν βοηθήσω όσο μπορώ. Δουλεύω όσο μου είναι δυνατό γιά νά τούς κάνω νά συνέλθουν. Κι' αυτό μέ γεμίζει, μέ κάνει νά ξεχειλίζω από ικανοποίηση...

— Κι' αυτό δά τό πραγματάκι σου δίνει τόση ζωντάνια;

— Τόσο μικρό τό νομίζεις Άντρέα; Τόσο λίγο είναι νά ξέρης πώς βρίσκουν τό ίσιωμα όσοι παραδέρνουν στά κατσάδραχα;

— Θάθελα νά συμφωνήσω, μά μου φαίνεται ψέμμα.

— Πίστεψε ότι θέλεις Άντρέα. Έμενα μιά φορά μέ κάνει εύτυχισμένο ή προσπάθεια νά σωθούν οί άλλοι, κι' αυτό είναι τόσο αλήθεια, όσο αλήθεια είναι ότι αυτό πού βλέπουμε είναι θάλασσα...

Έχουν μπει στόν όρμο. Άγκυροβολούν. Σταίζουν άρμύρα, όπως άνηφορίζουν σιωπηλοί. Καθένας σκέφτεται κάτι σοβαρό.

— Άντρέα σ' αφίνω. Πά νά δώ τί γίνεται ο Ζακλές. Σ' εύχαριστώ πολύ γιά τόν περίπατο. Γειά σου!

Χάραζε. 'Ο πόντος βόγγαγε όλόκληρος κι' έπεφτε μιά φιλή βροχή, άπομεινάρι της νυχτερινής μπόρας. Είχε μπει γιά καλά ο Νοέμβρης.

Οί καϊκτοήδες, θάχουν πιάση τις άπα-νεμιές, σκεφτόταν ο Άντρέας. Ούτε πλώρη δέν είναι νά ξεμυτίσει μ' αυτή την κοσμοχαλασιά!... τό θολωμένο τζάμι τη θάλασσα.

Κοίταξε άπ' τό θολωμένο τζάμι τη θάλασσα.

Άρχίζει νά γαληνεύη λίγο, άναλογίστηκε. Όπως κι' έγώ, συμπλήρωσε.

Ξαναθυμόταν άπόψε όλη τη νύχτα τη συζήτηση εκείνη μέ τό Γιάννη.

Ναι, θά μπορούσε ν' άγαπήσει. Μά όταν σου κάνουν κακό; Έδώ είναι ο κόμπος!

— Μπούμ! άκούστηκε ένας δυνατός κρότος, πούσβυσε τόν άχό της θάλασσας.

— Αναπήδησε. Τί γίνεται;

— Μποουούμ! άντήχησε πάλι πιό δυνατά.

Δυναμίτης είναι, συλλογίστηκε παραξε-νεμένος ο Άντρέας.

Ποιός τρελλός βγήκε μέ τέτοιο καιρό γιά ψάρεμα; Μά είναι μοναξιά βλέπεις εδώ πέρα, έκτός από τό σπίτι του Άντρέα καί κανείς άλλος δέν παίρνει χαμπάρι τί γίνεται πίσω από τόν κάβο. Θά σκέφτηκαν λοιπόν, σήμερα πού δέν ύπάρχει ο φόβος του λιμεναρχείου νά «παραμονέψουν».

— Μπούμ! έφερε καθαρότατα γιά τρίτη φορά ο αέρας.

Κι' άμέσως, άλαφιασμένες, κομμένες, ξετρελλαμένες φωνές.

— Βοή... θεια! Βοή... θει... ααα!

Σκιάχτηκε. Κάτι κακό έγινε. Ξεπόρτισε ύστερα σβέλτα. Οί άλλοι έλειπαν άπ' τό σπίτι. Κοντοστάθηκε μιά στιγμή. Πού είναι ή βάρκα του; Λέπει! "Άλλο κι' αυτό.

— Βοή... θεια! Βοήθειααα! Ξανάθωαν ίκετευτικές οί φωνές.

Πήρε την άπόφαση καί τρέχει γιά τό γιάλο. Έβρεχε, μά δέν τό λογάριζε. Έφτασε λαχανιασμένος στόν κάβο. Έστριψε κι' έμεινε ξερός!

Λίγο βαδεία, μιά βάρκα μέ δυό μέσα, παραδέρνε ακυδέρνητη. Χειρονομούσε άκατάπαυστα ο ένας. 'Ο άλλος μόλις ξεχώριζε, πεσμένος μπρούμυτα σ' ένα πάγκο. Κι' ή βάρκα ήταν ή δικιά του!...

— Άντρέα! ξεφώνισε ο όρθιος μόλις τόν είδε. Τρέχα, βοήθα. 'Ο Μιχάλης... χτύπησε!

Έκανε σά παλαδός. Δέ σκεφτόταν νά πιάση τά κουτιά. Μιά έσκυβε πάνω στόν πεσμένο, μιά ρέκαζε άπελπισμένα.

Κατάλαβε ο Άντρέας τί έγινε. Οί δυό τους, πούταν καί συμμαθητάι του, είχαν έλθει πρην, πήραν τη βάρκα του καί έπειτα έρριξαν δυναμίτες. Τρέλλα, καθαρή παλαδομάρα πού ο ένας φαίνεται τήν πλήρωσε.

Η βάρκα πήγαινε ίσα στήν άκρη του κάβου. Θά τσακίζοταν σίγουρα, άν δέν προλάβαιναν νά τήν άναποδυρίσουν τά κύματα. Έτσι ή άλλοιώς ο χτυπημένος τήν είχε άσκημα.

— Πιάσε τό κουπί! μούγγρισε άγαν χτισμένος ο Άντρέας. Όλο άριστερά, όλο άριστερά! Κάνε γρήγορα! Γρή... γο... ρα!...

Ο άλλος δέν φάνηκε ν' άκούη. Κάτι έσκυψε καί ψιθύρισε στόν πεσμένο. Έκείνος έκανε μιά προσπάθεια γιά νά σηκωθεί. Ξανάπεσε όμως βαρύς.

Ο Άντρέας άνατρίχιασε. Είχε δει αίματα πολλά τήν ώρα πού μισοσηκώθηκε.

— Τά κουτιά, τά κουτιά! ούρλιαξε άναστατωμένος.

— Βοήθα Άντρέα, βόγγηξε ο άλλος. Χανάμαστε!

Φαίνεται πώς τάχει χάσει γιά καλά. "Ότι κι' άν τού φώναζε ο Άντρέας δέν θάπικνε τά κουτιά Μά κι' άν τόκανε, δέν θά κατάφερνε τίποτα.

Δίστασε λίγο. Έπειτα άρχισε νά γδύνεται μέ όρμη. Έβρεχε συνέχεια. Κι' ήταν στίς μέσες του Νοέμβρη, ένός κρύου Νοέμβρη. Τά κύματα, είχαν άρχισι νά πέφτουν κάπως, μά ήταν μεγάλα άκόμη. Δέ γινόταν άλλοιώς.

Ο άλλος έκανε νά κουμαντάρη τη βάρκα, μά χειρότερεψε τη θέση της.

Τουρτούριζε ο Άντρέας έτσι κατάγυμνος όπως ήταν. Κι' οί στιγμές περνούσαν, κι' ή βάρκα ζύγωνε τόν κάβο.

Έκανε αούδөрμητα τό σταυρό του — δέν τό συνήθιζε άλλοτε — κι' έπεσε μισοσκιαγμένος στο κύμα! Ήταν φοβερά κρύα ή θάλασσα!

Αναλογίστηκε θολά, τήν στιγμή πού τόν κουκούλωνε ένα κύμα μέ βουητό, πώς ή δική του τρέλλα ξεπερνούσε κάθε άλλη. Γι' αυτούς τούς άθλιους — ήταν άπ' τά χειρότερα παιδιά — επαιξε μονά-ζυγά τη ζωή του. Κι' άν τούς γλύτωνε, θάταν άδύνατο νά μην άρπάξη καμιά φοβερή πούντα.

Κολύμπαγε πολύ δύσκολα. Τά χέρια του τά διαπερνούσαν βελόνες. Κάθε τόσο μπουκονόταν από νερό. Σέ κάθε νέο κύμα, ένοιωθε πώς χάνει δύναμη.

Άπό στιγμή σέ στιγμή νόμιζε πώς θά καταποντιστή!... Πάλευε άπελπισμένα. Θά τά κατάφερνε;

— Βοήθα Θε μου, παρακάλεσε. Βοήθα κι' έμένα κι' αυτούς.

Ένοιωθε τώρα μιά συμπάθεια, ίσως άγάπη, γιά τά παιδιά αυτά πού κάνοντας πάντα κάτι κακό, δέν θά μωρέσουν κάποτε νά ξεφύγουν τήν τιμωρία. Βάδιζαν ίσα στο γκρεμό, όπως κι' αυτή τη φορά.

Δούλευε πυρετώδεια τό μυαλό του μέσα σέ άφρονς καί ρίγη, μά δούλευαν καί τά χέρια όσο ήταν βολετό. Σέ μιά στιγμή σχετικής κάλμας, μέ κόπο πιάστηκε από τη βάρκα πού είχε πλησιάσει, κι' άνέθηκε σά χαμένος.

Ο άλλος κοίταζε έκπληκτος. 'Ο πεσμένος βογγούσε. Μέ μιά ματιά κατάλαβε πώς ήταν ή καταστροφή. Τό χέρι τόχε κουτσουρέψει ο δυναμίτης. Όμως τό τραύμα, παρ' όλο πού τό αίμα είχε πάψει καί δέν ύπήρχε άμεσος κίνδυνος,

— Άντρέα, τρέχα, βοήθα. 'Ο Μιχάλης χτύπησε...

είχε κρύνσει κι' ο πεσμένος μούγγριζε από τούς πόνους. Χρειαζόταν σύντομη βοήθεια.

— Γύρισε τόν άλλοιώς, πρόσταξε ο Άντρέας καί πάρτα στήν άγκαλιά σου.

Άρπαξε μ' όση δύναμη τού έμενε τά κουτιά καί γύρισε τό πλεούμενο δίνοντας πρην στα κύματα. Εύτυχώς πού τούς βοήθαγε κι' ο καιρός.

Δαγκωνόταν λυσσασμένα ο Άντρέας γιά νά κρατηθή στα πόδια του. Ο αέρας, καθώς ήταν γυνός καί μουσκεμένος, τόν θανάτωνε. Κι' είχαν κάμποσο δρόμο μέχρι τήν πόλη, όπου έπρεπε νά παραδώση τόν χτυπημένο στίς φροντίδες κάποιου γιατρού. Στο σπίτι του, ήταν άδύνατο νά βγή μέ τέτοιο καιρό.

— Πώς θ' άντέξω;... μουρμούρισε.

Ένοιωθε σάν νά βρισκόταν χωμένος σέ ψυγείο, σέ μιά παγωμένη κόλαση.

Κι' όμως τραβούσε κουπί. Ξάφνου ένοιωσε νά τόν σκουπίζουν. Ναι, ο Γιώργης πούχε συνέλθει, μέ κάτι στεγνά σκουπίδια πού βρήκε τόν στέγνωμα. Έπειτα κατάλαβε καί ζεστό στίς πλάτες του. 'Ο Γιώργης είχε γδυθεί καί έρριξε τό χοντρό του χιτώνιο στο κορμί τού Άντρέα.

Τώρα τόν πείραζε μόνο τό βρεμένο κοντό σωδρακάκι του. Είχε όμως συγκινηθεί. Κάτι κρύβουν λοιπόν κι' αυτά τά παιδιά πού περιφρονούσε...

Η άγανάκτησή του γιά τό ότι είχαν πάρει κρυφά τη βάρκα του, είχε χαθεί.

— Υπάρχει στ' αλήθεια τόπος γι' άγάπη Γιάννη, μουρμούρισε.

Στιγμές - στιγμές νόμιζε πώς όνειρεύεται. Τά βογγάει όμως της θάλασσας καί τού πληγωμένου τόν συνέφεραν. Έπρεπε νά προσέχη καί τά κύματα.

Κάνοντας κουράγιο, συνέχιζε τό κουπί.

(Συνέχεια στή σελίδα 642)

Γύρω 'απ' τόν 'Αθλητισμό

ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΥΨΗΛΩΝ ΚΑΙ ΚΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΜΠΑΣΚΕΤ - ΜΠΩΛ

“Ένα ενδιαφέρον και συγχρόνως περιεργό πρόβλημα απασχολεί τους φίλους του μπάσκετ - μπώλ. Το πρόβλημα του αναστήματος των παικτών των αθλητών.

Είναι γνωστό και πολύ φυσικό πώς όσο πιο ψηλός είναι ένας παίκτης τόσο πιο καλός είναι γιατί μπορεί με σχετική ευκολία να φθάνη το καλάθι και να σημειώνη βαθμούς.

Πριν από τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο κάποιος αμερικανός προπονητής του μπάσκετ -

κάρουν — και έσημειωνε πόντους.

Αυτό όμως ήταν αδικία που γινόταν εις βάρος των ομάδων που δεν διέθεταν υψηλούς παίκτες.

Γι' αυτό έπειτα από μια απόφαση της διεθνούς ομοσπονδίας θεσπίσθηκε ένας κανονισμός, με τον οποίο αν ένας παίκτης στεκόταν παραπάνω από τρία δευτερόλεπτα κάτω από το αντίπαλο καλάθι ήταν όφ-σάιτ.

Το 1945 ακόμα απαγορεύθηκε στους παίκτες κατά την διάρκεια της «ντρίμπλας» να πετούν την μπάλλα στον αέρα και να την ξαναπιάνουν μετά μερικά δευτερόλεπτα.

Είναι φανερό πώς αυτός ο κανονισμός «έθιγε» τους ύψηλούς.

Το 1948 το πλάτος του διαδρόμου (της περιοχής δηλαδή από το καλάθι) έδιπλασιάστηκε και από 1 μ. 80 έγινε 3 μ. 60. Έτσι φυσικά οι πανύψηλοι σέντερ-φώρ ήταν υποχρεωμένοι να μένουν ακόμη πιο μακριά από το αντίπαλο καλάθι.

Συγχρόνως απαγορεύθηκε στους παίκτες να αγγίζουν το «στεφάνι» του καλαθιού πράγμα που μόνον οι «γίγαντες» μπορούσαν να το κάνουν.

Αυτοί οι αλεπάλληλοι περιορισμοί έπληξαν κυρίως τους γίγαντες. Αυτοί όμως αντέδρασαν και κυρίως οι αμερικανοί.

Και άλλαξαν το σύστημα του παιχνιδιού των.

Τον «φόρ» που άλλοτε στεκόταν ακίνητος περιμένοντας την μπάλλα τόν μετέτρεψαν σε «πίβοτ». Έτσι τώρα ο «φόρ» μετακινείται συνεχώς από την μια πλευρά στην άλλη φέρνοντας σύγχυση στους αντιπάλους.

Έτσι, άρχισε μια νέα περίοδος κυριαρχίας των «γιγάντων» που έκουρσώθη στους Ολυμπιακούς αγώνες του Λονδίνου. Εκεί, ο Αμερικανός «φόρ» Μπόμπ Κάρλαντ (ύψους 2 μ. 13) απέδειξε άσυναγώνιστος, ενώ ο μέσος όρος των παικτών της Ολυμπιονίκου ομάδας των Ηνωμ. Πολιτειών έφθανε τα 2 μ.!

Φυσικά όμως οι μικρόσωμοι παίκτες δεν «κατάθεσαν» τα όπλα και αντέδρασαν αποτελεσματικά. Μάλιστα στο παγκόσμιο πρωτάθλημα του 1950 που έγινε στην Αργεντινή, όλοι οι διακριθέντες ήταν σχετικώς «βραχύσωμοι», με μοναδική εξαίρεση τον Αργεντινό Φούρλογκ (1 μ. 88), ο οποίος πάλι δεν έσθληξε την απόδοσή του στο αναστήμα του, αλλά στην εξαιρετική τεχνική κατάρτισή του.

Οι «μικροί» αυτοί άσσοι ήταν οι Αμερικανοί Ούιλλιαμ Ρήξ (1 μ. 79) και Τζών Στάνς (1 μ. 77), ο οποίος στο άριστερό χέρι είχε δυο μόνον δάκτυλα (!), ο Αργεντινός Γκονζάλες (1 μ. 70) και ο Γάλλος Ντεσσέμ (1 μ. 78).

Έξ άλλου, στο διεθνές τουρνουά της Πράγας που έγινε τον ίδιο χρόνο, διεκρίθησαν ιδιαίτερώς οι Κινέζοι «γίγαντες» που το παιχνίδι τους έμοιαζε καταπληκτικά με αυτό των Κορεατών. Άφαστοι στις προσποιήσεις, ταχείς και εύκινητοι, έφήρμαζαν κατά τέλειον τρόπο το περιβόητο «κορεατικό σούτ». Δηλαδή έπηδούσαν ψηλά και όταν έφθαναν στο ανώτατο σημείο, έσούτερναν με το ένα χέρι επάνω από το κεφάλι. Με τον τρόπο αυτό ήταν αδύνατο στους ψηλούς να τους «κόψουν» εκτός αν έκαναν φάουλ.

Επίσης, οι Ρώσοι πρωταθληταί Ευρώπης, τόσο στο τουρνουά της Πράγας, όσο και του Παρισιού (1951), ανέδειξαν δυο βραχύσωμους άσσους, το αναστήμα των οποίων μόλις έφθανε το 1 μ. 75. Τέλος ο καλύτερος παίκτης του Πανευρωπαϊκού πρωταθλήματος, ο Τσεχοσλοβάκος Μράζεκ, ήταν 1 μ. 83.

Φυσικά, αυτό δεν σημαίνει ότι οι «γίγαντες» εξαφανίσθηκαν. Είχαν κι αυτοί τις «προσωπικότητες» τους. Στο Μπουένος Άιρες υπήρχε ο Αμερικανός Τζαίτζ Σλόκουμ (2 μ. 08) και στο Παρίσι ο Ρώσος Κορκιντιά. Έξ άλλου στους Ολυμπιακούς αγώνες του Ελσίνκι, τον τίτλο του καλύτερου παίκτη διεξεδίκησαν οι ύψηλός-σωμοι Αμερικανοί Κάρλαντ - Λάβελιτ και ο μικρόσωμος συμπατριώτης τους Πάιν.

Ο ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ποιά είναι η σημερινή δυναμικότης των αθλητών στίβου στα διάφορα κράτη των Βαλκανίων;

Στην περίοδο που πέρασε διάφοροι αθληταί κατέριψαν 7 επιδόσεις 6 κρατών. (Ελλάς, Γιουγκοσλαβία, Ρουμανία, Τουρκία, Βουλγαρία και Αλβανία).

Η σημερινή δυναμικότης των εθνικών ομάδων στίβου των Βαλκανίων είναι αρκετά μεγάλη. Από τα 21 αγωνίσματα στίβου οι Γιουγκοσλάβοι κρατούν τα πρωτεία στα 14, οι Ρουμάνοι στα 4 και στα 3 οι Έλληνες.

Ο κατάλογος όλων των ρεκόρ είναι ο εξής:

100 μ. Ίον Μόινα (Ρουμανία) 10" 4 1946. 100 μ. Άγγελος Κόλεφ (Βουλγαρία) 10" 4 1951. 200 μ. Ίον Μόινα (Ρουμανία) 21" 3 1948. 400 μ. Ίον Μόινα (Ρουμανία) 47" 8 1947. 800 μ. Αντρίζα Οντερχάιμερ (Γιουγκοσλαβία) 1' 51" 3 1951. 1500 μ. Αντρίζα Οντερχάιμερ (Γιουγκ.) 3' 47" 1951. 5000 μ. Φράνζο Μίχαλιτς (Γιουγκ.) 14' 20" 8 1952. 10.000 μ. Φράνζο Μίχαλιτς (Γιουγκ.) 29' 48" 6 1952. Μαραθώνιος: Στέλιος Κυριακίδης (Ελλάς) 2 ώρ. 29' 27" 1946. 110 μ. εμπόδ.: Άλντς Λόργκερ (Γιουγκοσλ.) 14" 6 1952. 400 μ. εμπόδ.: Χρήστος Μάντικας (Ελλάς) 53" 5 1936. 3.000 μ. στήπλ.: Ίβαν Σέγκεντιν (Γιουγκοσλ.) 9' 01" 1950. Υψος: Ίον Σόετερ (Ρουμανία) 2.03. 1952. Μήκος: Μπορίς Μπράντ (Γιουγκοσλ.) 7.45 1951. Τριπλούν: Ρουχί Σαριάλπ (Τουρκία) 15.07.5 1948. Κοντώ: Ρήγας Ευσταθιάδης (Ελλάς) 4.21 1952. Κοντώ: Μιλάν Μιλάκωβ (Γιουγκοσλ.) 4.21 1952. Σφαίρα: Πέταρ Σάρτσεβιτς (Γιουγκ.) 15.66. 1950. Δίσκος: Βιτομίρ Κρίδοκάπιτς (Γιουγκ.) 51.40 1952. Ακόντιον: Μίρκο Βούγιασιτς (Γιουγκ.) 70.86 1948. Σφύρα: Ίβαν Γκουμιγιάν (Γιουγκοσλ.) 56.83 1949. 4X100 μ. Εθνική Γιουγκοσλαβίας (Μπράντ, Γκόδαστιτς, Σαμπόλοβιτς, Πέζελς) 41" 7 1949.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ: Η ομάδα των «Τσαγκαράδων» ενίκησε την ομάδα των «Οικοδόμων» με

Η μπάλλα πάει δουτ.

μπώλ ο Μάκ Φέρσον το είχε καταλάβει αυτό και είχε αποκλείσει από την ομάδα του κάθε παίκτη που είχε ύψος μικρότερο από 1 μ. 85.

Από τότε, ήταν το 1937, ό-λες οι ομάδες άρχισαν το κυνηγητό των υψηλών παικτών. Οι «γίγαντες» άρχισαν να κυριαρχούν στα γήπεδα του μπάσκετ - μπώλ.

Η αύξηση όμως του αριθμού των «γιγάντων» είχε σαν πρώτο αποτέλεσμα την αλλαγή των κανονισμών.

Πρώτα από όλα έγινε ο περίφημος κανονισμός των 3 δευτερολέπτων. Πριν ένας παίκτης είχε δικαίωμα να κάθεται στη μικρή περιοχή της αντιπάλου ομάδας όσον ώρα ήθελε. (Δηλαδή δεν υπήρχε «όφ-σάιτ»).

Και συνέβαινε το εξής: Ένας ψηλός παίκτης — ο πιο ψηλός — πήγαινε και έγκαθίστατο κάτω από το αντίπαλο καλάθι. Οι άλλοι συμπαίκτες του έκαναν τις προσπαθειες, έκέρδιζαν την μπάλλα και του την «επλάσσαραν». Αυτός εύκολα-τάτα πηδούσε ελαφρά —γιατί οι μικρόσωμοι αντίπαλοί του ήταν αδύνατο να τόν μαρ-

Ένα στιγμιότυπο από συναρπαστικό αγώνα ποδοσφαίρου.

«Αλλ' ἂν δὲν μπορείτε νὰ συμφιλω-
θῇτε μὲ τὴ δυσωδία τοῦ βούρκου, τότε
κάτι θὰ πρέπει νὰ κάνετε. Ἀς τὸ ἐπα-
γαλάξουμε ὁμῶς καὶ πάλιν: Ἀν ἀγα-

Στις συντροφίες μας πώς είμαστε; Υπάρχει μια ατμόσφαιρα καλωσύνης και ανωτερότητας ή ο καθένας προσπαθεί με χυδαίο τρόπο να ευχαριστήσει μόνο τον εαυτό του, άδιαφορώντας για τους άλλους; Τις μικροκαρξές μας τις μοιραζόμαστε με τους άλλους; Θέλουμε μια φορά να μη φάμε εμείς κουλούρι, για να το προσφέρουμε σε κάποιον, που το στερείται; Διαρκώς; Στερηθήκαμε για λίγη ώρα το πατινι μας ή το οποιοδήποτε παιχνίδι μας, για να παίξω λίγο ο φίλος μας, που δεν έχει τόσα μέσα να το αποκτήσει;

«Δὲν βαρύνεσαι» θὰ πουν μερικοί, «δὲν γίνεται τίποτε. Ὅσο καὶ θὰ προσπαθῇς δὲν θὰ κατορθώσῃς τίποτε. Ἀδικὰ πάνε οἱ κόποι σου». Ὅπως βλέπετε, οἱ φίλοι μας αὐτοὶ ἔχουν παραδοθῇ ἀπόλυτα στὴ μετοχλαστεία. Δὲν θέλουν ἀγῶνα. Μιὰ στιγμή ὅμως. Νομίζω πῶς ἀπ' τὴν ἀρχὴ ξεκαθαρίσαμε καλὰ: Πῶς εἶναι δύσκολη δουλειά, πῶς χρειάζονται κόποι καὶ θυσιές. Ἄν προκειταὶ βέβαια να περιμένουμε ἀποτελέσματα στὸ ἄψε-σβῆς καὶ μόλις δὲν τὰ δοῦμε παρατήσουμε καθε προσπάθεια, τότε, βέβαια, δὲν γίνεται τίποτε. Ἡ ἂν φοβηθοῦμε μὲ τὴν πρώτη ἀντίδραση ποῦ θὰ ξεσηκωθῇ ἐναντίον μας καὶ ἀφίσουμε τὴν προσπάθειά μας, τότε εἴμαστε σύμφωνοι, πῶς δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ τίποτε. Ἄν ὅμως δὲν ἀποκόμουμε ἀπ' τὴν ἀρχὴ καὶ δὲν δευιάσουμε, τότε θὰ ἔλθουν καὶ τὰ ἀποτελέσματα. Μπορεῖ ν' ἀργήσουν, ἀλλὰ πάντως θὰ ἔλθουν. Οἱ προσπάθειές μας δὲν θὰ πᾶνε χαμένες. Ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ καρποφορήσουν. Ἐτοί ἄλλως τὸ ἔγινε καὶ μὲ τὸν Κύριό μας. Τὸ ὅλο Του ἔργο φαινόνταν σὰν νὰ ναυαγοῦν πάνω στὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ, ἐκεῖνο ὅμως ποῦ φαινόνταν πῶς ἦταν ἡ ἡττα Του, αὐτὸ ἀκριβῶς ἦταν ὁ θρίαμβός Του. Τὸ ὅτι προχώρησε μεχρὶ τὸ τέλος, αὐτὸ ποῦ ἔδωκε τὴ νίκη. Ἐμεῖς θὰ θέλαμε νὰ βροῦμε τὰ πράγματα πιὸ ἐννοϊκά ἀπὸ ὅτι τὰ βρῆκε ὁ Κύριός μας; Θὰ ἀποτελοῦσε μεγάλη μας ἀξίωση. Ἀς προσπαθήσουμε να Τοῦ μοιάσουμε κι' αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸ γιὰ μᾶς.

Ὁ ποιητὴς **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**

ΣΤΗ ΜΥΤΙΑΗΝΗ: Σὲ φιλικούς ἀ-
γῶνες μπάζος - μπόλι ὁ ομάδες τῆς
Ε' καὶ Ζ' τάξεως τοῦ Β' Γυμνα-
σίου νίκησαν με 20-15 καὶ 49-32
ἀντιστοίχως. Αἱ νικήτριαι Ε' τάς.
Χατζηγεώργης Ν. (Θ. Μπέμπης), Γα-
χατζής Γ., Μπουμπάς Β., Αἰδα-
λιάτης Μ., Χατζηδημητρίου Χ., Α-
λεξέλλης Σ. καὶ Καραθανάπουλος Ν.
Ζ' τάς: Γιοκαλῆς Π., Σκούφος Γ.
Χατζηδικιανῆς Ι., Παλάσης Μ., Γο-
υλίδης Ν., Λαμπρινός, Ἡ Στ'.

ΣΤΟ ΠΕΤΡΙΛΟ: Ἡ ποδοσφαιρική ομάδα «Βασιλάδων» νίκησε σὲ φιλικὸ ἀγώνα τὴν ομάδα «Ρώσσης» διὰ

ΣΤΟΝ ΑΛΜΥΡΟ (Μαγνησίας):
Μερικά παιδιά του Άλμυρου από ά-
γάπη προς το ποδόσφαιρο έσχημάτι-
σαν μια ομάδα. Τήν ωνόμασαν «Πρό-

ΣΤΟ ΛΕΥΚΑΔΙΟΝ: Τελευταίως η ισχυρά ομάδα Λευκαδίων «Νίκη» έδωσε δύο μάτς επί του γηπέδου της με την «Δόξα» Σταυραδρονίου και με την «Βροντή» την ίδια μέρα και την κέρδισε και στα δύο. Την «Δόξα» 2—0 και την «Βροντή» 3—1. Ή νικήτρια Μ. Χαράλαμπίδης, Κ. Χρυσαυτομίδης, Κ. Μαρκουρίδης, Δ. Τσολφίδης, Θ. Θεοδοσιάδης, Δ. Κρημίδης, Δ. Θεοδοσιάδης, Κ. Παπαδόπουλος, Γ. Τσολφίδης, Η. Θεοδοσιάδης και Σ. Παπαδόπουλος. Δ. Θ.

ΣΤΗΝ ΚΩ: Ἡ ομάδα τοῦ Ἱπποκράτειου Γυμνασίου σέ φιλικό ποδοσφαιρικό ἀγώνα ἦρε ἱσάπαλος 1—1 μέ τήν ομάδα τῶν Βασιλικῶν Τεχνικῶν Σχολῶν. Τά τέρματα ἐσημείωσαν οἱ Κώτης (Ι. Γ.) καί Μητσέας (Β. Σ.).

(Σκίτσο Κ. Φουσέκη)

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Όπως έγγραψαμε και εις τὸ προτελευταίον τεύχος χρειάζεται μεγάλος χώρος με ἄφθονο καὶ καλὸ φῶς γιὰ μιὰ φιλοτελικὴ ἔκθεση. Τὸ ἰδεώδες εἶναι νὰ ἔχῃ κανεὶς πολὺ, μὰ πὰρά πολὺ μεγάλες αἰθουσες με ἄφθονο καὶ μεγάλα παράθυρα. Ἐὰν εὐρεθῇ ὁ κατάλληλος χώρος τότε ἀκολουθοῦν αἱ συλλογαὶ τὴν τάξιν πού ἐδόθη ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν. Ἀς ὑποθέσωμε ὅτι ἡ ἔκθεση γίνεται στὴ Γαλλία. Πρῶτα - πρῶτα εἶναι φυσικὸ νὰ ἔλθουν αἱ συλλογαὶ τῆς Γαλλίας καὶ τῶν Γαλλικῶν ἀποικιῶν. Δὲν ἔχει σημασία ἂν οἱ κάτοχοί των εἶναι Γάλλοι ἢ ξένοι. Κατόπιν ἔρχεται ἡ Ἀγγλία με τὶς Ἀγγλικὰς Ἀποικίας πού τὰ γραμματόσημά της εἶναι ἐπίσης πολλὰ ὡς τὰ Γαλλικὰ καὶ τῶν Ἀποικιῶν της. Ἐπειὶ δημιουργοῦνται αἱ κλάσεις καὶ λέγομε κλάσις Α: Γαλλία καὶ Ἀποικίαι. Κλάσις Β: Ἀγγλία καὶ Ἀποικίαι. Κλάσις Γ: Γερμανία καὶ παλαιὰ Γερμανικὰ Κράτη. Ἰταλία καὶ Παλαιὰ Ἰταλικὰ Κράτη. Κλάσις Δ, Ε, Ζ με διαφόρους συνδυασμούς, ὧν τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου μετὰ τῆς Κορέας ἐξαιρουμένης. Ἡ Ἑλλάδα μας πού εἶναι ἓνας τρομερὸς ἀνταγωνιστὴς εἰς τὰς ἔκθεσεις αὐτὰς με τὰ περιζήτητα παλαιὰ κλασσικὰ γραμματόσημά της, συνήθως συγκαταλέγεται εἰς τὴν Κλάσιν Βαλκανίων με τὴν Γιουγκοσλαβίαν, Ρουμανίαν, Βουλγαρίαν, Ἀλβανίαν καὶ Μαυροβούνιον. Συνήθως οἱ ἀνταγωνισταὶ τῆς εἶναι ἀσπίσαντοι, ἐκτός τῆς Ρουμανίας ἢ ὅποια ἐπίσης ἔχει παλαιὰ καὶ σπάνια γραμματόσημα. Χωριστὰ κλάσεις γίνονται διὰ τὰ φιλοτελικά περιοδικά, τὰ λευκώματα (ἀλμπουμ), βιβλία κτλ., καθὼς καὶ γιὰ τὶς συλλογὰς τῶν νέων, διότι σήμερὰ ὁ φιλοτελισμὸς προσπαθεῖ νὰ ἀναπτύξῃ τὸ πνεῦμα τῆς συλλογῆς γραμματοσήμων κυρίως μεταξὺ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Ἀφοῦ λοιπὸν συγκεντρωθοῦν οἱ συλλογές, μιὰ - μιὰ ἀνοίγεται ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν, ἢ ἀπὸ τοὺς ἰδίους συλλέκτες ἔάν βρίσκωνται στὸν τόπο τῆς ἐκθέσεως καὶ παίρνουν ἀπὸ μέσα τὰ φύλλα ἐκεῖνα πού περιέχουν τὰ σπανιότερα γραμματόσημα τῆς συλλογῆς, καὶ τὰ τοποθετοῦν μέσα στὰ κάδρα πού προστατεύονται ἀπὸ τζάμι καὶ κλειδώνονται. Τὰ κάδρα αὐτὰ ὅλα εἶναι ἐφαρμοσμένα στὸν τοῖχο.

Με τὸν ἴδιον τρόπο κρεμίζονται τὰ ωραιότερα φύλλα ὧν τῶν συλλογῶν τὰ δὲ ὑπόλοιπα μένουν μέσα στὰ λευκώματά των. Τώρα πλέον ἡ ἔκθεσις εἶναι ἐτοιμὴ καὶ δὲν μένουν παρὰ τὰ ἐγκαίνια ὅπως ἔχουν ὀρισθῇ ἀπὸ τὴν Ὁργανωτικὴν Ἐπιτροπὴν. Εἰς αὐτὴν προσκαλοῦνται πάντοτε ὁ Βασιλιάς ἢ ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τῆς χώρας ὅπου γίνεται ἡ ἔκθεσις, ὁ Πρωθυπουργός, ὁ Ὑπουργὸς Ταχυδρομείων, ὁ Δήμαρχος καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπίσημοι. Διὰ νὰ καταλάβετε λοιπὸν πόση σημασία δίνουν τὰ κράτη εἰς τὰς Φιλοτελικὰς Ἐκθέσεις θὰ εἶς πούμε ὅτι ὁ ἀποθανὼν Βασιλεὺς Γεώργιος τῆς Ἀγγλίας ἐνεκαίνιασε τὴν ἔκθεσιν πού ἔγινε στὸ Λονδίνο καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλίας ἐκεῖνην πού ἔγινε στὸ Παρίσι.

Βέβαια κατὰ τὰ ἐγκαίνια δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰσοδος στὶς ἔκθεσεις παρὰ μόνον στοὺς ἐπίσημους, καὶ ὅταν πλέον αὐτοὶ ἀποχωρήσουν τότε ἐπιτρέπεται εἰς τὸ κοινὸν ἄλλὰ μόνον ἐπὶ πληρωμῇ δικαίωματος εἰσόδου, διότι μιὰ Ἐκθεσις ἔχει πολλὰ ἔξοδα καὶ πρέπει νὰ τὰ καλύψῃ με τὸ εἰσιτήριο.

Ἡ Ἐκθεσις συνήθως διαρκεῖ μιὰ ἐβδομάδα. Ἡ ἐπιτροπὴ πού θὰ βραβεύσῃ τὶς συλλογὰς ἐπιθεωρεῖ μιὰ - μιὰ ἀπ' αὐτὰς, κρατεῖ σημειώσεις καὶ εἰς τὸ τέλος παίρνει τὶς ἀποφάσεις της.

Τὸ βράδυ τῆς τελευταίας ἡμέρας δίδεται ἓνα μεγάλο γεῦμα κατὰ τὸ ὅποιον ἀ-

ναγγέλλονται ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν τὰ βραβεῖα πού ἐδόθησαν, ἓνας - ἓνας δὲ παραλαμβάνει τὸ δικό του.

Ἐπειδὴ, ὅπως εἶπαμε, χρειάζονται πολλὰ λεπτὰ, τὸ κράτος ἐκδίδει καὶ μιὰ ἀναμνηστικὴ σειρὰ ἢ καὶ ἓνα μόνον γραμματόσημο τὸ ὅποιον πωλεῖται εἰς μίαν ὀρισμένην ἀνωτέραν τιμὴν, μέρος δὲ τῶν εἰσπράξεων δίδεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ καλύψῃ τὰ ἔξοδά της.

Αὐτὰ ὅλα γίνονται ὅταν πρόκειται περὶ Διεθνῶν Ἐκθέσεων, δηλ. δι' ὅλα τὰ γραμματόσημα τοῦ κόσμου. Ὅταν ὅμως πρόκειται περὶ ἐθνικῶν μόνον ἐκθέσεων ἐκεῖ γίνονται δεκτὰ μόνον γραμματόσημα τῆς χώρας αὐτῆς ὅπου γίνεται ἡ Ἐκθεσις. Ἐνῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα δυστυχῶς δὲν ἔγινε ἀκόμη ἐπίσημος ἔκθεσις γραμματοσήμων, μολοντὶ ἔχομε τὰ ὠραιότερα κλασσικὰ γραμματόσημα τοῦ κόσμου. Τοῦτο ὀφείλεται ἐν μέρει εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλοτελισμοῦ ἀλλὰ καὶ κυρίως εἰς τὴν ἄλγειν κατανόησιν ἀπὸ μέρους τοῦ Κράτους.

Εἰς παλαιότερόν μας τεύχος ἔχομε περιγράψῃ τὴν ἐκ 18 διαφόρων ἀξιών σειρὰν γραμματοσήμων ἐκδοθέντων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Κατοχῆς ὅταν ὁ πληθωρισμὸς ἤρχισε νὰ ἐκμηδενίζῃ τὴν ἀξίαν τῆς δραχμῆς, καὶ ἐστὶ ἡ σειρὰ ἤρχισε ἀπὸ 2 δραχμῆς γιὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ τελευταῖον γραμματόσημον τῆς πολεμικῆς περιόδου τῶν 5.000.000 δραχμῶν. Ἐπίσης σὰς ἔχομε περιγράψῃ καὶ τὰς 2 ἀεροπορικὰς σειρὰς τῆς Κατοχῆς πού ὀνομάζονται ἄνεμοι.

Κατὰ τὸν πόλεμον, μεταξὺ τῶν διαφόρων πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν συμμάχων διὰ νὰ ἐλευθερώσουν τὰ ἔθνη πού εἶχον κατακυριεύσῃ οἱ κοινοὶ ἐχθροὶ, Γερμανοὶ - Ἰταλοὶ, ἡ ἀμερικανικὴ ἀεροπορία ἔκαμνε συχνὰ ἐπιδρομὰς ἀεροπορικὰς, ἰδίως τὴν νύκτα καὶ κατέστρεψε ὅλα τὰ ἀεροδρόμια πού χρησιμοποιοῦσε ὁ ἐχθρὸς καθὼς καὶ τὰ ἀεροπλάνα πού εὕρισκοντο εἰς τὰ ἀεροδρόμια.

Με τὸν ἴδιον σκοπὸν εἶχε κάμει καὶ μίαν ἐπιδρομὴν ἐναντίον τῶν ἐχθρικῶν πλοίων πού εὕρισκοντο εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς. Ἡ ἐπιδρομὴ αὕτη ἡ ὅποια εἶχε γίνῃ τὴν 11ην Ἰανουαρίου τοῦ 1944, μοιραίως εἶχε καὶ θύματα μεταξὺ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ, ὡς καὶ καταστροφὰς σπιτιῶν. Οἱ ἐχθροὶ τῆς πατρίδας μας διὰ νὰ δυσφημίσουν τοὺς συμμάχους μας ἔδωσαν ἐντολὴν ὅπως ἐπσημάνουν 10 διάφορα ἑλληνικὰ γραμματόσημα με τὴν ἐπισημάνειν:

Ἡ ἐπισημάνεις αὕτη ἐτέθη ἐπὶ τῶν 5 ἀκολουθῶν γραμματοσήμων τῆς πληθωρικῆς σειρᾶς: 15, 25, 50, 75 καὶ 100 δρ. καὶ ἐπὶ τῶν 5 γραμματοσήμων τῆς σειρᾶς ἀνέμων: 10, 25, 50, 100 καὶ 200 δρ.

Τὰ γραμματόσημα αὐτὰ μολοντὶ ἔφερον τὴν ἀξίαν τῶν δρχ. 100.000, δὲν ἐγένοντο δεκτὰ ὑπὸ τοῦ τοχυδρομείου διὰ τὴν μεταβίβασιν ἀλληλογραφίας καὶ ἐὰν ἐτίθετο εἰς τὰ γράμματα ἔπρεπε νὰ τεθῇ καὶ τὸ ἐν χρήσει γραμματόσημον διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ κοινοῦ τέλους. Κατὰ συνέπειαν αὐτὰ τὰ γραμματόσημα οὐσιαστικῶς εἶχαν ὡς προορισμὸν τὴν οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν φιλοτελιστῶν.

Ὀλίγον μετὰ τὴν ἐκδόσιν τῆς ἀνωτέρω σειρᾶς καὶ ἐτέρα, ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν διὰ τὴν ἡθελον φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς, ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπσημάνθησαν με τὰς λέξεις:

ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΕΞΟΧΑΙ

ὡς τὸ ἀνωτέρω κλισέ. Ἡ ἐπισημάνεις ἐτέθη ἐπὶ 5 γραμματοσήμων τῆς πληθωρικῆς σειρᾶς: 2, 5, 10, 15 καὶ 25 δρ. καὶ ἐπὶ 5 γραμματοσήμων τῆς σειρᾶς ἀνέμων: 10, 25, 50, 100 καὶ 200 δρ.

Καὶ αὕτη ἡ σειρὰ μολοντὶ φέρει τὴν ἀξίαν τῶν 500.000 δρ. δὲν ἐγένετο δεκτὴ γιὰ

ΜΟΙΡΟΛΟΪ

(Τοῦ ΕΞΑΨΑΛΜΟΥ)

Στηλώνεται ἡ τρίχα μου, παγώνει καὶ τὸ δῆμα (μου καὶ ἱκετεύω τὸν Θεό, νὰ φτάσῃ πιά τὸ τέρμα μου, γιὰ νὰ γλυτώσω ἀπ' τὴν ζωὴ κι' ἀπὸ τὰ τόσα (βάσανα!

Ποτὲ δὲν χαμογέλασα, ποτὲ μου δὲν ἀνάσασα κι' ὅλο γυρνῶ σὰν ὄσιος, ζωσμένος με κουρέλια κοιτάζοντας περίλυπος στοὺς φούρνους τὰ καρδεῖ (λια.

Ὅσοι με δοῦν με παίρνουνε γιὰ κάποιον ἀσκητὴ καὶ τὸ σταυρὸ τους κάνουνε με κεφαλὴ γυρτῇ. Τὰ μάτια μου γκαδίζουνε! Ἀλλάξανε τὰ μοῖτρα (μου

καὶ μοιάζει με κατόδικον ἢ ξουρισμένη κούτρα μου! Τὰ πόδια μου ρημάχτηκαν ἀπ' τοὺς ρευματισμούς! Μὲς στὸ στομάχι διαρκῶς ἔχω βομβαρδισμούς! Τὰ χέρια μου παράλυσαν. Τὰ δόλια μου σαγόνια καὶ παίζουνε συμφωνικὴ τώρα καὶ λίγα χρόνια, ἀπὸ τὴν τόση ἀσφαγία κι' ἀπὸ τὴν ἄμαρσία. Εἶμαι ἀξιοδράνητος! Φτώχεια! Ἀπελπισία! Κάτι μου μένει ὅμως γερὸ κι' αὐτὸ με βασανίζει: ἡ μήτη μου τ' ἀσφραίνεται ἀράδα καὶ μυρίζει. Ἀκούω φωνὴ καὶ γίνεται τὸ μάτι μου γαρδία! Κατάντησα νὰ νοσταλγῶ, παιδιὰ μου, τὴν τσου (κνίδα!

Σταθμούς πάντα ἄβελα κοντὰ στὰ μαγειρεῖα κι' ὅλο μυρίζω ὁ ἕμοιρος νὰ βρῶ παρηγοριά!... Ἀχ! Τί πικρὴ πούν' ἡ ζωὴ σὰν λείπουν τὰ λεφτὰ κι' ὅλο κυττάξεις τὰ φαγιά, μ' ἀφάγωτα εἶν' αὐτὰ σὰν νὰ μὴν ἔχῃς ὁ φτωχὸς κι' ἐσὺ μεγάλο στόμα σὰν νῆχῃς δόντια μοναχὰ γιὰ νὰ μαντζάρουν χῶμο, σὰν νὰ μὴν ἔχῃς ἔντερα, σὰν νᾶσαι ἀκατάλληλος! Ὠμέ! Γιατί νὰ γεννηθῶ δηρὸς οὐ πᾶλλον!

ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ

♦♦

Προαιρετικὲς εἰσφορές

Ἐλάβαμε τὶς παρακάτω προαιρετικὰς εἰσφορές:

Εὐάγγελος Τσαμτσάκης (34-13) ..	500
Λάμπρος Στ. Ντότσιος (34-35) ..	1000
Γεώργιος Παπαδόπουλος (34-54) ..	2000
Παναγιώτης Καψάλης (36-22) ...	1500

τὴν πληρωμὴν ταχυδρομικῶν τελῶν, ὅπως δὲ ἡ προηγούμενη σειρὰ καὶ αὕτη ἐξεδόθη πρὸς οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν φιλοτελιστῶν.

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Ἀποστολὸν Παπαγιαννοπούλου, Καρδίτσας:

Τὸ ἀκριβέστερον γραμματόσημον τῆς Ἑλβετίας ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς πόλεως Γενεύης τῷ 1843 καὶ ὀνομαζόμενον «Διπλοῦν τῆς Γενεύης» εἶναι τῶν 5 + 5 σαντίμ πράσινον καὶ μαῦρον.

Τὸ ἀκριβέστερον γραμματόσημον τῆς

BOMBARΔΙΣΜΟΣ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ

11-1-1944

ΔΡ 100.000

ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΕΞΟΧΑΙ

ΔΡΧ.

50.000 + 450.000

Πολωνίας εἶναι τὸ εἰσπρακτέον τῶν 10 κρωνῶν χρώματος κυανοῦν ἐκδοθὲν τῷ 1919.

Τὸ ἀκριβέστερον γραμματόσημον τῆς Γαλλίας εἶναι μιὰ ποικιλία τοῦ σπανιότερου Γαλλικοῦ γραμματοσήμων τὸ ὅποιον εἶναι ζεῦγος τοῦ 1 φρ. ἐκδοθὲν τὸ 1849 καὶ χρώματος ἐρυθροῦ ζωηροῦ.

181 Ἐξακολουθώντας τὴ θριαμβευτικὴ του πορεία ὁ Ἀλέξανδρος κυριεύει τὴν Τύρο καὶ τὴ Σιδώνα καὶ φτάνει στὴν Αἴγυπτο. Οἱ αὐτόχθονες κάτοικοι τῆς Αἴγυπτου, ποὺ ἦσαν ὡς τότε ὑπήκοοι τῶν Περσῶν, υποδέχονται τὸν Ἀλέξανδρο μὲ μεγάλη εὐγνωμοσύνη. Τὸν βλέπουν σὰν ἑλευθερωτὴ τους.

Ὁ γιὸς τοῦ Φιλίππου μπαίνει στὴ Μέμφιδα, τὴν πρωτεύουσά τους, σὰ φίλος. Τιμώντας τὴ θρησκεία τους, πηγαίνει στὸ ναὸ τοῦ Ἀπιδίου καὶ θυσιάζει μπροστὰ στὸ ἱερὸ βῶδι, ποὺ λάτρευαν οἱ Αἰγύπτιοι.

Ὁ λαὸς τῆς Αἴγυπτου τὸν συμπαθεῖ, πλημμυρίζει τοὺς δρόμους γιὰ νὰ τὸν δεῇ καὶ νὰ τὸν ἐπαιμηθῇ.

182 «— Πήγαине καὶ χτίσε τὴν πόλη σου στὴ νησίδα τοῦ Φάρου, στὸν πολυκύμαντο Πόντο».

Ποῖος μίλησε καὶ τὸν κάλεσε μέσα στ' ὄνειρό του. Εἶναι ἕνας γέρος σεβάσμιος μὲ κατάλευκη κόμη. Εἶναι τυφλός. Ἀπαγγέλλει στίχους ὁμηρικούς. Εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Ὀμηρος.

Ὁ Ἀλέξανδρος ξυπνᾷ καὶ προστάζει νὰ ἐτοιμάσουν τὸ δρόμο του γιὰ τὸ Φάρο. Στὴ Ρακώτιδα, ποὺ ἑνώνει τὴ Μαρεώτιδα λίμνη μὲ τὴ Μεσόγειο, στέκεται ἐνθουσιασμένος. Τί θαυμάσιος τόπος.

— Δὲν εἶναι λοιπὸν μόνο ποιητὴς ὁ Ὀμηρος, ἀλλὰ καὶ μεγάλος ἀρχιτέκτων. Ἐδῶ θὰ κτίσω τὴν Ἀλεξάνδρεια...

183 Κι' ἐνῶ ἡ Πόλη ὑψώνεται μὲ τὰ μεγαλόπρεπα κτίρια καὶ τὴν ἔσοχη ρυμοτομία, ὁ γιὸς τῆς Ὀλυμπιάδος, ποὺ τὸν φλογίζει ἡ δίψα τοῦ μυστηρίου, ἐπιχειρεῖ μιὰ μεγάλη ὁδοιπορία. Ὁκτῶ μερόνυχτα, διατρέχει τὴν ἔρημο γιὰ νὰ πάη νὰ προσκυνήσῃ τὸν Ἀμμων καὶ σὲ μιὰ ὄαση μακρινή...

Ὁ ἀνεμος ἔχει ἐξαφανίσει τὰ ἴχνη π' ἀφήνουν τὰ καραβάνια, ὁ ἄνεμος ἐσκέπασε τοὺς δρόμους. Μὰ τρία κοράκια πετοῦν μπροστὰ ἀπ' τοὺς Μακεδόνες καὶ ὁδηγοῦν τὸν Ἀλέξανδρο.

Τέλος φτάνει στὴν ὄαση. Ἐνας παράδεισος μέσα στὴν ἔρημο. Ἐνας κήπος ὁλόδροσος μ' ἐλαιῶνες καὶ φοινικόδενδρα.

184 Μπαίνει μόνος, κατάμονος στὰ ἐνδότερα τοῦ ναοῦ. Κανένας δὲ θάβερε τί τοῦ εἶπαν οἱ μάντιες, τί εἶδε, τί ἔκουσε, ἂν δὲν τὰ γράφε στὴ μητέρα του ὁ ἴδιος.

«Ἄν συναντηθῶμε ποτὲ μητέρα, θὰ μάθης μονάχα ἐσὺ τὰ μυστήρια τοῦ μοῦ ἀποκόλυψε ὁ Δίας» - Ἀμμων. Τοῦτο μόνο σοῦ λέω τώρα. Ὁ μέγας ἀρχιερεὺς του μὲ χαίρεισε ἔτσι «Χαίρε παιδίος». Νάταν τάχα λάθος βαρβαρικό; «Παῖδιον νάθελε νὰ πῇ τάχα;» Ἡ νάναι χρησμός ὁ λόγος του; «Χαίρε παῖ Διός!». Ἔτσι μὲ φωνάζουν ὅλοι ἐδῶ. Γιὸ τοῦ Δία. Μὰ ἐγὼ δὲν πιστεύω τὰ παραμύθια.

185 Στους στρατηγοὺς του δὲν ἀνακοίνωσε τίποτε μόνο πῶς ὁ Ἀμμων τοῦ ὑποσχέθηκε τὴν κυριαρχία τοῦ κόσμου.

Στὸ γυρισμό του, στὴ Μέμφι, τὸν πρόσμεναν πρέσβεις Ἕλληνες. Ἡ-ταν ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν ἐλληνικῶν πόλεων, ποὺχαν πάρει μέρος στὰ ἰσθμια στοὺς ἀγῶνες καὶ τοῦ ἔφερναν τὸ χρυσὸ στεφάνι.

— Σὲ σένα μονάχα ἀξίζει ὁ ἀθλος τῆς νίκης, τοῦ εἶπαν καὶ τὸν στεφάνωσαν. Ἡ Ἑλλάδα παραληρεῖ ἀπὸ ἐνθουσιασμό μὲ τὶς ἀνεκλάλητες νίκες σου.

Ὁ Ἀλέξανδρος χάρηκε πολὺ μὲ τὶς ἐκδηλώσεις αὐτὲς τῶν Ἑλλήνων.

186 Ἡ εὐτυχία του ἦταν τόσο ποὺ ἔφθανε τὴ μακαριότητα. Θάμενε στὴν Αἴγυπτο γιὰ καιρὸ. Θὰ διέσχισε πάλι τὴν ἔρημο μέρες περισσότερες τώρα, νὰ πάη στὶς Ἑκατόμυπλες Θήβες, περνώντας καὶ πάλι τὸ Νεῖλο. Μὰ ἄξαφνα, ἐνῶ ἔκανε τὰ μεγάλα του σχέδια ἦρθε ἕνας ἀπεσταλμένος ἀπ' τὴν Ἀσία.

— Τρέξε, βασιλιά μου, τοῦ εἶπε. Ὁ Περσικὸς στρατὸς μ' ἀρχιστράτηγο τὸν Δαρείο τὸν ἴδιο, βρίσκεται πᾶν ἀπὸ τὸν Εὐφράτη.

— Ἐτοιμασθῆτε γιὰ τὴν Ἀσία, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος στὸ στρατὸ του.

187 Την άνοιξη του 331 βρισκόταν στην Τύρο, όπου συνάντησε και το στόλο του. "Όλοι ήταν έτοιμοι κι' αποφασισμένοι για τη στερνή μάχη. Προχώρησε για τη Μεσοποταμία. Τό θέρος βρισκόταν κοντά στον Εὐφράτη. Ένα απόσπασμα είχε σταλή για να γεφυρώση τὸν ποταμὸ νὰ περάσουν οἱ Μακεδόνες.

Ὁ Ἀλέξανδρος πέρασε τὸν Εὐφράτη, ἔφτασε στὸν Τίγρητα. Ἀπὸ κατασκόπους πού ἐπίασε ἔμαθε τὰ νέα: Ὁ Δαρείος μὲ μιλιοῦντα στρατὸ τὸν περίμενε στὰ Γαυγάμηλα σὲ μιὰ ἀνοιχτὴ πεδιάδα γιὰ νὰ μὴν μπορῇ νὰ κινεῖται ἐλεύθερα ἡ μεγάλη του στρατιά.

188 Κολυμπώντας πέρασαν πόνοπλοι τὸ ποτάμι οἱ Μακεδόνες. Ἡ ὄρμη τοῦ νεροῦ τοὺς παράσערνε στὶς ἀπόκρημνες ὄχθες... Ἄλλοι πέταξαν τὶς βαρεῖες πανοπλίες, γιὰ νὰ σωθοῦν. Μὰ στὸ τέλος κατὰφεραν νὰ περάσουν τὸν Τίγρητα, χωρὶς γέφυρες. Ἦσαν πτώματα ὅλοι ἀπὸ τὴν κούραση, μὰ μὲ λίγη ἀνάπαυση βρῆκαν τὶς δυνάμεις τοὺς πάλι.

Ἀξάφνα τὸ φεγγάρι ἀκεπάστηκε ἀπὸ σκιά. Ἐγίνε μαῦρο, ὁλότελα σκοτεινὸ.

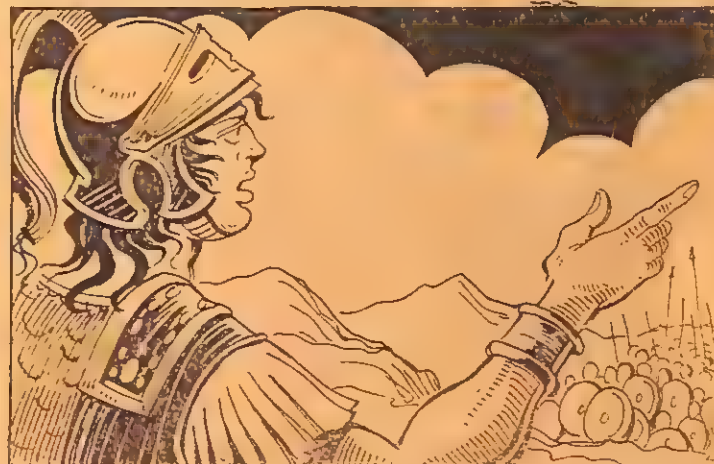
— Κακοσημαδιὰ, φάναξαν πολλοί, πού δὲν ἤξεραν. τότε τί ἦταν ἐκλειψή καὶ τὴν ἔπαιρναν γιὰ κακὸ οἶον.

189 Ὁ Ἀλέξανδρος ὁμως τοὺς ἔδωσε τὴν ἐξήγηση. Τὸ σκοτεῖνισμα τῆς σελήνης — πού λάτρευαν οἱ Πέρσες — προφῆτευε τὴν καταστροφὴ τοὺς. Οἱ Ἕλληνες, οἱ πιστοὶ τοῦ Ἀπόλλωνα, θὰ τοὺς ἔσθιαν ὅπ' τὸ πρόσωπο τῆς γῆς, ὅπως ἔσθισε ὁ ἥλιος τὸ φεγγάρι.

Πέντε μέρες χρειάστηκε γιὰ νὰ πάη μὲ τὸ στρατὸ του κοντὰ στὰ Γαυγάμηλα, ὅπου εἶχε στρατοπεδεύσει ὁ βασιλιάς τῆς Περσίας.

Ἀμέτρητη ἦταν ἡ στρατιά τοῦ Δαρείου. Ἐνα ἑκατομμῦριο πεζικὸ καὶ πενήντα χιλιάδες ἵππεις. Ἦταν νὰ τὰ χάσης στ' ἀντίκρουσμά της.

190 Ὁ Ἀλέξανδρος εἶδε τὴν κατάπληξη τῶν δικῶν του καὶ κατὰλαβε πὺς κινδύνει νὰ τοὺς δῇ τρομοκρατημένους. Εἶπε λοιπὸν νάρθουν ὅλοι τριγῶρα του. Βγήκε σ' ἕνα βραχὸ ψηλὰ νὰ τὸν βλέπουν οἱ στρατιῶτες καὶ ἐδρονταφώνησε τέτοια λόγια:

— «Θυμῆτε τίς νίκες μας στὴν Ἰσού καὶ στὸ Γρανικό. Αὐτὲς θὰ σᾶς δώσουν θάρρος. Ὁ λοχαγὸς ἄς πιστέψῃ τὸ λόχο του, ὁ ταξιάρχος τὴν ταξιαρχία του, ὁ ἴλαρχος τὴ δικὴ του ἴλη. Σήμερα εἶναι ὁ ἀγὼνας γιὰ ὅλα. Δὲν πρόκειται τώρα γιὰ τὴ Φοινίκη, τὴν Παλαιστίνη, τὴν Αἴγυπτο. Σήμερα θὰ φανῇ ποιοὶ θὰ μείνουν κυρίαρχοι τῆς Ἀσίας ὅλης.

191 Τὰ λόγια αὐτὰ κέντρισαν τοὺς Ἕλληνες. Κι' ἐπὶ ἐπὶ ἔπεσε ἡ νύχτα κοιμήθηκαν ἥσυχοι. Μὰ ὁ γέροντας πιά Παρμενίων εἶχε τρομάξει πολὺ καὶ ζητοῦσε μιὰ λύση. Πῆγε λοιπὸν στὸν Ἀλέξανδρο.

— Ἀς ἐπιτεθούμε, τοῦ εἶπε, τὴ νύχτα πού θὰ κοιμάται ὁ ἐχθρός.

Ὁ Ἀλέξανδρος ὁμως τὸν κοίταξε περήφανα:

— Δὲν κλέβω τὴ νίκη! τ' ἀπάντησε. Κι' ἔπεσε καὶ κοιμήθηκε ἕναν ὕπνο βαθύ.

Αὐτὴ τὴ νυχτερινὴ ἐπίθεση φοβότανε κι' ὁ Δαρείος καὶ κρατοῦσε τέσσερις νύχτες ἀγρυπνῶν τὸ στρατὸ του. Μ' αὐτὸ ἴσα ἴσα ἦταν τὸ σχέδιο τοῦ Ἀλεξάνδρου, νὰ τοὺς ἐξαντλήσῃ.

192 Τὴν πρώτη Ὀκτωβρίου εἶπε νὰ φέρουν τὸ Βουκεφάλαι. Σημάδι πὺς θάρχιζε ἡ μάχη.

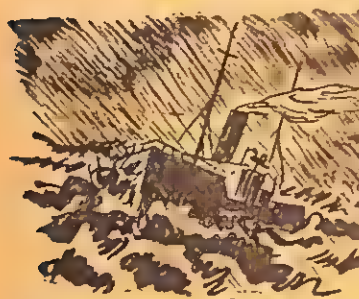
Οἱ δύο στρατοὶ ἦταν ἀντιμέτωποι στὰ Γαυγάμηλα. Οἱ σαλπιγκτὲς ἔδωκαν τὸ σῆμα. Ἡ ἐπίθεση ἄρχισε τρομερὴ.

Στὴν ἀρχὴ ὁ Ἀλέξανδρος ἦταν σ' ἀπόσταση ἀπὸ τὸ Δαρεῖο.

Οἱ Πέρσες ἐξολόυσαν τὰ δρεπανηφόρα τοὺς ὅρματα πρὸς τὸ μέρος του. Τὸ ἱππικὸ τὸν ἔταίρων ρίχτηκε πάνω τους.

Τότε ὁ Ἀλέξανδρος πῆρε τ' ἀκόντιο μὲ τ' ἀριστερὸ χεῖρ κι' ὤψωνον τὰς τοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸ προσωχῆθηκε ἔτσι: «Θεοί, πολεμήσατε μαζί μου!»

(Συνεχίζεται)

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ξαφνικά ἓνα τίναγμα, βίαιο, πὺν δὲν τὸ εἶχαν φανταστῇ, τοὺς ἀπόσπασε ἀπὸ κείνο τὸ παράξενο «ἐλκυθρο». Τινάχτηκαν πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ κατρακύλησαν πάνω στὰ τελευταία σκαλοπατία τοῦ βουνοῦ. Ὁλο αὐτὸ τὸ «ὀροπέδιο» πὺν κατρακυλοῦσε σταμάτησε ἀπτόμα.

Γιὰ μερικά λεπτά κανένας τοὺς δὲν κουνήθηκε. Πέρασαν ἔτσι λίγα λεπτά. Καὶ σὺ τὸ τέλος ἓνας σηκώθηκε ζαλισμένος ἀπὸ ὅλο αὐτὸ τὸ ἀπρόοπτο κατέβασμα. Ὁ ταγματάρχης, πὺν φαινόταν γερός! Τίναξε τὴ σκόνη πὺν τὸν τύφλωνε καὶ κοίταξε γύρω του· οἱ σύντροφοί του ἦταν ἐκεῖ κοντά, ὁ ἓνας πάνω στὸν ὄλο, ἀκίνητοι, λὲς κὶ ἦταν πεθαμένοι! Ὁ ταγματάρχης τοὺς μέτρησε: «Ὀλοὶ ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα ἦταν σωρισμένοι ἐκεῖ. Αὐτὸς πὺν ἀπουσίαζε ἦταν ὁ Ροβέρτος Γκράντ!

ΜΙΑ ΤΟΥΦΕΚΙΑ ΣΑΝ ΑΠΟ ΘΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ

Οἱ ἀνατολικὲς πλαγιὲς στὶς Κορδιλλιέρες τῶν Ἀνδεων σχηματίζουν μακριὲς κατηφοριὲς πὺν σβήνουν σιγά-σιγά, στὶς πεδιάδες, πάνω στὶς ὁποῖες ἓνα μεγάλο τμήμα τοῦ βουνοῦ πὺν κατρακυλοῦσε σταμάτησε ξαφνικά!

Τὸ ἔδαφος εἶχε τώρα ἀνακτήσει τὴν στερεότητά του! Ὁ σεισμὸς εἶχε σταματήσει! Καὶ ποῖς ἔξερε, πὺν οἱ «ὑπόγειες» ἐκείνους δυνάμεις σκορποῦσαν τώρα τὴν καταστροφή.

Ἡ ὁροσειρὰ τῶν Ἀνδεων πάντα σὲ κάποιο μέρος τῆς εἶναι ταραγμένη, καὶ παθαίνει σεισμούς! Αὐτὴ ὅμως τὴ φορά ὁ σεισμὸς εἶχε κάτι τὸ ἐξαιρετικὸ σὲ σφοδρότητα. Ἡ ὁροσειρὰ σὺ τὸ σημεῖο αὐτὸ εἶχε ὁλοσδιόλου μεταμορφωθῇ. Ἐνα καινούργιο πανόραμα κορυφῶν, προερχῶν καὶ γκρεμῶν ξεπροβάλλε κοντὰ τὸ βάθος τοῦ γαλάζιου οὐρανοῦ. Καὶ ἓνας πάλυπρος ὁδηγὸς στὶς πεδιάδες αὐτὲς μάταια θὰ ἀναζητοῦσε τώρα τὰ συνηθισμένα σημεῖα προσανατολισμοῦ του.

Ἡ ἡμέρα ἦταν θαυμάσια· οἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου πὺν εἶχε κιάλας ξεπροβάλλει ἀπὸ τὸν ἀπέραντο Εἰρηνικό, γλυστοῦσαν πάνω στὶς πεδιάδες τῆς Ἀργεντινῆς. Ἦταν ὁκτώ ἡ ὥρα.

Ὁ Λόρδος Γκλένερβαν καὶ οἱ σύντροφοί του εἶχαν συνέλθει χάρις στὶς περιποιήσεις τοῦ ταγματάρχου. Ἦταν ὅλοι τοὺς ζαλισμένοι, μὰ κανένας τοὺς δὲν εἶχε πάθει τίποτα τὸ σοβαρὸ! Καὶ σάν συνήλθαν δόξαζαν τὸ Θεὸ πὺν ἔκαμαν ἀνέξοδα ἓνα τόσο γρήγορο καὶ καθόλου κοπιαστικὸ κατέβασμα στὶς Κορδιλλιέρες.

Ἐνα μόνο τοὺς στενοχωροῦσε. Ἡ ἀπουσία τοῦ μικροῦ τοὺς φίλου τοῦ Ροβέρτου Γκράντ.

Ὀλοὶ ἀγαποῦσαν τὸ θαρραλέο ἐκεῖνο ἄγορι. Ὁ Παγανέλι τοῦ ἦταν ἀφωσιωμένος. Καὶ ὁ ταγματάρχης ἀκόμα, παρὰ τὴν ψυχρότητα πὺν ἔδειχνε, λάτρευε τὸ μικρὸ Ροβέρτο. Περισσότερο ὅμως ἀπ' ὅλους τὸν ἀγαποῦσε ὁ Λόρδος. Ὅταν εἶδε πὺς ὁ Ροβέρτος δὲν βρισκόταν ἀνάμεσά τοὺς, κυριεύτηκε ἀπὸ πρᾶγματικὴ ἀπελπισία! Καὶ τί δὲν ἔβανε σὺ τὸ νοῦ του. Φανταζόταν τὸ δυστυχισμένο παιδί, μέσα σὲ κάποιο βάρθο, πὺν θὰ καλοῦσε μάταια, σὲ βοή-

θεια, ἐκεῖνον πὺν ἀποκαλοῦσε δεῦτερο πατέρα του!

— Φίλοι μου, ἀγαπημένοι μου φίλοι, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε διαρκῶς μὲ κόπο συγκρατώντας τὰ δάκρυά τοὺς. Πρέπει νὰ τὸν ἀναζητήσουμε, πρέπει νὰ τὸν ξαναβροῦμε. Δὲν μπορούμε, δὲν πρέπει νὰ τὸν εγκαταλείψουμε! Δὲν θὰ ἀφήσουμε τίποτα πὺν νὰ μὴν τὸ ψάξουμε! Ὅα κατεβούμε καὶ σὲ γκρεμούς καὶ σὲ βάρθρα! Ἐγὼ πρῶτος θὰ κατέβω! Νὰ δώσω μόνο ὁ Θεὸς νὰ μὴν ἔχη πάθει τίποτα τὸ ἀγαπημένο παιδί μας. Χωρὶς αὐτὸν πὺς θὰ τολμούσαμε νὰ ξαναβροῦμε τὸν πατέρα του καὶ μὲ ποῖο δικαίωμα θὰ σώσουμε τὸν πλοίαρχο Γκράντ, ἂν γιὰ τὴ σωτηρία του ἔπρεπε νὰ χαθῇ ὁ γιὸς του;

Οἱ σύντροφοί τοῦ Γκλένερβαν τὸν ἄκου-

Ἐνας ἀπὸ τοὺς συνοδοὺς τοῦ Λόρδου Γκλένερβαν.

σαν χωρὶς ν' ἀπαντοῦν. Καταλάβαιναν πὺς ὁ Λόρδος ἀναζητοῦσε στὶς ματιὲς τοὺς κάποια λάμψη ἐλπίδας. Κὶ αὐτοῖ γιὰ νὰ μὴ προδώσουν τὶς σκέψεις πὺν τοὺς βασάνιζαν χαμηλῶναι τὰ μάτια τοὺς!

— Λοιπόν, ἐπανάλαβε μὲ ἀγωνία ὁ Λόρδος! Δὲν μ' ἀκούτε; Δὲν μοῦ ἀπαντᾶτε; Δὲν ἐλπίζετε πᾶς σὲ τίποτα;

Ἀκολούθησε μικρὴ σιωπή!

Ὁ Μὰκ Νάμπς μίλησε πρῶτος:

— Ποῖς ἀπὸ σᾶς, φίλοι μου, θυμᾶται μέχρι ποῖς στιγμῆς ἦταν μαζί μας ὁ Ροβέρτος;

Στὴν ἐρώτηση αὐτὴ κανένας δὲν μπορούσε νὰ ἀπαντήσῃ!

— Τουλάχιστο, σᾶς παρακαλῶ, νὰ μοῦ πῆτε κοντὰ σὲ ποῖον βρισκόταν ὁ Ροβέρτος ὅταν γκρεμίστηκε τὸ κομμάτι ἐκεῖνο τοῦ βουνοῦ;

— Κοντὰ μου ἀποκρίθηκε ὁ Οὐίλσον.

— Καὶ τὸν εἶχες πολλὴ ὥρα μαζί σου; Γιὰ προσπάθησε νὰ θυμηθῇ!

Ὁ Οὐίλσον σκέφτηκε λίγο καὶ ἔπειτα μίλησε:

— Νὰ τί θυμᾶμαι! ὁ Ροβέρτος Γκράντ βρισκόταν ἀκόμα κοντὰ μου, κρατώντας μὲ τὸ χέρι του ἓνα θάμνο δυὸ λεπτά πρὶν γίνῃ ἡ φοβερὴ σύγκρουση πὺν σταμάτησε τὸ κατρακύλισμά μας.

— Πρὶν ἀπὸ δυὸ λεπτά; Γιὰ, πρόσεξε Οὐίλσον. Τὰ λεπτά θὰ σοῦ φανήκανε αἰῶνες! Μήπως γελιέσαι;

— Δὲν πιστεύω νὰ γελιέμαι! Ναί. Ἐτσι εἶναι. Ἦταν κοντὰ μου, λιγώτερο ἀπὸ δυὸ λεπτά!

— Πολὺ καλὰ, εἶπε ὁ Μὰκ Νάμπς. Καὶ ὁ Ροβέρτος ἦταν ἑξῆς σου ἡ ἀριστερά σου;

— Πρὸς τὰ ἀριστερά μου! Θυμᾶμαι πὺν τὸ «πούγχο» τοῦ κυμάτιζε καὶ χτυποῦσε τὸ πρόσωπό μου!

— Καὶ σὺ πὺν βρισκόσουν;

— Ἀριστερά σᾶς!

— Τότε, εἶπε ὁ Μὰκ Νάμπς, ὁ Ροβέρτος δὲν θὰ μπορούσε νὰ χαθῇ πέρα ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν πλευρά. Καὶ ἔδειξε πρὸς τ' ἀριστερά! Πρέπει νὰ βγάλουμε τὸ συμπέρασμα πὺς τὸ παιδί πρέπει νὰ ἔχη πέσει πρὸς τὸ μέρος τοῦ βουνοῦ πὺν βρίσκεται μεταξὺ τοῦ ἔδαφους αὐτοῦ καὶ ὕψους δύο μιλίων! Ἐκεῖ πρέπει νὰ τὸν ἀναζητήσουμε! Ὅα χωρίσουμε τὴν περιοχὴ σὲ διαφορὲς ζώνες καὶ καθένας μας θὰ ψάξῃ ἀπὸ μιά!

Κανένας δὲν ἔφερε ἀντίρρηση! Οἱ ἐξῆς ἄνθρωποι σκαρφάλωσαν στὶς βουνοπλαγιὲς τῶν Κορδιλλιέρων, μοίρασαν μεταξὺ τοὺς τὴν περιοχὴ πὺν θὰ ἐξερευνοῦσαν καὶ ἄρχισαν τὴν ἀναζήτησιν! Ἐμεναν διαρκῶς πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς γραμμῆς πὺν εἶχαν ἀκολούθησι ὅταν κατρακυλοῦσαν, ψάχνοντας καὶ τὶς μικρότερες σχισμάδες, κατεβαίνοντας σὺ τὰ βάθη τῶν βαράθρων, πὺν ἦταν γεμισμένα ἀπὸ τοὺς ὀγκολίθους τοῦ βουνοῦ... Δὲν ἦταν εὐκολὴ ἡ ἔρευνα. Στὴν προσπάθειά τοὺς αὐτὴ ἐσχίσαν τὰ ρούχα τοὺς, μάτωσαν τὰ χέρια τοὺς καὶ τὰ πόδια τοὺς, καὶ διακινδύνεψαν τὴ ζωὴ τοὺς. Ὀλοκληρὸ ἐκεῖνο τὸ τμήμα τῶν Ἀνδεων, ἐκτὸς ἀπὸ μερικά ὀροπέδια ἀπλησίιστα, ἐρευνηθήκε μὲ προσοχὴ πολλὰς ὥρες, καὶ κανεὶς ἀπὸ τοὺς γενναίους ἐκείνους ἀνθρώπους, δὲν σκέφτηκε τὴν κούρασίν του!

Οἱ προσπάθειες τοὺς ὅμως ἔμειναν ἄκαρπες! Τὸ παιδί εἶχε βρῇ τὸ θάνατο σὺ τὸ καταραμένο ἐκεῖνο βουνὸ καὶ κάποιος βράχος τοῦ εἶχε γίνῃ ὁ τάφος τοῦ καὶ γιὰ πάντα τὸ εἶχε σκεπασί.

Κατὰ τὴ μιά, ὁ Γκλένερβαν καὶ οἱ σύντροφοί του, τσακισμένοι, κατὰκοποι, ξαναβρέθηκαν σὺ τὰ βάθος τῆς κοιλάδας. Ὁ Γκλένερβαν εἶχε κυριεύτῃ ἀπὸ μεγάλη λύπη. Μόλις καὶ μετὰ βίας μιλοῦσε. Ἀναστενάζοντας κατάφερε μὲ κόπο νὰ πῇ:

— Δὲν θὰ φύγω ἀπὸ δῶ. Δὲν θὰ φύγω ἀπὸ δῶ.

Ὀλοὶ οἱ ἄλλοι κατάλαβαν πὺς ἡ ἐπιμονὴ τοῦ αὐτοῦ, ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς

μεγάλης του λύπης για τὸ χάσιμο τοῦ Ροβέρτου καὶ σεβάστηκαν τὸν πόνο του.

—“Ἀς περιμένουμε, εἶπε ὁ Παγανέλι στὸν ταγματάρχη καὶ στὸν Τὸμ Ὡστεν. “Ἀς ξεκουραστοῦμε λίγο. Ἐχουμε ἄλλωστε ἀνάγκη νὰ ἀναλάβουμε λίγο καὶ νὰ πάρουμε καινούργιες δυνάμεις. Μὰς χρειάζεται καὶ γιὰ νὰ ξαναρχίσουμε τὶς ἀναζητήσεις μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἐξακολουθήσουμε τὸ δρόμο μας!

—Ναί! ἀπάντησε ὁ Μὰκ Νάμπς. “Ἀς μείνουμε ἀφ’οὗ ὁ λόρδος θέλει νὰ μείνουμε! Ἐλπίζει! Ἀλλὰ τί ἐλπίζει;

—Ὁ Θεὸς τὸ ξέρει, εἶπε ὁ Τὸμ!

—Δυστυχισμένε, Ροβέρτε, εἶπε ὁ Παγανέλι καὶ σκούπισε μὲ τὸ μαντῆλι τοῦ δυὸ δάκρυα ποὺ πρόβαλαν στὰ μάτια του!

Τὰ δέντρα ἦταν ἀφθονα μέσα στὴν πεδιάδα! Ὁ ταγματάρχης διάλεξε ἕνα δέντρο ἀπὸ ξυλοκερατιές κι ἔστησε μιὰ πρόχειρη κατασκήνωσι. Στους ταξιδιώτες ἐλάχιστα πράγματα εἶχαν ἀπομείνει! Λίγα σκεπάσματα, τὰ ὅπλα τους, καὶ λίγο ξερὸ κρέας καὶ ρύζι. “Ἐνα μικρὸ ποταμάκι ἔτρεχε σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀπὸ τὴν κατασκήνωσι. Μὰ τὸ νερὸ του, ἦταν ἀκόμα θολὸ ἐξ αἰτίας τοῦ σεισμοῦ! ὁ Μίλρεϊντ ἀναψε φωτιά πάνω στὰ χορτάρια καὶ σὲ λίγο πρόσφερε στὸν Κύριό του ἕνα ζεστὸ καὶ τονωτικὸ ρόφημα! “Ἀλλὰ ὁ λόρδος ἀρνήθηκε νὰ τὸ πῇ! Κι ἔμεινε ξαπλωμένος, σωστὸ κουρέλι ἀπὸ τὴ λύπη καὶ τὴν συγκίνηση.

“Ἐτσι πέρασε ἡ μέρα! Κι ἦρθε ἡ νύχτα, ἡρεμὴ καὶ ἡσυχὴ, ὅπως ἦταν καὶ ἡ νύχτα ποὺ εἶχε περάσει. Κι ἐνῶ οἱ σύντροφοί του ἔμεναν ἀκίνητοι, ὁ Γκλένερβαν ξαναἐβόηκε στὶς πλαγιὲς τῶν Κορδιλλιέρων. Τέντωσε τ’ αὐτί του, ἐλπίζοντας πὼς θ’ ἀκούγε τὴ φωνὴ τοῦ Ροβέρτου νὰ τὸν καλῇ σὲ βοήθεια! Ἐριποκινδύνευσε μόνος του, ἀνεβαίνοντας ψηλά! Σὲ κάθε του βήμα ἀκούμπούσε τ’ αὐτί του πάνω στὸ χῶμα καὶ προσπαθοῦσε κάτ’ ἑνὶ ἀκούσῃ... Κι ἔπειτα φώναζε καλώντας ἀπελπισμένα τὸ Ροβέρτο!

“Ὅλη τὴ νύχτα κράτησε ἡ περιπλάνηση τοῦ λόρδου Γκλένερβαν μέσα στὸ δάσος! Πότε ὁ ταγματάρχης καὶ πότε ὁ Παγανέλι τὸν ἀκολουθοῦσαν, ἔτοιμοι νὰ τὸν βοηθήσουν στὶς ἀπώτομες πλαγιές, στὸ χεῖλος τῶν βαράθρων ὅπου τὸν ἔσερνε ἡ ἀνώφελη ἀπερίσκεψή του!

Ἀλλὰ καὶ οἱ τελευταῖες τοῦ προσπαθειες ἔμειναν χωρὶς ἀποτέλεσμα. Καὶ στὶς φωνές του «Ροβέρτε - Ροβέρτε» μόνο ὁ ἀντίλαλος ἐπαναλαμβάνανε τὸ γλυκὸ ὄνομα τοῦ χαμένου ἀγοριοῦ.

Ἡ νέα ἡμέρα ξημέρωσε! Οἱ συνοδοὶ τοῦ λόρδου, ἔπρεπε νὰ ἀναζητήσουν τὸν Γκλένερβαν πάνω στὰ μακρινὰ ὁροπέδια, καὶ παρὰ τὴ θέλησή του νὰ τὸν ξαναφέρουν στὴν κατασκήνωσι. Ἡ ἀπελπισία του ἦταν φρικτή!

Ποιὸς θὰ τολμοῦσε νὰ τοῦ μιλήσῃ γιὰ τὴν ἀναχώρησι καὶ νὰ τοῦ προτεῖνῃ νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἀπαίσιαν ἐκείνη κοιλάδα; Πάντως τὰ τρόφιμα ἄρχισαν σιγὰ σιγὰ νὰ τελειώνουν! Βέβαια σὲ μικρὴ ἀπόσταση θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ συναντήσῃ τοὺς ἀργεντινοὺς ὁδηγοὺς ποὺ τοὺς εἶχε προαναγγεῖλει ὁ ἡμιονηγός, καθὼς καὶ τὰ ἀπαραιτήτα ἄλογα, ποὺ θὰ χρειάζονταν γιὰ τὸ πέρασμα! Νὰ γυρίσουν πίσω ἦταν πρὸς τὸ δύσκολο ἀπὸ τὸ νὰ προχωρήσουν πρὸς τὰ ἑμπρός! “Ἀλλωστε προστάτ’ τους τοὺς περίμενε ὁ Ἀτλαντικὸς ὠκεανός, στὸν ὁποῖον εἶχαν ὀρίσει συναντήσῃ μὲ τὸ «Ντάνκαν!» Ὅλοι αὐτοὶ οἱ σοβαροὶ λόγοι δὲν ἐπέτρεπαν μεγαλειότερη καθυστέρηση, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ὅλων, ἡ ὥρα τῆς ἀναχώρησής τους δὲν ἐπιδεχόταν καμμιά ἀπολύτως ἀναβολή!

Ὁ Μὰκ Νάμπς προσπάθησε νὰ παρηγορήσῃ τὸν κ. Γκλένερβαν. Τοῦ μίλησε πολλὴ ὥρα. Μὰ ὁ λόρδος κούνησε μόνον τὸ κεφάλι του, σὰν νὰ μὴ καταλάβαινε τὰ λόγια τοῦ ταγματάρχου!

Σὲ μιὰ στιγμὴ ρώτησε:

—Νὰ φύγουμε;

—Ναὶ νὰ φύγουμε!

—“Ἀς περιμένουμε μιὰ ὥρα ἀκόμα.

—“Ἀς περιμένουμε ἀπάντησε μ’ εὐγένεια ὁ ταγματάρχης!

Καὶ ὅταν πέρασε ἡ ὥρα, ὁ λόρδος ζήτησε νὰ τοῦ χαρίσουν μιὰ ὥρα ἀκόμη. Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς ἦταν κατὰδικος σὲ θάνατο. ποὺ ἐκλιπαροῦσε νὰ τοῦ χαρίσουν λίγες ὥρες ζωῆς ἀκόμα!

Ἐφθασε ἔτσι τὸ μεσημέρι! Καὶ τότε ὁ Μὰκ Νάμπς, ἔχοντας σύμφωνη καὶ τὴ γνώμη τῶν ἄλλων, δὲν δίστασε πιά, καὶ εἶπε στὸν Γκλένερβαν πὼς ἦταν ἀνάγκη νὰ ξεκινήσουν καὶ πὼς ἀπὸ τὴ γρήγορη ἀπόφασή του ἐξαρτῶταν καὶ ἡ ζωὴ ὅλων τῶν συντρόφων του!

—Ναί - ναὶ ἀπάντησε ὁ Γκλένερβαν!

“Ἀς φύγουμε, ἄς φύγουμε!

Δὲν εἶχε τελειώσει τὰ λόγια του καὶ τὰ μάτια του καρφώθηκαν σ’ ἕνα μαῦρο σημάδι ψηλὰ στὸν ἀέρα! Ξαφνικὰ τὸ χέρι του σηκώθηκε κι ἔμεινε ἀκίνητο σὰν πετρωμένο!

Στὰ νύχια τοῦ κόνδωρα ξεχώριζε τὸ σῶμα τοῦ Ροβέρτου Γκράντ.

—Ἐκεῖ ἐκεῖ εἶπε! Κοιτάξτε, κοιτάξτε! Τὰ βλέμματα ὅλων γύρισαν πρὸς τὸν Οὐρανὸ πρὸς τὴν κατεύθυνσι ποὺ τόσο ἐπίμονα τοὺς ἔδειχνε ὁ Γκλένερβαν...

Τὸ μαῦρο σημάδι μεγάλωσε σημαντικά. Ἦταν ἕνα πουλὶ ποὺ πετοῦσε σὲ δυσθεώρητα ὕψη!

—Ἐνας κόνδωρ, φώναξε ὁ Παγανέλι!

—Ναὶ κόνδωρ, ἀπάντησε ὁ Γκλένερβαν! Ποιὸς ξέρει; Ἐρχεται! κατεβαίνει. “Ἀς περιμένουμε.

Τὶ νὰ ἐλπίζε ὁ Γκλένερβαν; Μήπως τὸ λογικὸ του εἶχε σαλέψῃ;

—Ποιὸς ξέρει; πρόσθεσε μονολογώντας ὁ Παγανέλι, ποὺ δὲν εἶχε γελαστή. Ὁ Κόνδωρ ὁλοένα καὶ διακρινόταν καλλίτερα! Τὸ μεγαλόπρεπο αὐτὸ πουλὶ, εἶναι ὁ βασιλιάς τῶν νοτίων “Ἀνδεων! Σὲ κείνες τὶς περιοχὲς τὸ μέγεθός του εἶναι ἐξαιρετικό! Ἡ δύναμή του καταπληκτικὴ! Πολλές φορές κατακυλᾷ ὁλόκληρα βόδια μέσα στὰ βάραθρα. Ὁρμᾷ ἐναντίον τῶν προβάτων, τῶν ἀλόγων, τῶν μωσχარიῶν καὶ τὰ ἀρτάζει μὲ τὰ νύχια του σὲ τεράστια ὕψη! Συχνὰ πετάει σὲ ὕψος ἑπτὰ χιλιάδων μέτρων πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Ἀπὸ ἐκεῖ ὁ βασιλιάς αὐτὸς τῶν αἰθέρων ἀράτος καὶ γιὰ τὰ δυνατότερα μάτια, φρίχνη διαπεραστικὰ βλέμματα πάνω στὶς ἐκτάσεις τῆς γῆς καὶ διακρίνει καὶ τὰ πρὸς μικρὰ ἀντικείμενα μὲ τέτοια δύναμη ὁράσεως, ποὺ προκαλεῖ τὴν κατάπληξιν τῶν φυσιοδιδῶν. Τὶ νὰ εἶχε ἰδῇ ὁ κόνδωρ ἐκεῖνος; Κανένα πτώμα; Μήπως τὸν Ροβέρτο Γκράντ; —“Ποιὸς ξέρει;” ἐψιθύριζε κάθε τόσο ὁ Γκλένερβαν, χωρὶς νὰ χάνη τὸ πουλὶ ἀπὸ τὰ μάτια του! Τὸ πελώριο πουλὶ ἐ-

πλησίαζε ὥστόσο! Πότε πετοῦσε καὶ πότε ριχνόταν σὰν βολίδα πρὸς τὰ κάτω! “Ἀλλοτε διέγραφε μεγάλους κύκλους σὲ ὕψος μικρότερο ἀπὸ 100 ὄργιες ἀπὸ τὸ ἔδαφος! Μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸ διακρίνῃ θαυμάσια! Τὸ μακρὸς του θὰ ἔφθανε τὰ πέντε μέτρα! Οἱ δυνατὲς φτερούγες του τὸν κρατοῦσαν μέσα στὸν ἀέρα χωρὶς καθόλου νὰ τὶς κουνᾷ! Γιατὶ τὰ μεγάλα πουλιὰ ἔχουν τὸ πλεονέκτημα νὰ πετοῦν μὲ μεγαλόπρεπη ἡρεμία, ἐνῶ τὰ ἐντομα γιὰ νὰ κρατηθοῦν στὸν ἀέρα εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ κάνουν χίλια φτερουγίσματα στὸ δευτερόλεπτο!

Ὁ ταγματάρχης καὶ ὁ Οὐίλσον ἄρπαξαν τὶς καραμπίνες τους! ὁ Γκλένερβαν μὲ μιὰ χειρονομία τοὺς σταμάτησε! Ὁ κόνδωρ φαίνονταν νὰ ἔχῃ στόχο στὸ πτερυγία τοῦ ἐκείνου κάποιο ἀπλησίαστο ὁροπέδιο, ποὺ βρισκόταν σὲ ἀπόσταση τετρακοσίων περίπου μέτρων ἀπάνω στὶς

πλαγιὲς τῶν Κορδιλλιέρων! Στριφογύριζε μὲ ἱλιγγιώδη ταχύτητα ἀνοιγοκλείνοντας τὰ φοδερὰ του νύχια καὶ κουνώντας τὴν χοντρὴ κεφαλὴ του!

—Ἐκεῖ εἶναι! ἐκεῖ φώναξε ὁ λόρδος Γκλένερβαν.

—“Ἄν ὁ Ροβέρτος ζῇ ἀκόμα! φώναξε βγάζοντας μιὰ φοδερὴ κραυγὴ, αὐτὸ τὸ πουλὶ... πυροβολήστε φίλοι μου πυροβολήστε!

Ἀλλὰ ἦταν ἀργά. Ὁ κόνδωρ εἶχε κιόλας χαθῇ πίσω ἀπὸ τὶς ψηλὲς κορυφές τῶν βράχων! Πέρασε ἕνα δευτερόλεπτο! “Ἐνα δευτερόλεπτο ποὺ ὥστόσο φάνηκε αἰώνας! Ὑστερα τὸ πελώριο πουλὶ ξαναφάνηκε, βαρὶα φορτωμένο, καὶ ἄρχισε νὰ ἀνυψώνεται, ἀλλὰ μὲ μεγάλη δυσκολία.

Μιὰ φωνὴ φρίκης ἀκούστηκε τότε! Στὰ νύχια τοῦ κόνδωρα ξεχώριζε ἕνα σῶμα ἀψυχο, τὸ σῶμα τοῦ Ροβέρτου Γκράντ. Τὸ πουλὶ τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὰ ροῦχα καὶ ζυγιάζονταν στὸν ἀέρα, σὲ ἀπόσταση μικρότερη ἀπὸ 50 μέτρα ἀπάνω ἀπὸ τὴν κατασκήνωσι. Εἶχε διακρίνει τοὺς ταξιδιώτες, καὶ ζητώντας νὰ ξεφύγῃ μὲ τὴ βαρεῖα λεία του, χτυποῦσε βίαια μὲ τὶς φτερούγες του τὸν ἀέρα!

—Ὅχι, φώναξε ὁ Γκλένερβαν! Καλλίτερα τὸ πτώμα τοῦ Ροβέρτου νὰ τσακιστῇ πάνω στοὺς βράχους παρὰ νὰ γίνῃ...

Δὲν τελείωσε τὰ λόγια του καὶ ἀρπάζοντας τὴν καραμπίναν τοῦ Οὐίλσον προσπάθησε νὰ κτυπήσῃ τὸν κόνδωρα! Ἀλλὰ τὸ χέρι του ἔτρεμε! Δὲν μπορούσε νὰ σηπρίξῃ τὸ ὄπλο! Τὰ μάτια του ἦταν θολωμένα!

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΣΠΙΤΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΜΟΝΑΣ ΕΒΡΟΥ

Τα παιδιά όλων των «Σπιτιών» της μονάδος με επικεφαλής τους 'Αρχηγούς των, με την ευκαιρία της 28ης 'Οκτωβρίου, κατέθεσαν στέφανα στα ήρωα των πεσόντων. 'Επίσης σε όλα τα «Σπίτια» εδόθησαν θεατρικά παραστάσεις με έργα εθνικού περιεχομένου.

'Η Μονάς 'Επρεπε κι' εφέτος, μαζί μ' όλους τους αγρότες του χωριού να δώσουν τη μάχη της σποράς. Σ' αυτές τις μάχες τις ειρηνικές, πρέπει να ήμαστε πάντα πρώτοι.

'Ετσι, όλα τα «Σπίτια Π.» Μονάδος, βάλληκαν να σπείρουν τους αγρούς των. 'Εφέτος μάλιστα σ' αυτή μας την προσπάθεια είχαμε κι' ένα νέο στοιχείο που 'δινε στην προσπάθειά μας πρόσ-

Τα παιδιά του Σπιτιού εις τὸν λόχον Πενταλόφου.

θετο ενδιαφέρον: Την καθολική χρησιμοποίηση λιπασμάτων, την χρησιμοποίηση, νέου δοκιμασμένου από το 'νστιτούτο Καλλιτερεύσεως Φυτῶν, σιτοσπόρου, την απολύμανσή του με την νέα μέθοδο Ceresan New Proved και την εισαγωγή στην Μεγάλη (ἀροτραία) Καλλιέργεια τῶν Ψυχανθῶν Φακῆς ΦΙ, τοῦ 'νστιτούτου Καλλιτερεύσεως Φυτῶν). 'Η καλλιέργεια τῶν Ψυχανθῶν, είναι ἐδῶ ἀγνωστή. 'Απο πολλοῦ χρόνου, ὁ Μονάς, εἶχε καταβάλλει προσπάθειες νὰ πείσῃ τοὺς πρὸ προσδοκίους ἀγρότες μας νὰ δοκιμάσουν αὐτήν τὴν καλλιέργειαν καὶ νὰ τὴν εισαγάγουν στὴν ἀμειψισπορά τους. 'Η προσπάθειά μας αὐτή, μπορούμε νὰ πούμε, ὅτι, πέτυχε ὡς ἓνα σημείον, ὅν κρίνουμε ἀπὸ τὴν ζήτηση σπόρων ψυχανθῶν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν καλλιεργητῶν διὰ τὰ ζητήματα πού σχετίζονται μετὰ τὴν καλλιέργειαν των. Πρὶν ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς οἱ Γ)ται, με ὁδηγίᾳ τοῦ Δ)τοῦ Μονάδος, ἔκαμαν στὰ παιδιά τῶν «Σπιτιῶν» σχετικὰ μετὰ τὰ λιπασματα, τὴν απολύμανση σιτοσπόρου κλπ. μαθήματα, ἐνῶ ὁ ἴδιος, ἀπασχόλησε μετὰ τὰ παραπάνω θέματα τοὺς ἀγρότες τῶν χωριῶν μας. 'Ετσι κατατοπισμένοι ὅλοι, ξεκινήσαμε γιὰ τὴ δουλειὰ καὶ οἱ ἀγροὶ ὅλων τῶν «Σπιτιῶν» μας, εἶναι σήμερον σπαρμένοι — δεῖγμα τρανὸ τῆς ἐργατικότητος καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν παιδιῶν μας.

«Σπίτια Π.» Μονάδος, ἐφοδιάσθησαν μετὰ φθινόπωρινὰ καλλωπιστικὰ φυτὰ καὶ ἐπεδόθησαν σὲ μίαν ἐπίμονη προσπάθεια νὰ δημιουργήσουν τὸν φθινοπωρινὸ τους ἀνθόκηπο.

ΜΑΝΗ. Στὶς 26 'Οκτωβρίου, δόθηκε ἀπὸ τὸ «Σπίτι Παιδιῶν» ἡ γιορτὴ πού εἶχε ἐτοιμάσει γιὰ τὴν 27ην. 'Η γιορτὴ σημείωσε ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Τὴν παρηκολούθησαν οἱ τοπικὲς 'Αρχές, οἱ Δημοδιδάσκαλοι, ὁ Δ)τῆς Μονάδος κλπ. Σ' ἓνα διάλειμμα, ὁ Δ)τῆς Μονάδος, ἀπένειμε τὰ βραβεῖα στοὺς δύο προοδευτικώτερους Οἰοπαγωγούς τοῦ χωριῶ — δύο γλυκόμετρα καὶ τὰ σχετικὰ διπλώματα, ἐκ μέρους τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ 'Εράνου. Τοῦτο προξένησε ζῶντὴ ἐντύπωση σ' ὅλο τὸ χωριὸ καὶ τοὺς ξένους πού ἦλθαν νὰ παρακολουθήσουν τὴ γιορτὴ μας.

ΖΩΝΗ. 'Η γιορτὴ μας δόθηκε τὴν 27η 'Οκτωβρίου καὶ σημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία. 'Ηταν ἡ πρώτη γιορτὴ τοῦ «Σπιτιῶν» ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἀρχισε τὴ λειτουργία του. 'Ο διδάσκαλος τοῦ χωριῶ συνεργάσθηκε στενῶτα μετὰ τὸ «Σπίτι» γιὰ τὴν ὀργάνωσιν.

ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ. 28 'Οκτωβρίου. Τὴν ὀρισμένη ὥρα ὅλο τὸ χωριὸ εἶναι συγκεντρωμένο μπροστὰ στὸ «Σπίτι» γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν γιορτὴ. 'Αλλὰ εἶναι τόσο τὸ πλῆθος, πού εἶναι ἀδύνατον νὰ χωρῇ στὴν μεγάλη, πραγματικὰ αἶθουσα παραστάσεων τοῦ «Σπιτιῶν» μας. 'Η 'Αστυνομία, μάταια προσπαθεῖ νὰ τὸ συγκρατήσῃ καὶ γιὰ μίαν στιγμὴ ὅλη αὐτὴ ἡ κοσμοπλημμύρα κατακλύζει τὴν αἶθουσα. 'Η παράσταση προχωρεῖ μετὰ σημαντικὴ ἐπιτυχία. Τὰ ἐπὶ σκηνῆς κορίτσια μετὰ τὴς τοπικῆς τῶν ἐνδυμασιῶν, ἔδιναν ἐξαιρετικὰ εὐχάριστη ἐντύπωση. Εὐχαριστοῦμε θερμὰ τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ τοῦ Δημοτικῶν Σχολείων γιὰ τὴν

συνεργασία στὴν προσπάθεια ὀργάνωσιν τῆς γιορτῆς μας.

ΚΥΠΡΙΝΟΣ. 'Η γιορτὴ πού δόθηκε στὶς 28 'Οκτωβρίου ἀπετέλεσε πραγματικὴ ἐκπληξή. Παιδιά, γονικὴν κατέθεσαν στέφανον ἐκ μέρους τοῦ «Σπιτιῶν Παιδιῶν Κυπρίνου», στὸ Μνημεῖο τῶν Πεσόντων, μετὰ ἐκδήλον συγνώμης καὶ σεβασμῶ, σ' αὐτοὺς πού πῆσαν γιὰ τὴν Λαυτεριά μας.

ΠΕΤΡΩΤΑ. Τὴν παραμονὴ τῆς 27ης, περισσότερα ἀπὸ 100 παιδιά τοῦ «Σπιτιῶν» μετὰ τὴν Ἀρχηγὸν, Δίδα Σαρρίδου, μετέβησαν στὸ μεθοριακὸ στρατιωτικὸ φυλάκιο καὶ παρέδωκαν μίαν Σημαία πού κατεσκευάσαν τὸ «Σπίτι», στὰ συνεργεῖα Ραπτικῆς καὶ Χειροτεχνίας, καθὼς ἐπίσης καὶ διάφορα δῶρα (γλυκίσματα, σιγάρα). Τὸ ἴδιο εἶναι καὶ ἀπὸ τὸ «Σπίτι Παιδιῶν» ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ.

Παρόμοιες γιορτὲς δόθηκαν καὶ στὰ ὑπόλοιπα «Σπ. Π.» Μονάδος, ὅπως στὸ 'Ορμένιο, 'Ελληνοχωρί, Πεντάλοφο μετὰ σημαντικὴ ἐπιτυχία.

Στὶς 2 Νοεμβρίου 20 παιδιά τῶν «Σπ. Π.» Κυπρίνου καὶ Ζώνης ἐπισκέφθησαν τὸ φυλάκιο τῆς γεφύρας τοῦ ποταμοῦ Ἀρδα καὶ παρέδωσαν Σημαία πού κατεσκευάσαν στὰ συνεργεῖα τους ραπτικῆς καὶ χειροτεχνίας. Τὰ παιδιά ὑποσχέθησαν νὰ κατασκευάσουν ἓνα φαρμακεῖον καὶ νὰ τὸ ἐφοδιάσουν μετὰ τὰ ἀπαραίτητα εἶδη πρώτης ἀνάγκης. ἓνα βαλτισάκι, νὰ στείλουν ἀπὸ ἓνα περιοδικὸ «Σπίτι Παιδιῶν» σ' ὅλους τοὺς ἀνδρες τοῦ φυλακίου καὶ γλυκίσματα.

Στὶς 9 Νοεμβρίου τὰ «Σπ. Παιδιῶν» 'Ελληνοχωρίου, Μάνης καὶ Μεταξάδων ἐπισκέφθησαν τὸ φυλάκιο Γεφύρας Πυθίου καὶ παρέδωσαν καὶ αὐτὰ τὴ Σημαία πού ετοίμασαν γιὰ τὸ φυλάκιο.

ΚΟΡΝΕΟΦΩΛΙΑ. Τὰ παιδιά τοῦ «Σπιτιῶν» Κορνεοφωλιάς ὠργάνωσαν θεατρικὴ παράσταση πού ἐσημείωσε ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Τὸ ποσὸν τῆς εἰσπράξεως ἐκ δραχμῶν 460.000 θὰ διατεθῇ γιὰ τὴν ἐπισκευὴ τοῦ γυμναστηρίου τοῦ χωριῶ καὶ τὸ χτίσιμο ἀποδυτηρίων. Γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ, τὰ παιδιά τοῦ «Σπιτιῶν» μετέφεραν ἀπὸ κοντινὸ λατομεῖο πέτρα.

Τὰ κορίτσια τῶν «Σπιτιῶν» Κορνεοφωλιάς — Λαδάρων — Πέπλων, ἔρραψαν Σημαίες τὶς ὁποῖες προσέφεραν στοὺς ἀκρίτες μας τῶν κοντινῶν φυλακίων, μαζί με γλυκίσματα πού κατασκευάσαν με ὑλικά τῶν «Σπιτιῶν».

ΜΟΝΑΣ ΣΕΡΡΩΝ

ΑΓΓΙΣΤΡΟΝ. Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιῶν» Ἀγγίστρον ἐώρτασε καὶ ἐφέτος τὴν 28η 'Οκτωβρίου. Τὸ πρῶτ' ὅλο τὸ χωριὸ ξύπνησε ἀπὸ τοὺς πυρο-

βολισμοὺς τῶν μεγάλων ἀγοριῶν. Μετὰ τὸ χτύπημα τῆς καμπάνας συγκεντρώθηκαν ἀγόρια καὶ κορίτσια στὸ «Σπίτι» ἀπ' ὅπου ξεκίνησαν μετὰ τὴν ἀρχηγὸν τοὺς γιὰ τὸ 'Ηρώον τοῦ χωριῶ ὅπου κατέθεσαν στέφανον εἰς μνήμην τῶν πεσόντων. Σὲ λίγο τὰ ἀγροτικὰ κειάτα παρέλασαν πρὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ χωριῶ. Τὸ ἀπόγευμα δόθηκε θεατρικὴ παράσταση πού ἐσημείωσε ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία καὶ τὸ βράδυ εἶναι λαμπαδηφορία καὶ χορὸς στὴν πλατεία τοῦ χωριῶ.

ΚΑΡΒΟΥΝΑΡΙ. Πρὶν ἐννέα μῆνες ἀρχίζει ἀδούρβα ἡ λειτουργία τοῦ «Σπιτιῶν Παιδιῶν» Καρβουναρίου. Τὸ «Σπίτι» στεγάζεται σ' ἓνα παλαιὸ τούρκικο κτίριο πού τὸ ἐπισκεύασε ὁ 'Ερσὸς τῆς Βασιλείσεως.

Τὸ Καρβουνάριο εἶναι νεοσύστατο χωριὸ. Τὰ σπῖτια στὰ ὁποῖα σήμερον μένουν οἱ κάτοικοι του εἶναι ἐγκαταλελειμένα μουσουλμανικά. Τὰ περισσότερα εἶναι ἐρείπια. Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιῶν» εἶναι τὸ καλλίτερο τοῦ χωριῶ. Εἶναι θὰ εἶχε κανεῖς, τὸ παλάτι τοῦ Καρβουναρίου.

Μποροῦμε χωρὶς διαταγμὴ νὰ πούμε ὅτι τὸ «Σπ. Παιδιῶν» Καρβουναρίου ἀποτελεῖ φάρον πολιτισμοῦ γιὰ τὸ Καρβουνάρι. Οἱ φωτινὲς τοὺς ἀκτίνες ἔχουν ξεπεράσει τὰ ὅρια τοῦ χωριῶ. Καὶ τὰ χωριά Ξηρόλοφος, Κυραπαναγιά, Σεδαστὸ, Ραχούλι, Δράγανη, Προδρόμι, φωτίζονται ἀπὸ αὐτὸ.

ΝΕΑ ΟΡΕΣΤΙΑΣ. Νοέμβριος. — Τὴν 2αν τριήχοντος μηνός, περὶ τὰ 50 παιδιά τῶν «Σπιτιῶν Π.» 'Ελληνοχωρίου καὶ Μάνης, ἐπισκέφθησαν τὸ Στρ. Φυλάκιο Γεφύρας Πυθίου, εἰς τὸ ὁποῖον παρέδωσαν μίαν Σημαίαν πού κατασκευάσαν γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ στὰ συνεργεῖα Ραπτικῆς καὶ Χειροτεχνίας. Τὴν παράδοσιν παρηκολούθησαν αἱ τοπικὲς καὶ ἀρχαὶ Πυθίου καὶ πλῆθος κόσμου. 'Ηκολούθησαν χορὸς, τραγούδι κλπ. Τὰ παιδιά θὰ ετοίμασουν διὰ τὸ Φυλάκιο, κουρτίνες παραθύρων, εἰκόνες τῶν Α.Α.Μ.Μ. τῶν Βασιλέων, φαρμακεῖον μετὰ τὰ πρὸ ἀπαραίτητα φάρμακα πρώτων βοηθειῶν, θὰ ἐπιδιορθώσουν τὴν παλαιὰν Σημαίαν τοῦ Φυλακίου κλπ.

'Η ἐντύπωση ὅλων τῶν παρευθέντων ὑπῆρξε ἀρίστη.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν παιδιά τοῦ «Σ. Π.» Μεταξάδων, ἐπισκεύθησαν εἰς τὴν ἔδραν του, τὸ Τάγμα Χελιδῶνος, μετὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, μεταβάτῃ δι' αὐτοκινήτου εὐχαρίστως διατεθέντος ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Τάγματος. 'Η χαρὰ τῶν μαθητῶν μας ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν παιδιῶν τοῦ «Σπ.» ὑπῆρξε ζωντανή.

Τὸ αὐτὸ ἐγένετο τὴν 28ην 'Οκτωβρίου ἀπὸ τὸ

Τὰ παιδιά τῶν Σπιτιῶν 'Ελληνοχωρίου, Μάνης καὶ Μεταξάδων πού παρέδωσαν τὴν σημαία στοὺς Ἀκρίτες τοῦ φυλακίου Γεφύρας Πυθίου.

«Σπ. Π.» Πενταλόφου, επισκευθέντος τὸν ἐκεῖ ἐδρεύοντα Λόγον. Ἡ ἐσωκλειστώσ ἀποστελλομένη φωτογραφία, ἔληφθη κατὰ τὴν τελετὴν τῆς παραδόσεως.

ΕΙΣ ΣΑΡΑΚΙΝΗΝ

ΣΑΡΑΚΙΝΗ. Ἡ 28ῃ Ὀκτωβρίου ἐορτάσθη μεγαλοπρεπῶς. Συνέβαλε εἰς αὐτὸ ἡ στενὴ συνεργασία τοῦ Σχολείου καὶ τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» ὡς καὶ ἡ προθυμία τῶν τοπικῶν ἀρχῶν.

Ἐστῆθη ἀψὶς εἰς τὴν κεντρικὴν πλατείαν με ἐπικαίρους ἐπιγραφάς. Τὸ συνεργεῖον (μαραγγοῦ) τοῦ Σπιτιοῦ κατεσκευάσας φωτεινὸν πλαίσιον πρὸς διακόσμεισιν τῆς ἀψίδος καὶ ἐτοποθέτησε χρωματιστὰς λυχνίας.

Μετά τὴν δοξολογίαν ἔγινε κατάθεσις στοφάνου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, Προέδρου Συνεταιρισμοῦ, τοῦ Δημ. Σχολείου, τοῦ «Σπιτιοῦ» τῶν Τ.Ε.Α. καὶ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σταθμοῦ καὶ ἐξεφωνήθη ὁ πανηγυρικὸς τῆς ἡμέρας.

Κατόπιν ἐγένετο παρέλασις τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν. Τίς ἀπογευματινὴς ὥρες εἰς τὸν αὐλόγυρον τοῦ Σχολείου ἐγένετο τελετὴ με ἐπικάϊρα ποιήματα καὶ διάφορα σκίτς.

Ἡ ἀρχηγὸς τοῦ «Σπιτιοῦ» διήθυσε τὴν χωροδίαν καὶ τοὺς ἐθνικοὺς χοροὺς τοὺς ὁποίους αἱ μαθήτριά ἐχόρευσαν ἐνδεδυμέναι με τοπικὰς ἐθνικὰς ἐνδυμασίας. Τὴν ἑσπέραν ἐγένετο λαμπαδρομία ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Σχολείου καὶ τῆς Ἀρχηγοῦ τοῦ «Σπιτιοῦ».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΕΤΟΝ

ΑΕΤΟΣ: Μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία ἐτελέσθη ὁ ἐορτασμός τῆς 12ης ἐπετείου τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους, τοῦ θρυλικοῦ «ΟΧΙ» εἰς τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Ἀετοῦ Μονάδος Φλωρίνης. Τὴν γιορτὴν παρακολούθησαν ὅλαι αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ καὶ ὅλο τὸ χωριό. Μὲ ἐπικεφαλῇ πάντα τὴν ἀκούραστον Ἀρχηγὸν Δίδα Κλεονίκην Μήτρου ἐτελέσθη ὁ ἐορτασμός τῆς 12ης ἐπετείου, με ὁμιλητὴν τὴν Ἀρχηγόν. Ἐξετελέσθη πλούσιο πρόγραμμα. Οἱ ἐπισκέπται ἀπεχώρησαν προσκομίζοντες τίς καλύτερες ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν πρὸδο τοῦ Σπιτιοῦ. Ἀξίζει κάθε ἐπαινος εἰς τὴν Ἀρχηγόν.

ΠΑΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΕΙΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΝ

ΦΙΣΚΑΡΔΟ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ. Κατὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ὁ μαθητὴς τῆς ΣΤ' τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἐξεφώνησεν τὸν ἀκόλουθο πανηγυρικόν:

«Μάννα. Σὺ τοῦ Χριστοῦ Γλυκεῖα πού ἔχεις ἐκεῖ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ τὸ θρόνο, Σὺ πού πονῶς ἐκείνους πού πονοῦν. Σὲ Σένα λέω τὸν κρυφὸ μου πόνο».

Καὶ πάλιν ἀνέτειλεν ξανά, χαρούμενη ἡ 28ῃ Ὀκτωβρίου πού τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἐπιθεώρησεν ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β' καὶ

τοῦ ἀθανάτου Κυβερνήτου μας Ἰωάννου Μεταξά. Καὶ θὰ ἐνθυμηθεῖται τὸ πρωῒν ἐκεῖνο τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ὅταν ὁ δεῖλδς πρεσβυτὴς τῆς Ἰταλίας Γκράτσι ἐκτύπησε νύχτα τὴν πόρτα τοῦ Ἰωάννου Μεταξά ζητώντας νὰ τοῦ παραδῶσῃ τὴν Ἑλλάδα μας. Καὶ θὰ ἐνθυμηθεῖται τὸ βροντοφωνημένο ἐκεῖνο «Ὀχι!». Ποιὸς ἐλευθερὸς ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ δεχάσῃ τὴν Μεγάλην καὶ ἱστορικὴν ἐκείνην ἡμέραν, πού ἐγράφη εἰς τὰ βιβλία τῆς ἱστορίας τῶν Λαῶν, γιὰ νὰ ὑμνῆται καὶ νὰ θαυμάζεται; Πέρασαν 12 ὁλόκληρα χρόνια ἀπὸ τὴν ἡμέραν πού ἡ Ἑλλὰς ἔδωκε τὸ πρῶτο θανάσιμο κτύπημα κατὰ τὸν τότε ἐχθρὸν τῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Ἑλευθερίας.

Θὰ ἐξυμνήσουν γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὸ θάρρος

Τὰ παιδιὰ τῶν Σπιτιῶν Ἑλληνοχωρίου καὶ Μάγνης μετὰ τῶν ἀκριτῶν μας καὶ τοῦ φυλακίου τῆς Γαφύρας τοῦ Πυθίου. Ἡ σημαία κυματίζει.

μας, τὸν Ἡρωισμόν μας, τὸν ἐνθουσιασμόν μας, ἐνθυμούμενοι τοὺς Τριακοσίους Σπαρτιάτας εἰς τὰς Θερμοπύλας.

Δυστυχῶς ὅμως δὲν ἐσταμάτησεν τὴν ἡμέραν ἐκείνην με τὴν Νίκην ὁ ἀγὼν. Ἦλθεν ἡ κατοχὴ με τὴ φωτιά καὶ με τὸ πυροδόλο, κι' ἐπειτα ὁ Συμμοριτὴς, με τὴν Ἀσιατικὴν ἀπανθρωπιὰ του. Καὶ ἡ Ἑλλὰς μας ὕστερα ἀπὸ 12 χρόνια ἀπὸ τὴν θαυματουργὴν ἐκείνην ἡμέραν ἐορτάζει σήμερον με τὰ ἐρείπια τοῦ πολέμου τὴν ἐνδοξον καὶ ἱστορικὴν γιορτὴ!

Ἡ 28ῃ Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 εἶναι ἡμέρα πού ἐδίδαξεν ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς ὅτι οἱ Ἕλληνες ζοῦν γιὰ νὰ πεθάνουν, γιὰ τὰ ἰδανικά τους, γιὰ τίς ἐλευθερίας τους, γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας. Καὶ σήμερον ὅπου ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς οἰκουμένης διέρχονται τόσας καὶ τόσας δοκιμασίας ὥς μισηθοῦν αὐτοὺς τοὺς νεκροὺς τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους.

Ἡμεῖς δὲ ὡς δώσωμεν εἰς τὰς ψυχὰς μας πατριωτικὴν δύναμιν καὶ χριστιανικὴν, ἵνα ἐτσι καταρθώσωμεν νὰ ἐξέλθωμεν νικηταὶ εἰς τὰς δυσκόλους στιγμὰς τοῦ ἔθνους μας.

Ἐμπρὸς λοιπὸν, ὡς δώσωμεν τὸν ὄρκον μας εἰς τοὺς ἀθανάτους νεκροὺς γονεῖς μας.

Κι' ὡς καταφύγωμεν εἰς τὴν Παναγίαν μας με πίστιν ἢ ὁποῖα εἶναι ἡ μόνη ἱκανὴ νὰ μᾶς δώσῃ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἐλπίδα.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

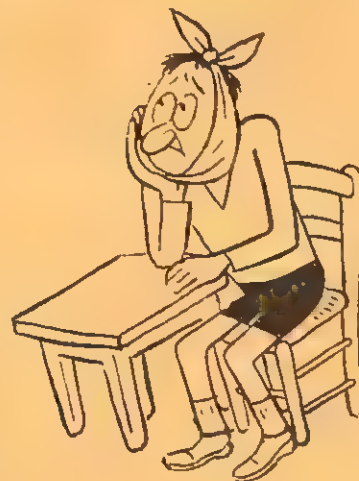
ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ ΣΤ' ΑΥΤΙΑ

Πολλὲς φορές τὰ παιδιὰ γιὰ νὰ παίξουν, βάζουν μόνον τοὺς στ' αὐτιά τους διάφορα πράγματα: ὄσπρια, κουμπιὰ, κουκούτσια. Τὰ ὄσπρια, τὰ κουκούτσια, κλπ. ἐπειδὴ ἀπορροφοῦν ὕγρασιν, εἶναι κίνδυνος νὰ φουσκώσουν καὶ νὰ βγοῦν δύσκολα. Πάντως μὴ ἐπιχειρήσετε ποτὲ νὰ βγάλετε τὰ πράγματα αὐτὰ με σύρματα, καρφίτσες, καὶ τέτοιου εἶδους αἰχμηρὰ πράγματα, γιατί μπορεῖτε νὰ βλάψετε ἀνεπανόρθωτα τὸ αὐτί.

Ἄν ὑπάρχη γιαντρός, πηγαίνετε νὰ σᾶς βγάλῃ ἐκεῖνος τὸ πρᾶγμα πού μπήκε στὸ αὐτί σας.

Ἄν δὲν ὑπάρχη, προσπαθεῖστε νὰ τὸ

βγάλετε με ὅσον τὸ δυνατόν λιγότερο ζόρισμα, καὶ χρησιμοποιώντας ὀδοντογλυφίδα με βαμβάκι.

Ἄν μὴ κανένα ζωντανὸ ἔντομο στ' αὐτιά σας, βάλτε νὰ σᾶς στάξουν μέσα λίγο λάδι ἢ γλυκερίνη γιὰ νὰ φοφῇ σὴν τὸ ἔντομο καὶ νὰ πέσῃ.

ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ ΣΤΗ ΜΥΤΗ

Ἄν μὴ στὴ μύτη σας ἔνα ξένο σῶμα ὅπου ὑπάρχει κίνδυνος νὰ φουσκώσῃ ὅπως λ. χ. ἕνας σπόρος ἀπὸ καλαμπόκι, φασόλι κλπ., στάξτε στὴ μύτη σας μερικὲς σταγόνες κοινὸ λάδι γιὰ νὰ προλάβαιτε τὸ φούσκωμα, νὰ πάψῃ ὁ ἐρεθισμός κι' ἐνδεχομένως νὰ γλυστρήσῃ ἔξω καὶ τὸ ξένο σῶμα.

Συνήθως δὲν ὑπάρχει κίνδυνος ἀπὸ τέτοιου εἶδους ξένα σώματα. Ὡστόσο πρέπει, ἂν εἶναι δυνατόν νὰ πᾶμε τὸ γρηγορώτερο στὸ γιαντρὸ γιὰ νὰ μᾶς τὸ βγάλῃ. Πάντως, προσοχή! Δὲν πρέπει νὰ φουσκώσωμε ποτὲ τὴν μύτη μας πολὺ δυνατὰ, οὔτε νὰ τὴν φουσκώσωμε με κλειστὸ τὸ ἕνα ρουθόυνι.

Ἦν ὑπάρχη κίνδυνος νὰ κάνωμε πολὺ κακὸ στ' αὐτιά μας.

Ὁ γιαντρός Κ.

Ἐνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ τοῦ Σπιτιοῦ Κορνεοφωλιάς προσφέρει γλυκίσματα στοὺς ἀκρίτες μας.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Προηγούνται οι Ντολορές και Έξαψαλμος

Δημοσιεύουμε σήμερα τα μέχρι τώρα αποτελέσματα του δημοψηφίσματος ψευδωνύμων.

Μέχρι σήμερα έψηφισαν 155 οι κάτωθι. Γίος της Λέσβου: Πάνθηρ, Θανάσης, Μπέμπης, Λέλα Θρουβάλα (Σόλωνος 136 Αθήναι), Γρηγόρης Δ. Γρηγορίου (Λουτράκι), Νίκος Δ. Γρηγορίου Απ. Παύλου Λουτράκι, Δημήτρης Τ. Γιούργος, Ιωάννης Τάσου Γιούργος, Βάγγος Τάσου Γιούργος και Μητρος Χρίστου Γιούργος (Κόρινθος), Ιωάννης Σπύρου, Δημήτρης Δόσκαρης, Μιχαήλ Ζερόβος, Παν. Λογοθέτης, Έπ. Σ. Λέκκας, Σπύρος Π. Γλυκοφρύδης και Περικλής Σακελλαρίου (Λουτράκι). Μιχ. Γκονόπουλος Καρακάση 20 Θεσσαλονίκη, Καρνάβου Χρυσούλα (Ηλέκτρας 28 Θήβαι) Δημήτρα Λαλιώτου (Ταχί Θηβών), Ρί-

ΘΥΜΗΣΕΣ

(Σκίτσο Έξαψαλμου)

τα Τσούνη (Κέβητος 6 Θήβαι), Εὐαγγελία Κοκκίνου (Βουρδουμπά 21 Θήβαι), Βασιλική Κασσελίμη (Πινδάρου 1 Θήβαι). Στέλλα Κατσαρού του Ίωσήφ, (Παλ. Συν) μόν Θήβαι), Έλευθερία Γκ. Κατσιφή (Άγιοι Θεόδωροι Θηβών), Μαργαρίτα Γιαννούκου Ίωάννου (Παλαιά Σφαγεία Θήβαι). Μαρία Καραμαγκιώλη (Πινδάρου 869 Θήβαι), Ειρήνη Έμμ. Σαμιάκη (;) (Αναπαύσεως 3 Θήβαι), Δημήτρα Παν. Γεωργίου (Αντιγόνης 756 Θήβαι), Άρετή Αλ. Δούνη (Πινδάρου 31 Θήβαι), Βασιλική Άθαν. Λαλιώτου (Ταχί Θηβών), Σοφία Αγγ. Αγγελίδου (Πινδάρου 125 Θήβαι), Έλένη Αγγ. Αγγελίδου (Πινδάρου 125 Θήβαι), Έλένη Φαρμακά (όδος Δίρκης Θήβαι), Έλένη Κουρκοῦτη του Δημητρίου (Πινδάρου 21 Θήβαι), Εὐαγγελία Ανδρ. Αναστασίου (Πινδάρου 831 Θήβαι), Μαρία Αθ. Νταμιά (Δίρκης 28 Θήβαι), Θεοδώρα Ήλ. Δράκου (Δίρκης 103 Θήβαι), Σούζη Νικ. Σταμπουλιαν (Ίππώνακτος 41 Νέος Κόσμος), Ειρήνη Σκοπα-

ΒΡΟΧΗ ΣΤΟ ΛΙΒΑΔΙ

(Σκίτσο Νίκου Σαλονικιού)

ράντζου (Ίμβρου 19 - Άγιος Ίωάννης Αθήναι), Αγγελική Παν. Σταυροπούλου (Ίμβρου 25 Άγ. Ίωάννης Αθήναι), Δημήτριος Ίωάν. Κουρούς (Άγίου Νικάνορος, Κοζάνη), Εὐστάθιος Μπογαίτης (Σακελλαροπούλου 13 Έδεσσα), Αθανάσιος Πάσχος του Ίωάννου (Σακελλαροπούλου 13 Έδεσσα), Νίκος Α. Παπαδόπουλος (18 Οκτωβρίου 1912 Ρ5 Έδεσσα), Χρίστος

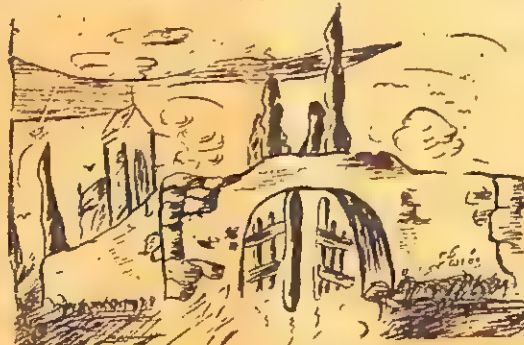
Ι. Γακτοής (Σωτεΐρα), Παναγιώτης Χρ. Σεϊντής (Έκκλ. Σχολή Κορίνθου), Δημήτριος Χρ. Τερλέγκας (Έκκλ. Σχολή Κορίνθου), Άσπημάκης Νικ. Άλεξάνδρου,

ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ

(Σκίτσο Α. Ντά Βίντσι)

(Θερμοπυλών Λαμίας), Νικόλαος Κων. Δηλγιάννης (Έκκλησιαστική Σχολή Κορίνθου), Γωγώ Διον. Αύγουστίνου (Ζάκυνθος), Ρούσα Δημ. Τσακασιάνου (Ζάκυνθος), Τέτα Δημ. Βερτζάλια (Ζάκυνθος), Έλενίτσα Ίωάννου Τετράδη (Κουμάνη 10 Ζάκυνθος), Χαρά Άλοΐσιου Μπάστα (Ζάκυνθος), Αγγελική Ζησίμου Καραβία (Άντ. Μακρή 9) Ίωάννα Σπ. Καραβία (Δραγώνα 6 Ζάκυνθος), Λούλα Νικ. Αρκαδιανού (Ζάκυνθος), Μυρσίνη Στ. Θεο-

Η ΠΗΓΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

(Σκίτσο Άγγ. Φωτός)

δωση (Ζάκυνθος), Νανά Άντωνίου Κακολύρη (Ζάκυνθος), Μαρία Γεωργίου Πλευρίτου (Άγ. Λαζάρου 38 Ζάκυνθος), Μπιμπή Μαρίνου Αγαλιώτου (Γαϊτάνιον Ζάκυνθου), Πηγή Άντ. Πέττα (Ζάκυνθος), Μαρία Διονυσ. Σιδηροκαστρίτου (Ζάκυνθος), Πηνελόπη Άλ. Ανδρώνα (Ζάκυνθος), Μάρω Αθ. Λοΐζου (Άλεξ. Ρωμά 27

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΒΑΤΩΝΟΣ

(Σκίτσο Έξαγρ. Γάτου)

Ζάκυνθος), Δημήτριος Γεωργίου Καραδήμας (Ζάκυνθος), Μαρία Άντ. Καλαμαρά (Ζάκυνθος), Ίωάννης Δημ. Ζαμπανάς (Άγιοι Θεόδωροι), Λέλα Νικ. Καραχάλιου (Άμφίωνος 38 Θήβαι), Γεώργιος Χρυσ. Ρόκκας (Φείζοπούλου 10 Αϊγιν), Πίνδα-

Έξαγριωμένου Ίωάννου

ΤΟΠΙΟ

(Σκίτσο Έξαγρ. Γάτου)

ρος Γεωργίου Άνυφαντής (Λιοσίων 101 Αθήναι), Πόπη Δημ. Μητάκου (Άμφίωνος 1151 Θήβας).

Παιδί του Άμβρακιού: Χριστίνα Ζαχ. Παπανδρέου Άποικία Άνδρου, Ίωάννα Ζαχ. Παπανδρέου Άποικία Άνδρου, Κάιτη Αδ. Διαμιανήκη (Άγιος Ίωάννης Πυργιωτίσσης), Ειρήνη Νικολάου Μεταξά (Πεσσάδες Κεφαλληνίας), Μαρία Ίωάννου Γκουτζιμπήνη (Συν) σμός Καταφυγίου 125 Κατερίνη), Ζήνων Σγουράκης (Βασιλέως Γεωργίου 50 Κατερίνη), Γεώργιος Κ. Νικολαΐδης (Παναγίτσα Έδεσσης), Ίορδάνης Κ. Χατζηγεωργίου (Έδεσσα), Χρίστος Ίωάν. Σακελλαρίου (Μεντουρ-

ΓΕΦΥΡΙ

(Σκίτσο Άγρ. Λαουτζίκου)

γιάννικα Δερβενίου Κορινθίας), Γεώργιος Παν. Σταματίου (Παιανία), Νικόλαος Χαράλαμπος Κυριακόπουλος (Άταλάντη), Πασχάλης Πασχαλίδης (Ζαφειριάδου 87 Νέος Σκοπός), Ρούλα Τουφεξή (Βενιζέλου 40 Νέος Σκοπός), Έλένη Μιχ. Βιλδιρή (Βενιζέλου 44 Νέος Σκοπός), Βασίλης Κυρ. Χαμαλής (Βενιζέλου 37 Νέος Σκοπός), Στράτος Κώστα Αρβανιτάκης (Βενιζέλου 41 Νέος Σκοπός), Γεώργιος Τουφεξής (Βενιζέλου 40 Νέος Σκοπός), 41 Λένη Κώστα Αρβανιτάκη (Βενιζέλου 41 Νέος Σκοπός), Έλένη Κυρ. Χαμαλή (Βενιζέλου 37 Νέος Σκοπός), Χρύσα Μιχ. Βιλ-

ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΣΠΙΤΙ

(Σκίτσο Άγρ. Λαουτζίκου)

διρή (Βενιζέλου 44 Ν. Σκοπός), Γεωργία Σεραφ. Γκονοπούλου (Βενιζέλου 39 Ν. Σκοπός), Τηλέμαχος Σταύρου Τσελεπίδης (Σαμοθράκης 15), Ίφιγένεια Μαργαρίτη Σαμαρά (Δράμα), Χρίστος Μαργαρίτη Σαμαράς και Νίκος Μαργαρίτη Σαμαράς (Κασσάνδρου 130 Θεσσαλονίκη), Γιάννης Σκούρας (Κασσάνδρου 148 Θεσσαλονίκη), Βασίλειος Δημητρίου Σαμαράς (Μεσολοκκιά Σεργάν), Κυριάκος Σπ. Μπούας (Βαθύ Ίθάκης), Αργύριος Νικ.

Ρωμανός (Βαθύ 'Ιθάκης), Κων. Π. Παναγιωτόπουλος (Παυσανίου 24 'Αθήναι), Βασίλειος Χρ. Μάδης (Παιανία 'Αττικής), 'Ιωάννης 'Ανδρέου Μπόζικας ('Αρβαία Καλαμών), Παναγιώτης Πέτρου Καψάλης (Κουμουνδούρου 185 Καρδίτσα), Παναγιώτης Κων. Μπακόπουλος (Κρέσταινα Ολυμπίας), 'Αθανάσιος 'Ιωάννου Στρατής (3ον σμήνος Μ.Ε. Α) Τ-Ρ-Γ ΣΤΓ 902). Δημήτριος Εύαγγελο Γκιζάνης

ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

(Σκίτσο Α. Π.)

(Παναγίας Δεσποίνης 2 β Λαμία), Παναγιώτης Καρράς του Γεωργίου (Βελισσαρίου 53 Θεσσαλονίκη), Καρράς Αντώνιος του Γεωργίου (Βελισσαρίου 53) (άκυρο διότι δεν έχει σημειώσει πόλη), Γεώργιος Δημ. Καφοχείλης (ΚΤ.ΕΠΓ 178) (άκυρο διὰ τὸν αὐτὸν λόγον), 'Ελευθέριος 'Αθ. Βλέτσας ('Εδμόνδου Ροστάν 22) (άκυρο διὰ τὸν αὐτὸν λόγον), Μαργαρίτης Καραδία τὸν αὐτὸν λόγον), Μέρτων 10) (άκυρο διὰ τὸν αὐτὸν λόγον).

(Οἱ νέοι τῶν ὁποίων ἠκυρώθησαν τὰ ψηφοδέλτια μποροῦν νὰ ξαναστείλουν τὰ ψηφοδέλτια τῶν μέχρι 31 Δεκεμβρίου), Κων. Εὐθ. Κωνσταντινίδης (Κάρπαθος

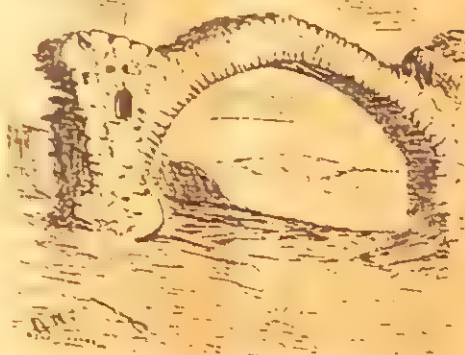

ΟΛΟΙ ΣΤΗ ΜΕΛΕΤΗ

(Σκίτσο τοῦ Δ. Σφυρή)

'Απέριον), Μαρία Κων. Χατζηγεωργιάδου (Βασίλειος Παύλου 56 Πηγάδια Καρπάθου), Μαρία 'Ιωάννου Μπεθάνη (Πινδάρου 6 Θήβαι), 'Ολγα 'Ιωάννου Μπεθάνη

κη (Πινδάρου 6 Θήβαι), Σπυρίδων Χαρίλαου Βάγιας (Σταματοπούλου 14 'Αρτα), Γεώργιος Κων. Σαυολίδης (Μαυροθάλασσα), Νικόλαος Δημ. Σαυολίδης (Μαυροθάλασσα), Χαρίκλεια 'Αδ. Διαμιανάκη (Δημ. 'Εμ. Σχολή 'Ηρακλείου), Νικόλαος

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΓΕΦΥΡΙ

(Σκίτσο Νίκου 'Αζά)

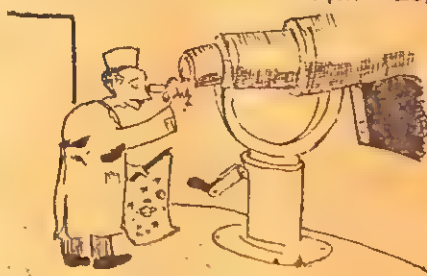
Λαζ. Πουρσαλίδης (Τεχ. Σχ. Β. 'Ελλάδος 'Αλεξ)πολις), Δημήτριος Βασιλ. Φουτσιντζής (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)πολις), 'Αναστάσιος Γεωργίου 'Ανδριόπουλος (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)πολις), Κων)τίνος Θωμά 'Αδαμίδης (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)πολις), Νικόλ. 'Απ. Χατζημιχαήλ (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)πολις), 'Αθανάσιος Εύαγγελο Αλεξανδράκης (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)πολις), Κων)τίνος 'Ιωάννου Μπακογιάννης (Τεχ. Σχ. 'Αλ)πολις), Εμμ. Καροφύλλη Καραολάνης (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)

ΝΑ ΗΤΑΝ ΔΙΚΙΑ ΤΟΥ

(Σκίτσο τοῦ Λακάς)

πολις), Εὐστάθιος Γεωργίου Λορκίδης (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)πολις), 'Ιωάννης Δημητρίου Μητρούδης (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)πολις), Βασίλης Ι. Πλασκασοβίτης (Παυσανίου 20 Αἴγιον), Γεώργιος Νικολάου Κοροσίδης (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)πολις), Μιχαήλ Γεωργίου Κωστανλίδης (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)πολις), Στέφανος Κων. Λιλιόπουλος (Τεχ. Σχ. 'Αλεξ)πολις), Γεώργιος 'Ιωάννου Τσιώκας Τεχ. Σχ. Β. 'Ελλάδος 'Αλεξ)πολις), Δημήτριος Εύαγγελο Κεραμάρης (Τεχ. Σχ. 'Αλ)πολις), Αλκήστιδα Σταμ. Τσακίρη (Στρατηγοπούλου 29 Σουφλί 'Εβρου),

Ο ΜΙΜΗΣ ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

(Σκίτσο Νίκου Σαλονικιοῦ)

Γεώργιος Χαρολ. 'Αθανασιάδης (Μαθητής Γυμν. 'Εδέσσης), Γεώργιος Α. Ταρρασίδης (Παναγιώτα 'Εδέσσης), 'Ιωάννης Λεωνίδα Κασσαπίδης (Κασσάνδρας 174 Θεσσαλονίκη), Στέλιος Θεοχάρη Ματανάς (Κασσάνδρου 132 Θεσσαλονίκη), Γεώργιος 'Αναστασίου Σταμάτη ('Αγγελική Γάτσου 12 'Εδεσσα), 'Αλέξανδρος Γεωργίου Χατζηγεωργίου (Καπετάν 'Ακρίτα 12 'Εδεσσα), Χρίστος Χρυσοβέργη Εύαγγελίδης (Πέλλης 40 'Εδεσσα), 'Ιωάννης

ΚΕΦΑΛΗ

(Σκίτσο Α. Π.)

Νικ. Ρέτζιος (Στρατοῦ 28 'Εδεσσα), 'Αντ. Κων. Βουλγαρίδης ('Ακρίτα 2 'Εδεσσα), Ξανθούλα Νικ. 'Αναγνώστου ('Αγ. Δημητρίου 18 'Εδεσσα), Πολυξένη Νικ. 'Αναγνώστου ('Αγ. Δημητρίου 18 'Εδεσσα), 'Αναστάσιος Νικ. 'Αναγνώστης ('Αγ. Δημητρίου 18 'Εδεσσα), Στέφανος 'Ιωάν. Παπαδόπουλος (Διοφάντους 9α 'Αθήναι), Νικ. Γαβριήλ Κουρκουμέλης (Κτησιβίου 7 'Αθήναι), Λάμπρος Στυλ. Ντότσιος (Δ. Τερτίπη 44 Καρδίτσα).

ΤΑ ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΝΤΟΛΟΡΕΣ	55
ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ	38
ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΡΕΝΟΥΑΡ	26
'Ηρωας Θρύλος	23
Νίκος Σαλονικιός	21
Τροβαδούρος	21
Πάνθηρ	13
Λάκης Μιχαηλίδης	12
Πεννομάχος	12
Παιδί της Μακεδονίας	12
'Αρκάδι	10
'Αγνωστη 'Ελληνίδα	9
Δάφνη τοῦ Εὐρώτα	6
Συνδυασμός Γλωσσοκοπάνα - Σκαλιστήρι	5
'Υπερέλληνας	5
'Ιούλιος Καίσαρ	4
Πινόκιο	4
Φρουρός της Ειρήνης	3
Μπούλης	3
'Αγγελος Φῶτος	3
Βασίλισσα της 'Αληθείας	3
Σκαλιστήρι	3
Γλωσσοκοπάνα	2
Ταπεινὸ 'Ιο	2
Αὐγερινός	1
Γίνος Βουγὰς	1
Μπουζουκκέφαλος	1
Πεννομαχικός Συναγερμός	1
Κατεπάνω	1
Ρεμής	1
Παιδί τοῦ 'Αμερακικοῦ	1
Καλόκαρδος	1

'Η ψηφοφορία συνεχίζεται: Οἱ ὑποψήφιοι ἄς φροντίσουν νὰ διεκδικήσουν τὴν νίκη.

Ψηφοδέλτια θὰ γίνωνται δεκτὰ μέχρι 31 Δεκεμβρίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΓΕΩΡΓΑΝΟ. Τὸ πεζογράφημά σου καλὸ.

Καλοῦσαις ἡ ἔκθεσί σου ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΔΗΜΗΤΡΑΚΕΛΛΗ.

Σ' εὐχαριστῶ ΒΑΣΙΛΕΙΕ Θ. ΓΑΖΗ γιὰ ὅλες σου τίς φροντίδες. Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν 5.000 δραχμῶν θὰ τοῦ ἀπαντήσῃ ἡ διακυβέρνησις.

Καλὴ ἡ συνεργασία σου ΑΛΚΗ ΧΑΡΟΥΜΕΝΕ.

Καλὸι εἶναι οἱ στίχοι ποῦ μου ἔστειλες φίλτατε ΚΥΡ. ΚΑΛΠΑΚΙΔΗ. Ἐχουν πολὺ χιούμορ καὶ δείχνουν πὺς ἔχεις ἀρκετὸ σατυρικὸ πνεῦμα! Ἀλλὰ δὲν θὰ ἤθελα νὰ δημοσιεύσω τοὺς στίχους σου μὴ μὰς πᾶρουν γιὰ... ἔχθρους τοῦ στρατοῦ καὶ καθὼς ἔξερεις ἐμεῖς ἀγαποῦμε καὶ τιμοῦμε τὸ στρατό. Ὡς τόσο σὲ δέχομαι τοῦ σατυρικοῦ στίχου σου δημοσιεύω ἐδῶ τὰ δυὸ πρῶτα τετράστιχα:

Μὲς στὸ χακὶ μὲ ντύσανε
σὰν φύλλο πρασινίξω
Στῶν Γιαννιτσῶν τὰ στενά
περίπολος γυρίζω!...
Καὶ ὅταν μὲ βάλουν γραμμὴ
καὶ φύλαγγα κατ' ἄνδρα
τὸ δόλιο μὲ κλειδώνανε
στοῦ πεζικοῦ τῇ Μάνδρα.

Χάρηκα πολὺ ποῦ πήρα γράμμα σου ἀγαπητέ μου ΣΠΥΡΟ ΒΑΓΙΑ (Ἄρτα) καὶ μ' εὐχαρίστησεν πληροφορήθηκα πὺς ἡ κίνησις τῶν ἀναγνωστῶν σὴν πόλιν σὰς εἶναι ἀρκετὰ ἱκανοποιητική. Ἐπίσης μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίησις πληροφοροῦμαι πὺς σκέπτεσθε μὲ τὸ νέο χρόνι νὰ ἰδρῦστε ἓνα μικρὸ σύλλογο ἀναγνωστῶν τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ». Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν φειδωνύμων δημοσιεύω σήμερα σχετικὴ ἀνακοίνωσις. Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ τὴν συμβουλευθῇς. Ὅσο γιὰ τὸ σύλλογο ἱπαναλαμβάνω: Προτιμῶ νὰ ἐπαιχθῇς στὸν «Ἐλικῶνα» δημιουργοῦντες τὴν Ἄρτα παράρτημα.

Τὸ πεζογράφημά σου ΚΩΣΤΑ ΚΑΤΣΟΥΚΗ περίφημο.

Τὸ σατυρικὸ σου ΒΑΣΙΛΕΙΕ ΘΩΜΑ ΓΑΖΗ δὲν εἶναι καθόλου ἀσχημα. Ἐχει ἀρκετὸ πνεῦμα. Τὰ χαλάει κάπως στὸ μέτρο.

Τί τρεμποῦλα ποῦ μὲ πιάνει ὅταν ὁ καθηγητὴς στὸ μάθημα μὲ βγάινει κλπ.

Μοῦ γράφεις ΑΡΙΑΔΝΗ ΤΖΟΥΜΑ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:

Ἄχω χρόνια τώρα ποῦ διαβάζω τίς πολυτίμες σελίδες σου. Καὶ κάθε λέξη του τὴν ρουφῶ σὰν διψασμένο ἔλαφι. Βλέπω μέσα τόσο ὠραία πράγματα. Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς πατρίδας μας τῆς ματα. Πρὸς ὅλα τὰ τρισηφύδια «Ἑλλάδος» μας πολυδοξασμένης καὶ τρισυνδυοῦν στίς λαμπρὲς τὰ παιδιὰ γράφουν καὶ ἐντυφλῶν στίς λαμπρὲς σου σελίδες». Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

Πολὺ καλὸ ΚΩΣΤΑ ΔΕΙΛΑΝΗ τὸ ποιήμα σου «Νόνι - νόνι». Ἐπίσης καὶ ὁ «Πόθος» καὶ ἡ «Χάρα».

Εὐχαριστῶ Μ. ΤΣΑΓΓΛΙΩΤΗ γιὰ ὅσα ὠραία μοῦ γράφεις. Ἐγὼ ἀπαντῶ σὲ κάθε γράμμα φίλου μου. Γιὰ τὴν μὴ ἀπάντησίν σου δὲν ἔχω λόγους. Γιὰ τὴν μὴ ἀπάντησίν σου δὲν ἔχω λόγους.

Ἐνδιαφέρουσες οἱ συνεργασίες σου ΝΙΚΟ ΜΥΡΣΙΝΗ.

Καὶ ἡ δική σου ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟ ΙΒΑΝΣ.

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ γράμμα σου ἀγαπητέ μου Γ. ΣΑΟΥΛΙΔΗ. Περιμένω τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών σου. Ἡ καταγγελία γιὰ τὸν Παν. τοῦρῃ ἔχει γίνῃ τώρα ἐδῶ καὶ ἀρκετὸ καιρό!

Δημοσιεύω ἐδῶ μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ ὁλόκληρο τὸ ὁμοῖο γράμμα σου ἀγαπητὴ φίλη ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗ:

Μὲ χαρὰ πήρα τὸ τελευταῖον τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ σὰς καὶ σὰς εὐχαριστῶ. Μὲ μεγάλη μου νὰρὰ εἶδα στὸ ὁμοῖο αὐτὸ τεῦχος καὶ κατὰ πὺς ἰδιαίτερος μὲ συνεκίνησε. Εἶδα τὴν μεγάλην πρόοδο τῶν Ἑλληνοπαίδων ποῦ ὁ μεγάλος ἐνθουσιασμός τῆς ἐθνικῆς μας ἐορτῆς τοὺς ἔκανε νὰ πετάξουν μὲ τὰ φτερά τῆς φαντασίας τοὺς καὶ γιὰ ἕνα νὰ ζήσουν τὴν ζωὴν τοῦ ποιητοῦ, τοῦ καλλιτέχνη καὶ νὰ γράφουν τόσο ὠραία πατριωτικὰ ποιήματα. Πάντα μὲ συγκινεῖ νὰ βλέπω στὸ περιοδικό κατὰ τὸ ἀξιόλογο γραμμένο ἀπὸ παιδιὰ σὰν δικό κατὰ τὸ ἀξιόλογο γράμμα ὅλα μὲ πνεῦμα ἀθάνατο καὶ ἐμένα σχεδὸν ἡ μικρὰ ὅλα μὲ πνεῦμα ἀθάνατο καὶ ἑλληνικό ποῦ δείχνει πόσους λογοτέχνες ἀξίους θὰ παρουσιάσῃ σὲ λίγο ἡ σημερινὴ ἑλληνικὴ γενεά. Διὰ μέσου τοῦ περιοδικοῦ μας στέλνω ἓνα θερμὸ πατριωτικὸ χαιρετισμὸν σὲ κάθε ἀναγνώστη τοῦ περιοδικοῦ, ποῦ πιστεύω τὸ διαβάσει κάθε Ἑλληνοπόλις, καὶ ἰδιαίτερος στοὺς μικροὺς νέους - σὰς καλλιτέχνες τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Τοὺς εὐνοῦμαι νὰ προσδεύσων καὶ νὰ γράφουν πάντα κατὰ τὸ καλλίτερο γιὰ τὴν πατρίδα μας.

Ὁ φίλος μου ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΡΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ σὲ ἐπιστολῇ του ζητεῖ νὰ μείνῃ μόνον ἓνας σύλλογος. Καὶ ἡ «Μακεδονικὴ Φλόγα», νὰ ἀποτελέσῃ τρόπον τινὰ σύλλογον τοῦ «Ἑλικῶνος». Πολὺ καλὴ ἡ μετὰφρασί σου.

Εὐχαριστῶ πολὺ ΒΟΣΤΙΤΣΑΣ ΑΓΚΑΛΙΑ γιὰ τοὺς χαιρετισμούς σου καὶ τὰ καλά σου λόγια.

Τὸ 60 τεῦχος ὑπάρχει ΛΑΜΠΡΟ Σ. ΝΤΟΤΣΙΑ. Κάλυμμα γιὰ τὸν τόμο τοῦ 1952 δὲν ὑπάρχει. Πάντως ὁποῖος θέλει νὰ παραγγεῖλῃ,

ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΡΚΟ: Θάρρος καὶ μόνο θάρρος. Ὅσα μοῦ λὲς δὲν εἶναι ἐμπόδια γιὰ ἓνα νέο ποῦ θέλει νὰ δράσῃ καὶ νὰ δημιουργήσῃ. Ἡ ζωὴ ἀντὶ καὶ τοὺς θανάτους καὶ τοὺς τολμηροὺς! Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν νέων συνδρομητῶν. Ὅσα σου σταλοῦν τὰ τεύχη ΑΛΕΞ. ΔΟΞΟΠΟΥΛΕ.

Μὰ εἶναι ἀπλούστατο ΒΑΣΙΛΗ ΠΟΛΥΜΕΡΗ (Ἀγινιά). Γιὰ νὰ γραφτῇ συνδρομητὴς πρέπει νὰ στείλῃς τὴ συνδρομὴ σου ὅπως τὴν ἀναφέρουμε στὴ 2α σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου. Ὅσο γιὰ τὸν τρόπο ἀποστολῆς ὁ καλλίτερος εἶναι ἡ ταχυδρομικὴ ἐπίταξη.

Χάρηκα πολὺ ΣΩΤΗΡΗ ΦΑΣΟΥΛΗ ποῦ ἐπικοινωνοῦ μετὰ σου ἐπειτα ἀπὸ τόση σιωπὴ. Τὰ τεύχη θὰ σοῦ σταλοῦν.

Πήρα τίς ἀθλητικὰς πληροφορίες ποῦ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Μ. Φ. Κ., μαθηταὶ Ἀγίου Γεωργίου Γρεβενῶν, Ἐξαγριωμένους Γάτος, Φώτιος Καραφωτιάς, μὴ ὑπογράφων ἀπὸ τὸν Πύργον τῆς Βασιλίσσης.

Πήρα τίς σπαζοκεφαλίες τῶν φίλων μου: Ἐλευθερίου Δημητρίου Θεοδώρου, Λάκη Τακούλη, Γ. Κάππου, Σωτηρίου Φασούλη, Μικροῦ Μακεδόνας, Ι. Πατσιᾶ, Κλεάνθη Μαρκοῦση.

Πήρα τὰ «ἰα» νὰ γελάσῃ τῶν φίλων μου: Ἐλευθερίου, Δημ. Θεοδώρου, Ἀσημάκη Ν. Ἀλεξάνδρου καὶ Βοστίτσα ΑΓΚΑΛΙΑ.

Πήρα τὰ σκίτσα ποῦ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Νίκος Σαλονικιὸς (καλὰ), Μ. Μ. (ἔτσι κι' ἔτσι), τοῦ μὴ ὑπογράφοντος φίλου ποῦ μοῦ ἔστειλε τὸ «Φάρος» (καθόλου καλὸ), Ἐξαγριωμένους Γάτος (καλὸ).

Ὁ ΑΓΓΕΛΟΣ ΛΕΥΚΗΣ βρίσκει πολὺ καλὴ τὴν ἰδέα γιὰ τὴν ἀνθολογία ἐμμέτρων καὶ πεζῶν τῶν νέων μας φίλων. Τὸ πεζὸ σου τὸ βρίσκω καλὸ.

Μοῦ γράφεις ΓΕΩΡΓΙΕ ΚΑΠΠΟ ἀπὸ τὸ Αἴγιο: Ἐμὲ ἀπερίγραπτη χαρὰ καὶ λαχτάρα λαμβάνω τὸ περιοδικό, διότι κεντρίζει τὴν θέλησίν μου τὸ πλούσιο καὶ ἐλκυστικὸ περιεχόμενό του. Κάθε τι ποῦ εἶναι γραμμένο μὲ συναρπάζει καὶ μὲ μαγεύει. Ἡ ὄψη του μόνο, μαρτυρεῖ ὅτι εἶναι περιοδικὸ ποῦ σκοπὸν ἔχει νὰ μορφώσῃ τὴν Νεολαία. Δρασιζει καὶ εὐχαριστεῖ τὸν νέον ποῦ τὸ μελετᾷ. Σὲ σὰς, ἀγαπητοὶ ἐκδοταί, ἀξίζουν οἱ ἐπαινοί, διότι ἀγωνίζεσθε νὰ μορφώσετε ἡθικῶς καὶ πνευματικῶς τὴν Νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος.

Σ' εὐχαριστῶ Ν. ΚΟΥΡΤΑΛΙΔΗ γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια.

Πολὺ καλὰς οἱ συνεργασίες σου ΒΟΣΤΙΤΣΑΣ ΑΓΚΑΛΙΑ.

Καλὴ ἡ συνεργασία σου ΑΛΦΑΒΗΤΑΓΑΜΑ ΔΕΛΤΑ.

Καὶ οἱ δικές σου ΣΩΤΗΡΗ ΦΑΣΟΥΛΗ.

Ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὰ τὰ ποιήματά σου ΠΑΝ. Κ. ΚΑΠΑΤΣΩΡΗ.

Καὶ τὸ πεζὸ σου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ ΣΜΑΡΟΠΟΥΛΕ.

Καλὴ ἡ ἐπιστολὴ σου ΑΝΤΩΝΙΕ ΠΑΡΟΥΤΣΑ.

Μὰ μὴ στιγμὴ ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ (Σουφλί) μοῦ παρουσιάζεις γιὰ δικὰ σου δυὸ ποιήματα: Τὰ δημοσιεύω ἐδῶ. Πολὺ φοβοῦμαι ὅμως πὺς κάπου τὰ ἔχω ξαναδιαβάσει:

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

(Εὐθύμως μονόλογος γιὰ ἀγόρι)

Στὰ μαθήματα νὰ κῆρω

δὲν μπορῶ λογαριασμοῦ.

Ἡ Ἀνάγνωσις ἐν πρώτοις

μὲ πειράζει στὸ λαίμω.

Ἐπειτα, πῶς πῶ τί εἶναι

καὶ ἡ Ἀριθμητικὴ

ποῦ μοῦ σπᾶι τὸ κεφάλι

ἴσαμε νὰ πῇς κομικί.

Μὰ καὶ τί νὰ τὴς ζήλωσω,

δὲν μπορῶ καὶ νὰ χωνέψω

Φυσικὴ, Γραμματικὴ.

(Μὲ παράπονο):

«Α! ποῖα εἶναι ἀπὸ τίς δυὸ

περισσότερο κακὴ;

(Σοδαρά):

Τέλος τῇ Γεωγραφίᾳ

τῇ μαθαίνω μὲ τὴν βία

σὰς τὸ λέω σοδαρά,

πὺς τῇ βλέπω ὅπως βλέπει,

ἀν' ὁ λόγος ἐπιτρέπει,

κάθε νόφη πεδρά.

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ἡ μαμά τοῦ κάθουρα

εἶπε κάποια μέρα

στὸ παιδί της «Πῶς λοξὰ

πρὶπάτεῖς στὴν ἔσρα».

Κι' εἶπε τὸ παιδάκι της:

«Ἄκουσε, μαμά μου,

ἀπὸ σένα τῷμαθα

τὸ περπάτημά μου».

Ὅσο γιὰ τὰ ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ ποῦ μοῦ λὲς θὰ φροντίσω νὰ δημοσιευθῶν μὲ τὴ σειρά τους.

ΠΑΝΟ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ (Κόρινθος): Στὴν ἐρώτησίν σου ὁ Φιλοτέλης σου στέλνει τὴν παρακάτω ἀπάντησιν: Ἀπὸ τὰ γραμματόσημα ποῦ ἔχεις συγκεντρώσει νὰ χωρίσῃς ἀπὸ ἓνα καθαρὸ καὶ γερὸ ἀπὸ κάθε εἶδος. Τὰ ὑπόλοιπα μπορεῖς νὰ τὰ ἀνταλλάξῃς μὲ ἄλλα γραμματόσημα ποῦ λείπουν ἀπὸ τὴ συλλογὴ σου ἢ νὰ τὰ πουλήσῃς. Ἡ σειρά τῶν Ἡρώων τοῦ 1821 τὴν ὁποῖαν ὀνομάζουμε «Ἐκατονταετηρίδος» στοιχίζει σφραγισμένη 45.000 δραχ. καὶ ἀσφράγιστη 70.000 δραχ. ἐπὶ πλέον δραχ. 2.000 διὰ ταχυδρομικὰ συστημένη ἐπιστολῆς. Ἐμβάζοντες τὴν ἀξίαν εἰς τὸν κ. Μιχαὴλ Τσιδύλογον, Κόνινγος 12β, Ἀθῆναι καὶ θὰ τὴν λάβετε.

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΛΑΚΗ ΤΑΚΟΥΛΗ γιὰ ὅτι μοῦ γράφεις στὸ γράμμα σου. Ἡ συνεργασία σου ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσα.

Πολὺ μὲ ἱκανοποιεῖ οἱ συνεργασίες σου ἀγαπητέ μου φίλε ΘΑΝΕ ΠΑΣΧΟ (Ἐδεσσα). Καὶ δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ ποιήματά σου:

ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑ...

Ἀνέγγιχτῃ ἀπ' τίς μάνητες, φαντάσεις φωτα-
(Χτίδα,

Πατρίδα μου Ἑλλάδα!

Ἡ φῆμῃ σου κοσμοκαύστη, θριαμβικὴ ἀφίδα

σοῦ στήνει εἰς τὸ Πάρθενον τῆς γῆς τῶν ἀθανάτων!

Σὲ ζῇ — σοφὴ Παλλάδα!

Ἡ ρώμη σου, π' ἀνσκιρτᾷ τὴν μέρα τῶν θαυμάτων!

Τῆς δόξης σου ἡ θαυτοπρὶ καὶ ἄπ' τὰ πολὺ τὰ

(χρόνια!

Ἡ νίκη — ἔστιάδα! ...

ποῦ πάντα στὸ βωμό σου ὄρθῃ, σὲ διακονεῖ αἰῶ-
(ναί!...

Ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὸ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΙΑΛΙΑΤΣΗ τὸ ποιήμα σου. Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ὠ-
δὴ... σιδηρόδρομος. Ἀποφύγετε πρὸς Θεοῦ τὰ
σχοιντοελῆ. Προτιμᾶτε τὰ μικρὰ - μικρὰ καὶ ὠ-
ραία.

Πήρα τίς ἀθλητικὰς πληροφορίες τῶν φίλων μας: Ἀσημάκη Ν. Ἀλεξάνδρου, Ν. Κωνσταντινίδη, Α. Φάκα.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ «Ἑλικῶνος» Π. Παπαδάκης μοῦ στέλνει τὴν παρακάτω ἐπιστολὴ:

«Τελευταία πολλοὶ συνεργάται τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» καὶ ἰδιαίτερος πολλὰ μὲλῶν τῶν «Ἑλικῶνων» σὰς στέλνουν ἐπιστολὰς εἰς ὁποῖες ἀναφέρουν ὅτι δῆθεν τὸ ἔργον τοῦ «Ἑλικῶνος» ἀπέτυχε κ.λ.π. Ἀναλυτικὰ γιὰ τὰ δῆθεν σφάλματά μας ἀπαντήσαμε μὲ γράμμα μας τῆς 22 Σεπτεμβρίου ἐ.ε. στὸν Γ. Τριανταφυλλόπουλο, ὁ ὁποῖος μίλησε καὶ περισσότερο συγκεκριμένα. Θὰ θέλαμε ὅμως μὴ καὶ συνεχίζονται νὰ καταφθάνουν ἐπιστολὰς μὲ ἐπιθετικὰ κατὰ τοῦ «Ἑλικῶνος» περιεχόμενα, νὰ βάλουμε μερικὰ πράγματα στὴ θέσιν τοῦ ἀφῶ σὺν διοικούντες τοῦ «Ἑλικῶνος» ἔχουμε τίς περισσότερες εὐθύνες γιὰ τυχόν ἀποτυχία τοῦ ἔργου του.

Πῶτα - πρῶτα ὁ «Ἑλικῶνας» δὲν ἔχει ἀπέ-
τυχε. Γιατὶ χάραξε μὴ γραμμὴ καὶ μέσα σ' αὐτὴν τὴν γραμμὴν ὁρᾷ καὶ κινεῖται ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή. Ὁ χρόνος τῆς ἰδρύσεώς του — τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους — ἦταν ἡ πιὸ ἀκατάλληλη περίοδος γιὰ ἰδρυτικὴ συλλογὴν, τὴ στιγμή ποῦ ὅλοι ὅσοι θὰ μπορούσαν κατὰ νὰ βοηθήσουν ἐφευγαν γιὰ τίς ἐξοχὰς καὶ μὴ γενικὴ χαλάρωσιν παρεπρεῖτο ἀκόμη καὶ σὲ ὀργανωμένους ἀπὸ χρόνια συλλόγους. Κι' ὅμως, ὁ «Ἑλικῶνας» ἔχοντας ν' ἀντιμετώπισῃ όλες τίς ἀντιξοότητες καὶ μετὰ αὐτῶν — μὲ πίκρα μεγάλη τὸ σημειώ-
νουμε αὐτὸ — τὴν ἀρνήσῃ — ὅπως πολὺ σωστὰ γράφετε — ὅλων σχεδὸν τῶν δημιουργικῶν στοιχείων τοῦ περιοδικοῦ, καὶ τώρα τελευταῖα καὶ τὴν ἀνοιχτὴ ἐπίθεσίν τους. Πάλαψε καὶ μποροῦμε νὰ πούμε ὅτι κατὰ πέτυχε. Μπορεῖ τώρα νὰ λέγεται σύλλογος. Γιατὶ ἔχει μὲλῶ. ἔχει πρόγραμμα καὶ τὸ πρόγραμμά του θὰ π ρ α γ μ α π ο ι η θ ῃ, γιὰτί οἱ νέοι ποῦ ἀπαρτίζουν τὸν σύλλογο ἔχουν κέρη γιὰ βουλαὶ καὶ τὰ μέσα ποῦ λείπουν ὅσα βρεθοῦν, γιὰτί τίς ψυχὰς ὅλων ἀνεξαιρέτως τίς κεντρίζει ἓνας πόθος, μὴ ἐπιθυμία, μὴ εὐγενικὴ ἐπιδίωξις: νὰ δοῦν τὸν «Ἑλικῶνα» ὅπως τὸν φαντα-
στήκατε καὶ Σείς κ. Μεταξά, μεγάλον, δημιουργικόν, πρωτοπόρον ἑνανταμύριον Παρνασσόν. Καὶ θὰ τὸ πέτυχοῦν. Γιατὶ ἔχουν μαζί τους τὸν Χριστό. Γιατὶ προσδίδουν σὲ μὴ καινούργια Ἑλλάδα.

Αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια κ. Μεταξά, ποῦ, δυστυχῶς, παραδίδουν οἱ ἀγαπητοὶ μας φίλοι. Ἀλήθεια ποῦ μικρὸ, ἐλάχιστο δείγμα, εἶναι τὸ ὅτι, ἔστω κι' ἂν κινήθηκαν μόνο 3 — 4 ἄνθρωποι τὸ καλοκαίρι — ὅταν οἱ ὅλοι ἔλειπαν — ὁ «Ἑλικῶνας» κατὰ ἔκανε; Διαργάνωσε καὶ ἔδωσε μὴ λογοτεχνικὴ διάλεξη, ἔξεδωσε τυπωμένο περιοδικό, ἔκανε δυὸ διαγωνισμούς, ἔρχισε ἐδδομαδιαίως συγκεντρώσεις μελῶν μὲ συζητήσεις ἐπὶ διαφόρων συλλογικῶν ζητημάτων, ἔρχισε τὴ διοργάνωσιν παραρτημάτων σὲ ἀρκετὰ πόλεις τῆς Ἑλλάδος, βοήθησε τὸν ἀγῶνα τῶν Κυπρίων γιὰ τὴν ἑνωσιν, μὲ τίς μικρὰς του δυνάμεις, ἐκτυπώσας σχετικὴ προκήρυξη, ἔκανε τὴν προεργασία γιὰ τὴν ἐξόρμησιν τῆς ἀρχομένης ἐντὸς ὀλίγου περιόδου καὶ γενικὰ προ-

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμές 2.000. Δημοσιεύσεως άγγελιών 100 δραχμές ή λέξη).

1812. (36—24). Πολλοί προσπαθούν με μακροκαλείς και χωρίς περιεχόμενο άγγελίες να σάς πείσουν να τους ψηφίσετε. Προσοχή, λοιπόν! Μην άκούτε αυτούς τους ψηφοθηρές της «Πεννομαχίας» και δώσετε όλοψυχα και χωρίς φόβο τη ψήφο σας στον ΣΑΛΟΝΙΚΙΟ.

Νίκος Σαλονικιός

1813. ΘΕΑΜΑΤΑ: Θέμης Βραδός = 'Αγάνωτος Τσέντζερης, 'Αγγελος τού Φωτός = Σιγά μην... πέσης... Μαύρος Πειρατής, Καραβάνι τού Θανάτου, 'Υπεράνθρωπος, 'Υπερέλληνας = Λεγών των Κολασμένων, 'Ηρώας Κορέας = Μιά θέση και... φύγομε!

Εύκωνοπούλα - Σαλονικιός (ή άτράμητη δυσαρχία)

1814 (36—25). 'Η ΑΕΚ ή τρισένδοξη των 'Αθηνών κομάρι θα πάρη τή πρωτάθλημα γιατί' είναι παλγκάρι.

Καρμανιόλας

1815. 'Ηθελε κι' ό Νιόνιος μας να ρθή στην χορωδία, μά ό καλός μας χορωδός τόν πά στην κοροϊδία.

Καρμανιόλας

1816 (36—26). Προκηρύσσω διαγωνισμόν με θέμα «Μιά έκδρομή» άποστείλετέ τή στην σύστασιν Γεώργιον Λοδέρδον Βαθύ 'Ιθάκης. Δικαίωμα συμμετοχής 1.000 δρχ. Βραβεία έκλεκτά τήν 1 'Ιανουαρίου.

Σεζάρ

1817) (36—26). 'Αρτινοπούλα να χαρώ τή κίτρινο μάλλινο ζακετάκι. Τί λές για δυό λαγάκια; Βαρώνος Χ.

πάθησε να υπερπηδήση έμπόδια, έμπόδια που θα συντρίβαν άσφαλώς έναν κάπνιστημένο σύλλογο, όπως θέλουν να ονομάζουν τόν «'Ελικών». 'Ακόμα κάτι τελειώσαμε: Κάνει λάθος ό φίλος μας 'Αρκάδι όταν νομίζει ότι ό «'Ελικών» δεν έχει ούτε δέκα μέλη, γιατί μόνο στην 'Αθήνα έχει 25—30 μέλη, ενώ στις έπαρχίες έχει τουλάχιστον άλλα 60—70 μέλη με προοπτική αύξησεως στο διπλάσιο εντός ενός μηνός».

✱ Εύχαριστώ πολύ ΑΧΙΛΛΕΑ ΒΥΤΑΝΙΩΤΗ. Δεν είναι άνάγκη άλλης δηλώσεως. Είς τή γράμμα όμως δεν υπήρχε χρήση.

✱ Σε εύχαριστώ πολύ Π. Θ. ΓΡΕΝΤΖΟ για τή άρτία σου γράμμα και τίς φιλικές σου φροντίδες.

✱ Πήρα τή σκίτσα τών φίλων μου: 'Ασημάκη 'Αλεξάνδρου (Έτσι κι' έτσι) 'Εξάφαλμου (πολύ καλά. Μπράβο!).

✱ Πήρα τίς άθλητικές συνεργασίες που μου έστειλαν οι φίλοι μου: ΕΦ., ΜΚ., και Κλεάνθης Μαρκούσης.

✱ Πήρα τή αγία να γελάτε τών φίλων μου: 'Αθ. Λουλούδη, και 'Αργυρίου Γκερέου.

✱ Πήρα τίς σπασσοκεφαλίες τών φίλων μου: Πέτρον Μπαρρακίτη, και 'Αγισιλάου Παπαϊκονόμου.

✱ ΑΓΗΣΙΛΑΕ ΠΑΠΑΔΟΚΟΝΟΜΟΥ, με ρωτάς για τίς συνδρομές; 'Αλλά γράφω σε κάθε φύλλο γι' αυτό τή ζήτημα. Πάντως σου λέω: 'Η συνδρομή για τούς συμμοριοπληκτους είναι 10.000. Για τούς άπορους απλώς 10.000.

✱ Πολύ καλές οι συνεργασίες σου άγαπητέ μου ΕΞΑΦΑΛΜΕ.

✱ Προκαλεί ένδιαφέρον ή περιγραφή σου ΔΙΑΒΑΤΗ Κ.Κ. 'Εκδρομή σε βουνοκορφές».

✱ 'Αν οι στίχοι που μου στέλνεις ΑΡΓΥΡΙΕ ΛΟΥΚΑ ΓΚΡΕΚΟ ('Αταλάντη) είναι τή πρώτο σου ποίημα, αυτό θα πη πως θα κάμης προόδους στην ποίηση.

✱ Εύχαριστώ πολύ Δήμητρα Σιδέρη Μαραγκόκη και Βασιλική Παν. Θεολόγον για τή άρτία σας γράμμα, που ένα μέρος του αντίγράφω εδώ, με ιδιαίτερη εύχαριστήση.

✱ Είμαστε κι' μέis δυό θερμές άναγνώστριες τού άγαπημένου περιοδικού «Σπίτι τού Παιδιού». Ζήσαμε 4 χρόνια στις παιδοπόλεις γεμάτα χαρά και εύτυχία. Τώρα βρισκόμαστε και πάλι στην 'Αθήνα σε μία επαγγελματική σχολή τού 'Εράνου τής Βασιλίσσης».

✱ Μου γράφεις ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΡΑΓΚΟΖΗ: «Λυπούμαστε πολύ που άποκαλύπτομε δυό αντίγραφεις 'Αλέξανδρο Μακρυλάκη και 'Αντώνιον Παπατέλην, μαθητάς γυμνασίου Σουφλίου. Τή ποίημα

1818. 'Αγνό 'Ελληνόπουλο άλληλογραφούμε; Βαρώνος Χ.

1819. Θερμοαντιχαιρετώ άγνό 'Ελληνόπουλο και σ' εύχαριστώ (1673) και παιδί τού 'Αμδρακικού άν και είναι φίλος μου.

Βαρώνος Χ.

1820 (36—28). ΔΩΡΑ ΜΑΥΡΟΥ ΠΑΝΘΗΡΑ Στόν Μαύρο Πειρατή να γυρίση στην Μαλακία να μαυρίση πιο πολύ και μετά άς μονομαχήσωμε στην 'Αφρική.

1821. Και στην γόσσα Ζελίνα μία τσουκνίδα από τή Φλωρίνα μία ξεροψημένη ρεγγα

Μαύρος Πάνθηρας

1822 (36—29). Στούς φανατικούς φίλους μου: 'Αρδονάκι, 'Αρκάδι, Βαλεντίνο, Αιώνιο Μαθητή, Κ. Τριαντάφυλλο, Λεονάρδο ντά Βίντσι, Μ. Αιγιάτισσα, Μιχαηλίδη, Μπουζουκακόφαλο, Π. Τεμπέλη, Ρομπέν Δασά, Σκακιστή κλπ. κλπ. κλπ.

Γεια χαρά σας φιλαράκοι! Γεια σας ρε παιδιά μου φίνα, που μ' άγάπη και συμπάθεια μου καλωμάρετε τήν πείνα, με τή άρτία σας τή λόγια που με κάνατε να κλείσω για τού... λόγω σας τή στόμα κι' έτσι πιά να μη σάς βρῖσω!...

Εξάφαλμος

1823. Πρέπει από δω να φύγουν οι στρυφνοί... (Λιμοκοτόριοι και οι τόσοι τζιτζιφιόγκοι από τής πέννας μου (τό δόρυ!...

Μά έσείς, παιδιά μου φίνα, πούχετε τρανή άξία μέσα στην καρδιά μου μπήτε, ως να πάθετ' ά- (σφυζία!

Εξάφαλμος

1824. 'Η άγάπη σας μου δίνει... πεννομαχικά (φτερά

και ή βρυλική μου γλώσσα έχει έφόδια γερά! Μά ό νους μου ό κακομοίρης θέλει λύσει σ' ένα (γρίφο:

«'Αραγε, ρε πονηρούλια, μου χαρίσατε τήν ψηφο;»

Εξάφαλμος

1825 (ο.α.ω.ζ). Χαιρετώ όλους τούς 'Ηπειρώτες.

1826. 'Αγία Μαύρα γιατί αυτή ή σιωπή; Φοδάσαι τόν Βαρώνο Χ.; Θάρρος! Θάρρος! κι' εγώ εδώ είμαι.

Τρίπλες ό άόρατος

1827' Πεννομάχοι θα δράσω άόρατως.

Τρίπλες ό άόρατος

«'Ο Νικολάκης» που δημοσιεύτηκε στο τεύχος 68 είναι αντίγραφο. Τή διάβασα στο περιοδικό «'Ερμθρος Σταυρός» όταν ήμουν στην παιδοπόλη, και μάλιστα τή είχα πάρει σ' ένα μικρό παιδάκι και τή άπήγγειλε. Δεν θυμούμαι σε πού τεύχος.

Διάβασα με ιδιαίτερη θλίψη αυτή τή κατηγορία. Και περιμένο έξηγήσεις ιδιαίτερες από τόν παλιό μου φίλο τή Μακρυλάκη.

✱ Μά είναι δικό σου τή ποίημα αυτό που μου στέλνεις μικρή μου φίλη ΜΑΙΡΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ; 'Αν ναι, τότε θα γίνης μεγάλη ποιήτρια μία μέρα. Χαίρω πολύ που πρωτοπαίρνω γράμμα σου.

✱ Καλούτσικο τή ποίημά σου μικρή μου φίλη ΜΑΡΙΚΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΔΟΥ. Με χαρά κάνω τή γνωριμία σου.

✱ Και τή δικό σου ποίημα καλούτσικο ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΑΝΔΡΕΑΝΙΔΗ. Με χαρά μαθαίνω πως είσαι ένας πολύ καλός μαθητής. Έτσι είναι;

✱ 'Οχι όπως τή περίμενα τή ποίημά σου ΛΑΚΗ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ - ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ.

✱ Πολύ καλή και ή έκθεσή σου και τή σκίτσα που τήν συνοδεύη άγαπητή μου ΜΑΡΙΑ ΣΤΕΦΟΥ.

✱ Καλές οι συνεργασίες σου ΠΕΤΡΟ ΜΠΑΡΑΚΙΤΗ.

✱ 'Ομολογώ άγαπητέ ΗΛΙΕ δεν άντελήφθην άν ή έπιστολή σου γράφεται σοδάρά έτσι ή προσπάθης να κάμης πνεύμα. 'Αλλά μου φαίνεται άν δεν προσπάθησες τή πρώτο δεν πέτυχες τή δεύτερο; Δι' ό ό δημοσιεύω εδώ όλόκληρη τήν έπιστολή σου:

Καρδίτσα τή 21/11/52. Κύριε Μεταξά 'Ο 'Ηλιος άναφέρει: «'Η ύπ' έμού άναληφθείσα έκθεσις τού Φθινοπώρου συντάχθη και άποστέλλεται ύμιν υπό τόν τίτλον «Φθινοπώρου και ζωή». 'Αν ή δημοσίευσίς τής δεν θέλει γίνει λόγω τού μεγέθους τής, δημοσιεύσατε αυτήν διά στοιχείων τών 6' 'Ετερον, έκτερον, ούδέν. 'Ησυχία, τάξις, ασφάλεια καθ' άπαξάσασαν τήν χώραν». Ταπεινός τής Σής Μεγαλειότητος ύπηκοος. 'Ο 'Ηλιος».

Θέλεις λοιπόν να κάμης πνεύμα; Θά μου επιτρέψης να σου πώ πως τή καταφέρνεις πολύ πολύ άσχημα. Όσο για τή πεζό σου, θά ήταν πολύ καλό άν είχε άπαλλαγή από μερικά «άνωστα» παραγεμισματα. (Μου συγχωρείς τήν άσυντηρητική). 'Αλλά έχουμε επαρκώς έξηγήση. Θέλεις να γίνης δημοσιογράφος, προτού λοιπόν βλέπεις τή χειρόγραφά σου να παίρνουν τήν προς τόν κάλσον άγουσαν, φρόντισε τουλάχιστο να μάθης μερικά πράγματα τή όποια θα σου είναι πολύ χρήσιμα στο μέλλον.

Απάντησι σ' όλες τίς έπιστολές που είχα στα χέρια μου μέχρι τας 25 Νοεμβρίου.

1828 (36—30). 'Αλληλογραφώ με όλους - ες. 'Ελάτε, Κ. Τριαντάφυλλο, Κρινάκι τής Αθήνης. Βαλεντίνο, Ψάλλη τής 'Αγροτιάς, Πινόκιο, γραφτε: Βασίλειον Χρισ. Μόνη Παιανία 'Αττικής. «Μαύρος Κουράσος»

1829 (36—31). Πρωτομπαίνοντας στη πανομαχόστηλη χαιρετώ όλους - ες ιδιαίτερας Ντολρές και Φάρο 'Αρετής.

Ξανθιά 'Ολλανδέζα

1830 (36—32). 'Επανερχόμενος χαιρετώ όλους και άλληλογραφώ με 'Αθηναίοπειραιώτας - τιστες Γράφτε: Μπακόπουλον Παναγιώτην Κρέσταινα.

Στέφανος Μυρούνης

1831 (ό άσκε). Χαιρετώ όλους τούς 'Αρτινούς ιδιαίτερας 'Αγνό 'Ελληνόπουλο, 'Αρτινοπούλα, δυό άλητάκια. 'Αγρίμι τής Πάμπας

1832 (36—33). Παννομάχοι! Μή συγχωρείς για τήν άπουσία μου τόν καιρό. Είχα άπρηγία... Μαθητής

1833. Διά τής πεννομαχόστηλης χαιρετώ τούς Κατεπάνω, Ν. Σαλονικιό, Ρεμή, Ν. Γεολάνδο, Φ. 'Ιππότη, Σπίθα, Μπούλη, Δύο σοφούς, Γιό Μαθητής τής Πίνδου.

(Ελικώνος)

1834. Α. Μαθητής = Θέατρον Σκιών - Καραγκιόζης. Π. Ντεμπέλης = άνοησία σε τετράγωνο. Γκώρτον Ρέξ = Ποιητής ό Νέρων.

Μαθητής

1835. Πινόκιο! Μή συγχωρείς σέ πήρα για πινάκιο. Πάντως όμως συμφωνώ μαζί σου(1639). 'Αλλά τί έγινε; Σε σταυρώσανε;

Μαθητής

1836 (35—26). ΘΕΑΜΑΤΑ: Καρμανιόλας = Πρό παντός... ψυχραιμία. Ντορεμής = 'Αρκί-σθηκα έκδίκηση. Ν. Γεολάνδος = Βασιπτικός. Δυό Μαθηματικοί ή Σαλονικιός = 'Αμπότ και Κουτίλλο συναντούν τόν... 'Αόρατο άνθρωπο. Φουρτουνιασμένο Πέλαγος = ό 'Αλλος.

Εύκωνοπούλα - Σαλονικιός (τό βρυλικό ντουέττο)

1837. Εύχαριστώ για τήν ύποστηρίξη, καλοί μου, Πάνθηρα, Ρομφαία. Πιστεύω να σάς μιμηθούν κι' οι άλλοι και δώσουν τή ψηφο τους.

Νίκος Σαλονικιός

1838. Μακεδόνες! Χρέος σας να ψηφίσετε Νίκο Σαλονικιό, Σαλονικιό! Σαλονικιός!

Σαλονικιός

1839 (35—26).

Κουκουναροθερμενός ψευδώνυμο όλο μένος έχω τή σόμα στρουμπουλό μάγουλα σαν φιρίκι κανείς δεν με γνωρίζει μόν' ό ξανθός ό Μίκυ.

Κουκουναροθερμενός

1840. 'Υστερα από ολιγόμηνη άπουσία μου από τόν πεννομαχικό κύκλον, επανέρχομαι τώρα στην κίνηση γεμάτος κέφι.

Ξανθομίκης

1840 α). Χαιρετώ: Μ. Πειρατήν, Κ. Δελινό. Τροβαδοφύρον, Κουκουναροθερμενόν. 'Αντιχαιρετώ: 'Εξάφαλμον, Ξανθή Μπακλίτσα, Νίκη Σαραφενίδου για χαρά.

Ξανθομίκης

1841. Κεραυνέ γεια σου. Είμαι καλά παιδί μου; Δόξα τώ Θεώ έ; Πρόσεξε!!! Έέχασες να βάλης μία όξεια, που έχεις τή μάτια σου, δεν προσέχεις χρυσό μου λιγάκι όταν αντίγραφε... Καλά τή γράφει... ή «Ζωή τού Παιδιού», ή «Αία-πλάσις τών Παιδών», ή «Θησαυρός», 'Ακουσε με. 'Οταν δεν έχεις κανένα τόμο ζήτησε από τή χαρ- τοδιόλιποπώλειον κ. Σιτσάνη ή είδοποιείς έμένα να φροντίσω. Συμφωνοί; Περιμένω...

Ξανθομίκης

1842. Θανάση Μπέμμη, Μυτιληναίε 'Ολυμπιακή (μπράβο σου), Πιττακή Μυτιληναίε τί γίνεσθε βρέ παιδιά χαθήκατε...

Ξανθομίκης

1843. Κεραυνέ (Σταυρός 'Αλεξέλην) γιατί με πέρασες για κανένα νήπιο και μωρό, να άλληλογραφήσω με τόν μπέμμη σου τόν έξοδαφών σου τών 7 έτών Δημητράκη Ζαλούμη, Κυκλάδων 41, Μυτιλήνη ή έχετε συνεργασία στην αντίγραφή με τόν μπέμμη σου. Δώσε χαιρετισμούς στον Θ. Μπέμμη (Ν. Χ.), Χ. Δρόσον (Κ. Μ.), οι όποιοι είναι συμμαθητά σου. Καταλαβαρδούγκος;

Γ. Δορίδας

1844 (35—27) Θερμοχαιρετώ όλα τή παιδιά τού Ζηρού. Εύώγ. Παπαγγέλη και Γρ. Παππά σας άπάντησα.

Ρόξ Μαργαριτάρι

1845 (35—28)

Είμαι έξυπνο παιδί κι' όλους σάς χαιρετώ και για τή δημοψήφισμα τούς ψηφους σας ζητά.

Μαύρο, μαύρο στην άρδα σ' όλους τούς μογατζήδες 'Εξάφαλμο και Ρεμάρδ Κατεπάνω και Ρεμάρδ.

Μαύρο τινὸς πολὺ ἀκόμη
στὴ γριὰ τῆ Ντολорὲς
τὶ τοὺς θέλουν θὰ τοὺς ψήφους
οἱ φαφούτες κι' οἱ γκαδές;

Μαύρο σ' ἔλους
ἄσπρο σὲ ἔνα
μόνο εἰς τὸν ΠΕΝΝΟΜΑΧΟ
καὶ σὲ ἄλλονε κανένα.

"Ολοὶ ἐμένανε ψηφίστε
Πεννομάχο στὴ γραμμὴ
Πεννομάχο μονοκούκι
πρῶτος ὁ ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΣ νὰ βγῇ.

Πεννομάχος

1846. Προσεχῶς οἱ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ μιά νέα πρω-
τοτυπία. Δυστυχῶς δὲν ἀλληλογραφῶ 'Αηδονάκι
(ψήφισέ με). Γιατὶ Σκακιστὴ τόσες κρύες ἀγγε-
λίες; Στὸ δημοφήσιμα φίλοι καὶ ἐχθροὶ ζητῶ...
σταύρωμα. 'Ας μὴ ξεχαστῇ λοιπὸν ὁ

Πεννομάχος

1847 (36—45). Μικρὴ Ποιήτρια ἔγραψε καὶ
περιμένω. Θερμοχαιρετῶ 'Αρτινοπούλα καὶ τὴν
ὑπερλαχριστῶ (1619).

Κόκκινο Τριαντάφυλλο

1848 (36—46). Στὴν Π. Τσιγγάνα. 'Ω χά!
χά! χά! Τσιγγανοπούλα. 'Ε, πόσες φορὲς ἐγλύ-
τωσες ἀπὸ τοῦ χάρου τὰ χέρια κι' ὅμως ἀρκατὰ
χάρηκες νὰ ξέρης. Τώρα νὰ σὲ ἀποκαλύψωμε;
'Οχι; 'Οχι; 'Ε; Καλὰ ἄντε νὰ χαρῆς. 'Αντίο.
Τρελλὲς Πεταλουδίτσες

1849. Μιὰν ἡμέρα ποὺ μιλούσαμε
ὅλοι οἱ πεννομάχοι
ξαφνικὰ ἦρθε καὶ ὁ 'Εξάφαλμος
καὶ κάθησε στὴν ἄκρην
στοῦ οὐρανοῦ τὰ μακρὰ.

Τρελλὲς Πεταλουδίτσες

1850. Θέλετε νὰ μάθετε Μελίσσες ποιὲς εἶναι;
ἀκούστε μας ἀποκαλύψεις. Μελίσσες = Νίκη Λά-
ρη καὶ Σοφία Βενέτη.

Τρελλὲς Πεταλουδίτσες

1851 (36—48). ΠΡΟΣΟΧΗ!! ΠΡΟΣΟΧΗ!!
ΠΡΟΣΟΧΗ!! Προκηρύσσω Ἀ' μεγάλον φιλολογι-
κὸν διαγωνισμόν ποιήματος, σκίτσου, πεζοῦ (θέ-
μα ἐλεύθερον). Δικαίωμα συμμετοχῆς δραχ. 1.000.
Πρόθεσμία ἕως 30 Δεκεμβρίου 1952. Βραβεῖα με-
γάλης ἀξίας (30.000). Στείλτε ὅλοι - ες, δὲν
σὰς λέω ψέματα, ἔχετε τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου
δὲν εἶμαι σάν τοὺς ἄλλους. Τὰ ἔργα νὰ στέλνω-
νται στὸν: Κώσταν Χρήστου Μπισινάκη, ὁδὸς
'Αρεῶς 26. Συνοικία Ράχης, Καλάμαϊ.

Ψάλτης τῆς 'Αγροτιάς (ὁ ... Δίκαιος)

1852 (34—15). Στὰ δίκτυα μου βρίσκονται
Ντολорὲς καὶ πάντα ξεφύγεις. Κάποτε θὰ σὲ
'Αρτινοπούλα μελαγχόλησες καὶ μαράθη-
κίσω. Ξηρὰ δέντρα!! Σαλονικίος — Εὐζωνα-
πούλα: Ραγισμένες... καρδιές!

Νίκος Μελωδὸς

1853 (46—44). Πεννομάχοι προσοχὴ διότι εἰς
τὸ ὥραϊο σαλονάκι προστίθεται ἕνας φωτοβόλος
ἄστὴρ, τό... ξύλο τό... ἀπελέκητο.

Ξύλο 'Απελέκητο

1854. 'Αρχοντάπουλο τῆς 'Αρτας δὲν θὰ ἐπρε-
πε νὰ ἀνακαλύψης τὸν ἀρχαιολόγο 'Ιδανς γιατί...
Ξύλο 'Απελέκητο

1855. Γνωρίζω σὲ Ρομφαία εἰμαστα...

Ξύλο 'Απελέκητο

1856 (36—50). Κάπως ἀργὰ μπαίνω στὴν πεν-
νομαχόστηλη. Χαιρετῶ ὅλους - ες, ἰδιαίτερος Καρ-
κελοπούρης

1857. Καρμανιόλα σὲ ξέρω εἶσαι ἀπὸ τὴν 'Ασ-

σὺνὴ σὲ καλῶ σὲ πεννομαχία. Κελεπούρης

1858 (37—11) 'Αγνωστὴ 'Ελληνίδα, 'Εξά-
ψαλμὲ Ντολорὲς βασιλεῖς τῆς πεννομαχίας σὰς
Βασίτισας 'Αγκαλιά

1859 (37+12) Χαιρετῶ Καρανὸν καὶ ζητῶ
ἀλληλογραφία. Πρωτογράψτε: Πέτρον Μητράκαν,
Τεχνικὲς Σχολὲς 'Αλεξανδρουπόλεως.

'Εξαγριωμένος Γάτος

1860) 'Αντιχαιρετῶ Κασίμ τὸν Κίτρινο.

'Εξαγριωμένος Γάτος (Μουροκίτρινος)

1861 (37—13)

'Αρτινούλα, 'Αρτινούλα μὲ φωνάζουν μὲ καὺμό
κι' ἂν μποροῦσαν μιά φόλα θὰ μοῦ ρίχναν στὸ
(λαϊμό).

'Αντιχαιρετῶ Τρίπλεξ καὶ στὴ φίλη μου Μικρὴ
Ποιήτρια, δὲν καταλαβαίνω γιατί. Διὰ Διαβολά-
κια δὲν πάτε γιὰ τὸν μπαμπάκα σας; Μὴ φοβᾶ-
σαι Μοιραῖο 'Ακρογιάλι.

'Αρτινοπούλα (τὸ ὥραϊο κορίτσι)

1862 (37—14) Θεάματα: 'Αηδονάκι = 'Εδῶ
... 'Ωδεῖο, Κ. Δελινδὸς = Μαύρη εἶν' ἡ νύχτα
στὰ βουνά. Χιονούλα = 'Η Νάνσυ πάει στὸ Ρίο,
Τσοῦχτρα = Μὴδὲν στὸ πηλίκον, Πράσινο Βέλος
= Ναστραβὶν Χότζας, Πονηρούλης = 'Ο ταραμο-
κεφτές, Τροβαδούρος = Κλάφτα... Χαράλαμπε.

Ν. Σαλονικίος - Εὐζωνοπούλα

1863) Σαλονικίος: Τὸ ψευδώνυμο ποὺ ἤλακτρι-
ζει. Σαλονικίος: 'Ο σύμμαχος τοῦ γέλιου. Σαλο-
νικίος: Τὸ καλύτερο ψευδώνυμο μὲ τὴν ὠραιότερη
δράση. Σὲ ὅλων τὰ ψηφοδέλτια νὰ ὑπάρχη καὶ ὁ
Νίκος Σαλονικίος.

1864 (37-17) ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙ ΤΩΝ «ΑΥΤΟ-
ΚΡΑΤΟΡΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΛΑΣ»

Πεννομάχοι! 'Ελάτε ὅλοι στὴν ἀγκάλη μας τὴν
(πλάνα
κι' ἀπ' τοὺς σύλλογους τοὺς ἄλλους κάντε ὅμα-
(δικὴ κοπάνη!

Στὴν παρέα μας ἐλάτε κι' ἄς καθίσετε ἰσοδία!
Μὴ φοβάστε! Δὲν σὰς τρώμε κι' οὐτε ἔχομε...
(μικρόδια!
'Εξάφαλμος

1865 Σύνθημά μας εἶν' τὸ κέφι, ἡ χαρὰ, τὰ ξε-
(καρδίσματα!
Δὲν χωρᾶν στὴ συντροφιά μας ζήλειες δάκρυα
(καὶ πείσματα!

κι' ἂν ποτὲ φανῇ τὸ δάκρυ στῶν ματιῶν μας τὰ
(θεμέλια
δὲν θὰ εἶναι ἀπὸ θλίψι, μὰ μονάχα ἀπὸ γέλια!...

'Εξάφαλμος

1866 "Ολοὶ σὲ μὰς προσέλθετε! Ζεστοὶ καὶ πα-
(γαμένοι!
ὅλοι γινόσαστε θεοὶ! 'Εξω κανεῖς δὲν μένει!
Φίλοι! Στὸν κόσμο κράξτε τὸ νέο τὸ χαρμό-
(συνο:

«Γιορτὴ στὴν... πάρλα γίνεται καὶ στὴ σιωπῇ...
(μνημόσυνο!»

'Εξάφαλμος - Ντολорὲς.

1867 Γιὰ πληροφορίες: Κώστα Παναγιωτόπου-
λο. Πανσανίου 24 Παγκράτι, 'Αθήναι.

Γερμάτος συγκίνησι θερμοχαιρετῶ τοὺς: Χρι-
στιανικὴν Φλόγα, Μαύρο Πιπέρι, Κοντισοπούλα,
Λ. ντὰ Βίντσι, Βουλγαροκτόνο, Τρισεύγενη, Μέν-
τωρα, Αἰόλο, Ζαῖρα, κ.λ.π., κ.λ.π. Σὰς εὐχαρι-
στῶ γιὰ τὴν ἀγάπη σας.

'Εξάφαλμος

1868 (37-18) Μπά; γιατί παραδενεύσες; 'Ε-
πειδὴ παράτησα τὸ ποιητικὸ μου ταλέντο; Τώρα
τί περιμένετε; 'Α! τὰ θαύματα. 'Εε; 'Α! ναι.

Προκομμένος Τεμπέλης

(ἐξ 'Αρττ... τῆς)

1869. ΘΕΑΜΑΤΑ: Μπουζουκοκέφαλος = ὁ νεο-
γέννητος 'Αταλάντη = Τριγωνοκέφαλος. 'Αρκαδὶ =
Λαδωμένος ποτικὸς. Δάφνη = γριὰ προβατίνια.
Λακάς = κατόπιν ἑορτῆς. Βαλεντίνο = κακορρό-
μυαλος. Διὰ 'Αλητάκια = κόκκινα κάρβουνα. Φρί-
ξος = μεταβολή. 'Ελατος = μιὰ φορὰ καὶ ἕνα
καιρό. Μπούλης = ὅπως, ὅπως. Πινόκιο = τρύ-
πια καρέκλα, Αἰώνιος μαθητὴς = Τελειωμένος Για-
τρός. Παιδί τοῦ 'Αμδρακικοῦ = ἄσπρη παπαρού-
να. Σκακιστὴς = ὄνομα καὶ πρῶγμα. Νίκος Σα-
λονικίος = 'Εκπληξείς. 'Ομορφὴ 'Ηπειρωτοπούλα
καὶ Μαύρος Πειρατὴς. 'Ενα καὶ ἕνα ἑνδεκα. 'Αρ-
τινοπούλα = Μελαγχολία καὶ εὐθυμία νειάτα. Ποι-
ήτρια = κλωσσά τ' αὐτὰ τῆς.

Προκομμένος Τεμπέλης

(... 'Ηπειρώτης)

1870. Γιὰ, ἀγαπητοί μου, ΝΤΟΛΟΡΕΣ, 'Αγνὸ

'Ελληνόπουλο καὶ Ζηλιάρα ἀλήθεια; (1560).

Προκομμένος Τεμπέλης

(ὁ... πασίγνωστος;)

1871 (37-19). Προσοχή! Προσοχή! Καλῶ ὅ-
λους τοὺς 'Αεκτῆδες τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου, σὲ μιὰ
μεγάλῃ ἐξόρμησι ἐναντίον τῶν 'Ολυμπιακοπανα-
θηναϊκῶν μὲ ἀγγελίες. Μὴν ἀμελήσει κανεῖς.

(Κίτρινομαυρός) Μπούλης

1872 Ψάλτη τῆς 'Αγροτιάς ἡ σύστασή μου στὴν

841. Μπούλης

1873 Οἱ φίλοι μου ψῆφο μόνο στὸν...

Μπούλης

1874 Ζήτω ἡ ΑΕΚ.

(Κίτρινομαυροκίτρινος)

Μπούλης

1875 (37-21). Πρωτομπαίνοντας στὴν πενομα-
χόστηλη θερμοχαιρετοῦμε. Π. Τεμπέλη, Ρὸς Μαρ-
γαριτάρι, Ν. Σαλονικίος.

«Μικρὲς Πριγκήπισσες»

1876. Πεννομάχοι σηκωθῆτε

οἱ πριγκήπισσες περνοῦν,
τὶς φαλάκρες σας σηκώστε
τὶς γλωσσάρες σας δαγκώστε.
'Επριγκήπισσες οἱ ξανθομαλούσες»

1877 (37-23) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση
χαιρετῶ ὅλους — ἰδιαίτερος Ρὸς μαργαριτάρι ἐ-
ξάψαλμο. Ντολорὲς.

Βυζαντινὴ 'Αρχοντοπούλα

1878 (37-24) 'Αγαπητοὶ πεννομάχοι. 'Αφοῦ
κατάλαβα τὸν πόθο σας, νὰ μὲ βγάλετε ΠΡΩΘΥ-
ΠΟΥΡΓΟ Πεννομαχιῶν, θεώρησα σωστὸν νὰ παρα-
θέσω τὸ πρόγραμμά μου:

- 1) Σχολικὸ ἔτος ἀπὸ 9 εἰς 3 μῆνας.
- 2) Κατάργησις διαγωνισμῶν.
- 3) Κατάργησις βαθμῶν (ισότης).
- 4) Εἰσαγωγή, εἰς σχολὰς ἀνὰ ἐξετάσεων.
- 5) Δις τὴν ἑβδομάδα ἐκδρομὴ.
('Εντὸς ὀλίγου ἄλλα ἄρθρα τοῦ προγράμματος).

Μὲ ἀγάπη, ὁ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΛΑΚΗΣ ΜΙ-
ΧΑΗΛΙΔΗΣ.

ΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ = νοικοκυρεωσύνη.

ΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ = χάρμα τὸ γλυκύτα-
τον.

ΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ = χαρὰ καὶ εἰρήνη.

ΟΛΟΙ λοιπὸν ψηφίστε με. 'Εμπρός, ποῖος θὰ
μοῦ βάλῃ τὸν μεγαλύτερο σταυρὸ, τὸ ΥΠΟΥΡ-
ΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

ΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ (πρωθυπουργεῦον)

1879 ΣΕΡΡΑΙΟΙ, ΣΕΡΡΑΙΟΙ, ΣΕΡΡΑΙΟΙ,
ΣΚΟΠΙΑΝΟΙ, ΣΚΟΠΙΑΝΟΙ, ΤΟΥΜΠΑΙΟΙ βοη-
θήσατε. Θὰ πάρете τὰ καλύτερα ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ. (Η-
δη δύο ἀπενεμήθησαν: ΠΕΤΡΟΣ ΣΚΟΝΑΕΡΙ-
ΚΛΗΣ: 'Υπουργὸς ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ. 'Εκ. Ν.
Σκοπού. ΝΙΚΟΣ ΚΡΙΝΗΣ: 'Υπουργὸς ΠΑΙ-
ΔΕΙΑΣ - ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙ-
ΔΗΣ - ΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ.

1880 (37-25). Στὸν προκομμένο τεμπέλη:

Μποὶ δυὸ πῆχες
κόφι κακὴ
γένεια μὲ τρίχες
ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

'Αγριν. Λαουτζίκος

1881 Στὸν Λακάδ.

Δόντια φαφούτη
ὅλο σχισμάδες
ὑφους τσιφούτη
γιὰ μαστραπάδες.

'Αγριν. Λαουτζίκος

1882 Στὴ Ζηλιάρα

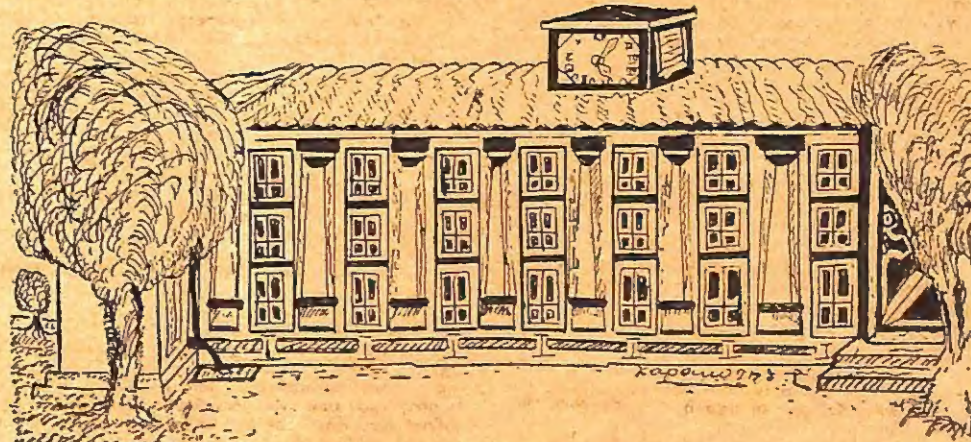
Κανένα χρώμα
δὲν τῆς ταιριάζει
καὶ τὰρ' ἀκόμα
βαφὲς ἀλλάζει.

'Αγρ. Λαουτζίκος

(Συνεχίζονται).

Νέα ψευδώνυμα

'Εγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα: Κελεπούρι Ξύλο
'Απελέκητο, Ξανθεία 'Ολλανδέζα, Κουκουναροθερ-
μένος, Βυζαντινὴ 'Αρχοντοπούλα, Κόρν Γουάπντ,
Παιδί τῶν Θερμοπυλῶν, Μικρὲς Πριγκήπισσες.

ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ Β.Ε.Σ. Ληξουρίου ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

(Σκίτσος Σ. Χαρακόπη)

(Συνέχεια από τη σελίδα 625)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΜΕ Τ' ΑΣΤΕΡΙΑ»

Ο διαγωνισμός μας αυτός, που ήταν και ο πρώτος, είχε σχετική μόνον επιτυχία. Λάβαμε 20 συμμετοχές (ποιήματα 6, πεζά 13, πρόζα 1) εμπρόθεσμες και 8 εκπρόθεσμες. Από αυτές ποιητικές ανώτερες ήταν οι συμμετοχές σε ποιήματα ενώ όλες οι πεζές ύστερουσαν. Η κριτική επιτροπή, που αποτελείτο από το Γιώργο Βελουδή εισηγητή και Παναγιώτη Παπαδόκη Ανδρέα Μανούσο, Χρίστο Μαρκουλή, Κώστα Θανάπουλο και Χρίστο Ρουμνιωτάκη μέλη, αναγκάστηκε να θεωρήσει τη συμμετοχή του «Αλκη Ροδοπούλου» ως εκτός θέματος, διότι αν και όπως αναγνωρίστη ήταν η πιο αξια για πρώτο βραβείο και λογοτεχνικότερη συμμετοχή δεν μπορούσε να καταταγεί ούτε στα πεζά ούτε στα ποιήματα χωρίς να χάσει την πρωτεύουσα θέση επί όσον άνηκε σε άλλο λογοτεχνικό είδος. Έτσι βγήκαν τα παρακάτω αποτελέσματα: ΠΟΙΗΜΑ: α' βραβείο: ΙΑΚΩΒΟΣ ΨΑΡΡΑΣ, Νάξος, β' βραβείο: ΑΛΚΗΣ ΙΤΕΑΣ, Αθήναι, ΠΕΖΟ: α' βραβείο: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΗΣ, Δομοκός, ΕΠΘΛΑ: Λόγω της μικράς διαφοράς των πρώτων από τα δεύτερα βραβεία αποφασίσθη να δοθούν και στους δεύτερους έπαιθλα, ως εξής: στους πρώτους: δίνεται για βραβείο η τραγωδία Τερζάκη «Ο Σταυρός και το Σπαθί». Και στους δεύτερους από ένα βιβλίο.

Επίσης βραβεύουμε και τον «Αλκη Ροδοπούλου» με ένα βιβλίο.

Όλους τους συμμετασχόντες ευχαριστούμε και τους νικητές συγχαίρουμε θερμά.

Η Κριτική Επιτροπή

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι νικητές παρακαλούνται να στείλουν το συντομότερο διευθύνσεις τους πλήρεις καθώς και μία φωτογραφία τους για το είδικο άλμπουμ του συλλόγου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΦΡΑΓΙΔΟΣ

Το θέμα ίσως αλλά και η αδιαφορία των φίλων μας έκαναν τον διαγωνισμό μας αυτόν να αποτύχει ποσοτικά. Έτσι πήραμε τρεις συμμετοχές. Από αυτές καλύτερη θεωρήθηκε του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΓΚΑΜΕΡΑ, Θεσσαλονίκη, που κέρδισε το πρώτο βραβείο και το έπαιθλο. (Το μυστικό της Καλλιτεχνικής Δημιουργίας του Τσάιχ). Η μακέττα του βραβευθέντος σύμφωνα με την προκήρυξη του διαγωνισμού θα γίνει η επίσημη σφραγίδα του «ΕΛΙΚΩΝΑ».

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Παρακαλείται ο βραβευθείς να μάς στείλει διευθυσή του και φωτογραφία του.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ

Τα καθήκοντα του αντιπροέδρου ανέτελλαν προσωρινώς στον Παντελή Νικητόπουλο (Άλαφροϊσκίωτο).

ΠΩΛΗΣΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ

Γραμματόσημα Έλληνικά και Ξένα συλλογής δωρεθείσης εις τόν ΕΛΙΚΩΝΑ πωλούνται για την ένισχυση του ταμείου του Συλλόγου. Ολόκληρος ή συλλογή 8ρχ. 200.000. Πληροφορίες από τη γνωστή διευθυσή μας για τμήμα Ψυχαγωγίας (τομέα Φιλοτελικό).

ΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΜΑΣ

Οι σύλλογοι του περιοδικού «ΕΛΙΚΩΝ» και «ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΕΣ» έχουν καταρτίσει πλήρες σχέδιο πρωτοτύπων διαγωνισμών που θα προκηρυχθούν συντομότερα. Το σχέδιο αυτό καλύπτει ολόκληρη την περίοδο Δεκεμβρίου 1952—Οκτώβριος 1953. Οι διαγωνισμοί θα είναι διαφόρων ειδών (λογοτεχνικοί, καλλιτεχνικοί, εξυπνάδας κ. λ. π.) και πάντοτε με βραβεία.

Στο τέλος του πρώτου εξαμήνου όμως θα γίνει και το εξής: Όλες οι συμμετοχές στους μερικούς διαγωνισμούς που θα έχουν γίνει θα συγκεντρωθούν και από αυτές θα βραβευθεί η καλύτερη σε κάθε είδος (ποιήμα, πεζό, κ.λ.π.). Τα βραβεία της τελευταίας αυτής κρίσεως συμμετοχών θα είναι μεγάλα. Περισσότερες λεπτομέρειες για τους διαγωνισμούς μας θα δώσουμε μαζί με την πρώτη προκήρυξη.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ

Κάθε Παρασκευή απόγευμα (6 με 8 μ.μ.) στα γραφεία του «Σπιτιού του Παιδιού» Ηρώδου Αττικού 9 γίνονται συγκεντρώσεις των μελών των Αθηνών Πειραιώς και Περιχώρων. Όσοι Αθηναίοι αναγνώστες θέλουν να γνωρίσουν μέλη του

ΕΛΙΚΩΝΑ μπορούν να παρευρεθούν στις συγκεντρώσεις αυτές, στις οποίες, εκτός των συλλογικών ζητημάτων, εξετάζονται και φιλολογικά και καλλιτεχνικά ζητήματα αναπτυσσόμενης σχετικής συζητήσεως.

ΙΔΡΥΣΙΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΟΝ

Στην Παιδόπολη Λαρίσης με πρόεδρο την Μ. Ποιήτρια Ιδρύθηκε Παράρτημα των «Ελικωνιάδων». Οι πέντε «Ελικωνιάδες» που αποτελούν το παράρτημα σε γράμμα τους υποσχονται μια δημιουργική και πολιτισμένη δράση.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΛΙΚΩΝ» Ν. ΙΩΝΙΑΣ

Το παράρτημα του Συλλόγου «Ελικών» στη Ν. Ιωνία έκανε την πρώτη Γενική Συνέλευση των μελών του. Εκ των είκοσι μέχρι τώρα εγγραφέντων παρευρέθησαν τα δεκάξι και έγινε η έκλογή του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου. Πρόεδρος: Θανόπουλος Κωνσταντίνος, (Π. Αχαιός), Αντιπρό-

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΦΡΑΓΙΔΟΣ ΤΟΥ «ΕΛΙΚΩΝΑ»

Η ανωτέρω δημοσιευμένη μακέττα του νεαρού καλλιτέχνη Αθανασίου Γκαμέρα (Αλκηστη) πήρε το πρώτο βραβείο στον διαγωνισμό σφραγίδας του ΕΛΙΚΩΝΑ και έγινε η επίσημη σφραγίδα του συλλόγου.

εδρος Πανταζής Ιωάν. (Φ. του Βουνού), Γεν. Γραμματέας Βογιατζόγλου Λεωνίδας, Τμήμας Άρ- γαστούργου Αγ. (Πονηρούλη Β.), Σύμβουλοι οι Κοκκινίδης Δ. και Σαπουντζάκης Ν.

Το φιλολογικό τμήμα ανέλαβε ο Βασιλείου Ιωάν. (Γαλ. Κύκνος), το Καλλιτεχνικό ο Βασιλειάδης Λάζ. (Λ. ντά Βίντσι) και το Αθλητικό ο Δαλακίδης Βασίλειος (Θέμης Βρανάς).

Τα τμήματα άρχισαν τη δράση τους. Το φιλο- λογικό ετοιμάζει διάλεξη στις αιθούσες του Γυμνασίου Ν. Ιωνίας καθώς και την έναρξη των Φιλολ. απογευμάτων. Το Καλλιτεχνικό ετοιμάζει διάφορες πινακίδες για το Γυμνάσιο Ν. Ιωνίας, καθώς και μια έκθεση φωτογραφιών από όλη την Ελλάδα.

Το Αθλητικό άρχισε τον καταρτισμό ομάδων Βόλεϊ, Ποδοσφαίρου και Άθλοπαίδας. Το πα- ράρτημα Ν. Ιωνίας αποτελείται από την Παλαιά Ιωνική Φλόγα, μερικά από τα καλύτερα μέλη της Μαθ. Πνοής και νέα μέλη του Γυμνασίου Ν. Ιωνίας και όλης της Μαθ. Κοινωνίας της Ν. Ιωνίας

ΠΑΡ. ΕΛΙΚΩΝΟΣ Ν. Ι.

Καλύμματα δια τόν τόμον 1952 θα ετοιμάσουμε μόνον εάν έχουμε επαρκείς παραγγελίες!

Θα στοιχίσουν 15.000 δραχ. το ένα. Όποιος θέλει να παραγγείλη μέχρι 31 Δεκεμβρίου εμβάζοντας και το αντίτιμον.

Δεν σκέφτηκε να ρωτήσει τίποτα.

— Τους φτάνει η τρομάρα τους, ξανάπε σιγά.

Τώρα καταλάβαινε, πόση ανάγκη είχαν τα παιδιά αυτά από συμβουλές. Πόσο τους χρειαζόταν αγάπη.

Κάποτε έφτασε στο μώλο. Τώρα πού- φτασαν στο τέρμα, ήταν κουρέλι. Πλεύρισε με κόπο κι' αφού βγήκαν την ασφάλιση.

— Παιδιά! Αντρέα! Τί έγινε;

— Κάποιος χτύπησε! Ο Μιχάλης!

Τρέχτε!

— Πώ, πώ το χέρι του!

Από το παραλιακό καφενείο είχε ξεχυ- θεί ένα πλήθος κόσμου που τους περικύ- κλωσε.

— Τί πάθατε Αντρέα; Με δυναμίτη;

— Γιατί είσαι γυμνός; Θεέ και Κύριε!

Νόμιζε πως θα σωριαστή. Δεν άντεχε πιά.

Την ώρα που έπεφτε, τον συγκράτησαν μερικά γερά χέρια...

Δεν είναι ούτε οι δειντούζες, ούτε οι έν- τριβές, της σκιαγμένης, άπορημένης και δακρυσιμένης μητέρας, που τον έκαναν να συνέλθει.

Τόν ζεσταίνει κάτι άλλο. Μέσα του χο- ροπηδάει ακράτητο, κάτι που μέχρι τώρα ήταν δεμένο.

Θέλουν αγάπη οι γύρω...

— Γιάννη, συμφωνώ μ' όσα έλεγες, ψι- θυρίζει.

— Δεν είναι ανάγκη να μου το πής, χαμογελάει ο Γιάννης. Τόδειξες με το πα- ραπάν!

— Μαζί θα παλαίψουμε Γιάννη!

— Μαζί Αντρέα!...

Έχει ξεφύγει από το λήθαργο. Το εϋ- πνημα είναι άγριο, πρωτόγονο, όρμητικό! Σάν καταρράκτης!

ΑΛΚΗΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ

♦♦

«Η συναχόμενη άλεπού

(Συνέχεια από την σελ. 623)

τάρι. Είδες τί έπαθαν οι δυο άλλοι; Πές μου τώρα τί ιδέα έχεις έσύ γι' αυτά τα κόκκαλα;

— Τί να σου πώ πολυχρονεμένη μου άρχοντα. Είναι μέρες τώρα που είμαι συναχόμενη και δε μου μυρί- ζει τίποτα εδώ μέσα. Δεν αισθά- νουμαι καμμιά μυρωδιά... Και σά βασιλιάς άυστηρός και δίκαιος που είσαι άφησέ με να πάω το γρηγο- ρότερο στο σπίτι μου να βάλω βεν- τούζες. Και σάν γίνω καλά θα ξα- νάρθω για να σου πώ για ότι ή με- γαλειότητά σου με ρώτησε...

Τί να κάμη και το λιοντάρι; Την άφησε να φύγη και ή άλεπού που γλύτωσε από του χάρου τα δόντια, έζησε καλά και μείς καλλίτερα.

ANEMH

♦♦

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

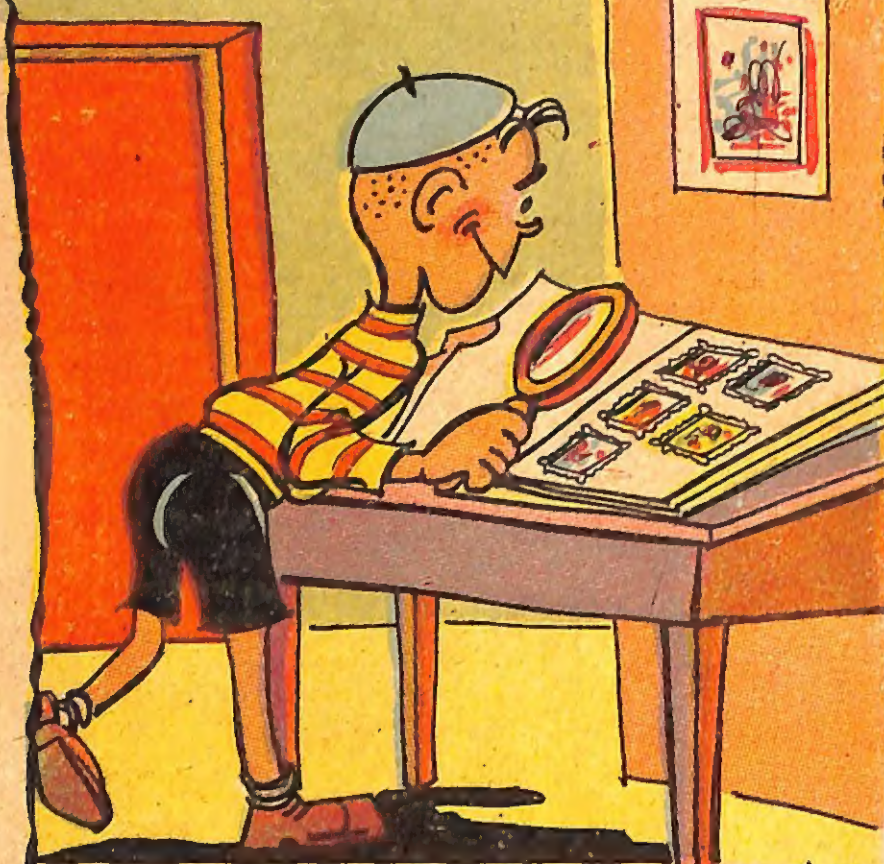
Ο δάσκαλος: Γιαννάκη ή θάλασσα βάφε- ται με μπλε και όχι με κόκκινο χρώμα.

Μαθητής: Μά είναι ή Έρυθρά Θάλασσα, κύριε.

— Μπαμπά, ο Βασίλης άφησε άνοιχτή την κάνουλα από το βαρέλι με το κρασί και πάει στην αγορά.

Μπαμπάς (άφρημένος): Φώναξέ του γρή- γορα να έλθη να την κλείση.

Ο Γιαννάκης μανιώδης φιλοτελιστής

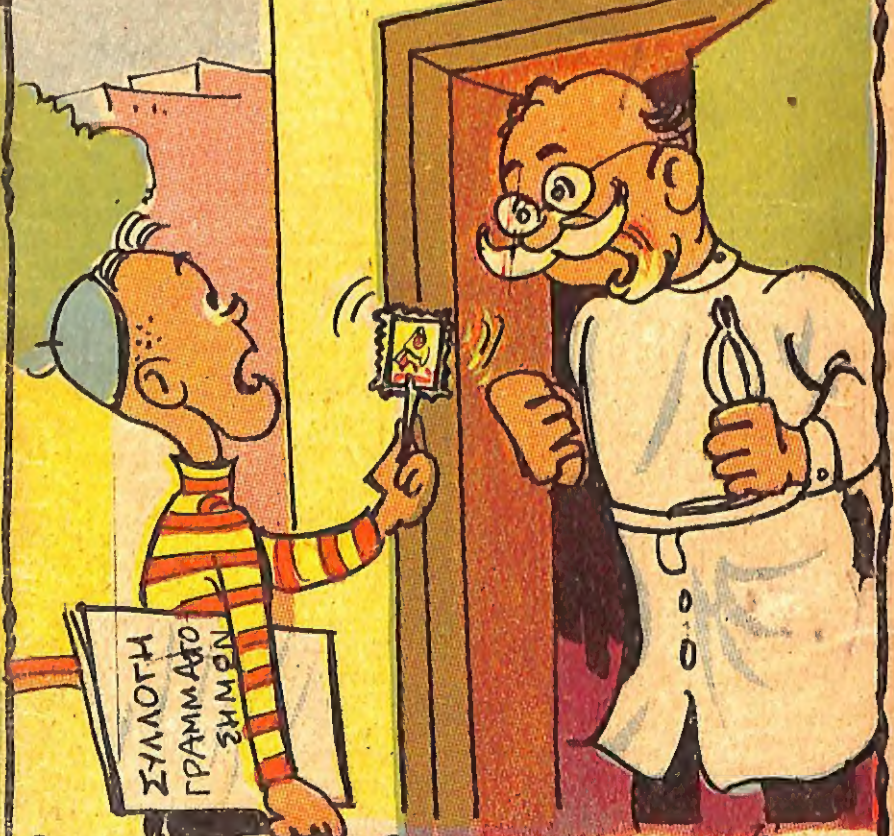
Μεγάλη μανία του κόλλησε του Γιαννάκη με τα γραμματόσημα! Ήμεροβραδυάζονταν ψάχνοντας στη συλλογή του για να βρει γραμματόσημο αξίας. Και τὸ πέτυχε!

Τὸ ἀφιλότιμο ὅμως εἶχε εἰς τὸν ληψέ-
ρο! Αὐτὸ γάνει τὸ φίλο μας ἔξω φρενῶν.
καὶ σκεπτεται πῶς γὰ διορθώσει τὸ... κακό.
"Ἐξαφνα ἀρπιάζει τὴ συλλογή του..."

...καὶ τρέχει στὸν... ὁδοντίατρο τὸν.
γνωστὸ μας κύριο Τανάλια!

ἤρθε γὰρ μὲν θεραπεύσετε αὐτὸ ὁγραμ-
ματόσημο, τοῦ λέει! Τοῦ λείπει εἰς τὸν
τάκι!...
"Ἐνὰς Θεὸς ξέρει πῶς κρατήθηκε ὁ κ.
Τανάλιας καὶ δὲν τηλεφώνησε στὸ
Λαφί!"